

10
9
25

CONSTITUTIONES

Clericorum Regularium

a Somascha

CONSTITUTIONES

EDITIO QUINTA

nuper revisa et reformata

RAPALLI
HOLA TYPOGRAPHICA "EMILIANI"
MCM LVII

S

CO

S

10

9

25

CONSTITUTIONES

Clericorum Regularium

a Somascha

EDITIO QUINTA

nuper revisa et reformata

RAPALLI
E SCHOLA TYPOGRAPHICA "EMILIANI"
MCMLVII

**P. Sabæ de Roccho Præp. Generalis
de Constitutionibus declaratio et monita**

Initio rerum omnium grates Deo agamus, venerabiles fratres, quod benigne et largiter nobis in Constitutionibus renovandis atque edendis opitulatus optatam metam contingere dedit. Deinde ac statim inter nos ipsi hortemur oportet, ut non modo libentes hunc librum accipiamus, sed etiam summo amore foveamus habeamusque in deliciis, quippe quibus ex sacra fide persuasum esse debeat hoc Dei ipsius donum esse, omnia naturæ bona exsuperans et solida illa sanctitatis adiumenta præbens, quibus recta ad eiusdem Dei conspectum unionemque et nos perveniamus et alios perducamus. Plurimum enim refert quo animo in has leges simus, æquo et puro an secus, ut iure dici possit iam hinc

pendere omnes fructus ex vitæ religiosæ laboribus percipiendos.

Hæc Constitutionum editio multo minor videri potest quam quæ abhinc triginta annos foras data est. Nemo tamen putet quidquam deperditum esse aut commoditatis causa prætermissum ex iis quæ in superioribus editionibus continebantur.

Nam præter ea quæ novis et reformatis subeuntibus omnino antiquari debuerunt, reliqua in suum quidque libellum partite et distincte colligentur hoc modo: ritus et cæremonia in unum "Rituale" confluent; documenta et præcepta virtutum et quidquid ad profectum spirituales spectat, novum "Directorium asceticum" conficiet; quæ vero in officiis, muneribus, personis, operibus versabantur, in "Directorium usuale" excipientur, illis additis, quæ interea usus et dies atque etiam ars docuerunt incremento esse nostris institutis sive domibus in quibus iuvenes ad vitam religiosam conformantur, sive orphanotrophiis sive ephebeis aut parœciis.

Quo fiet ut in maxima rerum operumque varietate unam faciem unamque mentem Or-

do omnis præferat. Illud etiam eventurum speramus ut ex rerum divisione ipsæ vivendi et agendi normæ melius ediscantur et diligentius, amantius, ferventius, pressius serventur.

Cur autem hæc Constitutionum correctio iam anno millesimo nongentesimo vicesimo septimo facta non sit, quo anno Codici iuris canonici accommodatæ prodierunt, facile responderi potest. Etenim cum Ordo noster eo quidem tempore ita angustiis premeretur ut numerus sodalium infra tertiam partem esset quam nunc est, domus excolendis iuvenibus religiosis admodum paucae, pauci etiam qui in nostram religionem cooptarentur, nemo fere quidquam immutandum esse censuit præter ea quæ ipse Codex prorsus præscripsisset.

Non defuerunt tamen egregii quidam viri, qui iam tum meliora in posterum auspiciati suaderent ut in gubernando Ordine ea emendarentur quæ eum veluti coartarent aut minus temporibus apta viderentur. In iis perenni memoria digni sane sunt Patres Ioannes Baptista Turco et Angelus Maria Stoppiglia,

qui primi etiam et consiliis et gravibus laboribus operam dederunt colligendis alendisque pueris qui nostrum habitum induere vellent.

Itaque numero religiosorum aucto, domibus ad iuvenes religiose informandos non uno loco exstructis, spes tandem certa affulsit fore ut brevi maiores vires Ordo universus caperet. Quod quo melius efficaciusque eveniret, Constitutionibus renovandis manus admovit P. Ioannes Ceriani, venerabilis recordationis vir, remque certo absolvisset nisi bello primum, deinde valetudine et morte impeditus aliis hoc negotium relinquere esset coactus. Id naviter suscepit Pater Iosephus Brusa alique, nec pauci, pro virili parte adiuverunt, donec totum opus iudiciis trium Capitulum generalium expensum est ac demum confectum, P. Cæsare Tagliaferro Præposito generali.

Hæc inter nemo tantam rem sibi cordi esse non est testificatus. Qua ex voluntatum conspiratione consensuque novus quidam vigor ac veluti iuventus in omnem Ordinem permanavit, vehementiusque curari ab

omnibus et singulis cœptum est quidquid ad vitam et opera nostra attinebat. Factum est igitur ut dum ex immanis belli parietinis vetera orphanotrophia restituuntur et nova ædificantur, hæc quoque restitutio ad fastigium educeretur ipso anno Mariali millesimo nongentesimo quinquagesimo quarto, Virgine Maria scilicet auxiliante, quæ Somaschæ ad eiusdem anni celeberrimi memoriam nostræque devotionis immortale monumentum coronata est sub titulo Matris orphanorum Capituli Vaticani decreto.

Hic vero quærendum existimamus probe turne quod fecimus, divo Hieronymo parenti nostro. Nos id quidem confidimus. Nihil aliud enim nos impulit nisi illius spiritus, quo nostræ Constitutiones et ipsa vita atque industria omnis nostra semper vigeat necesse est.

Quam ob rem ne quid miri insolite ex hac nova Ordinis administrandi ratione expectetis, fratres, sed novos stimulos atque incitamenta, quo uberiores messem ex ve-

stris laboribus feratis propiusque sancti Conditoris exempla et vestigia persequamini, his præsertim temporibus et moribus, quibus plerumque iuventus parentibus orbata esse videtur vel si parentes superstites habeat, et ita iacet ut numquam fortasse antehac miserius de se spectaculum præbuerit.

Considerantes igitur quam excellens sit finis, quem nobis proposuimus somaschensem Ordinem ingressi, inter nos artius coniuncti laboremus et ante oculos semper habeamus oportet quanti officia religiosa sint facienda, non extrinsecus ex fastu aut specie, sed intrinsecus ex divina illorum origine, ut scilicet Provinciæ, domus, sodales omnes sint "cor unum et anima una" simulque ut sua quisque industria per se ad meliora enitatur nec tamen a recta communi que via declinet. Quod sane fiet, quem ad modum semper factum est, si "per veram humilitatem, perfectam obœdientiam, abnegationem abdicationemque voluntatis" vitæ cursum "in via Christi Domini ad braviium perfectionis" dirigamus.

Hoc igitur cum tamquam semen Constitu-

tiones contineant, nostrum est efficere ut in arborem, in fructusque succrescat. Nam omnibus veritas sententiæ elucet, qua dulcis Parens et Fundator nos iugiter monere videtur: nos omnia posse, cum Deus nobis numquam sit defuturus (ex divi Hieron. Æmil. ep. III).

Prot. N. 12509/56. - S. 44.

DECRETUM

Sacra Congregatio Negotiis Religiosorum Sodalium præposita, precibus Capituli Generalis Ordinis Clericorum Regularium a Somascha benigne adnuens, mutationes et additiones afferendas supra dicti Ordinis Constitutionibus ultima vice anno 1927 approbatis attente examinatas in Congressu excussit atque in nonnullis emendavit.

Præsentis Decreti tenore, immutationes et additiones prout continentur in hoc exemplari, cuius autographum in Archivo eiusdem Sacræ Congregationis servatur, approbat et confirmat experimenti causa ad duodecim annos.

Contrariis quibuslibet non obstantibus.
Datum Romæ, ex Ædibus S. C. de Religiosis.

die 20 Februarii A. D. 1957

VALERIUS CARD. VALERI

Præfectus

P. ARC. LARRAONA SECR.

L. † S.

URBANUS PAPA VIII

AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Sacrosanctum Apostolatus officium humilitati nostræ per ineffabilem divinæ sapientiæ providentiam commissum iugiter Nos admonet, ut inter gravissimas multiplicesque Apostolicæ servitutis curas, illam peculiari studio amplectamur, per quam Christi fideles sub suavi religionis iugo virtutum Domino famulantes sub certis et provide ordinatis statutis atque constitutionibus in sanctitate et iustitia, felicioribus in dies proficiant incrementis, ac proinde iis, quæ propterea statuta et ordinata sunt, ut ab omnibus ad quos spectat inviolabiliter observentur perpetuaque roboris firmitate subsistant, Apostolicæ confirmationis patrocinio communi-
mus, prout conspiciamus in Domino salubri-

ter expedire. Sane dilectus filius Ioannes Antonius Palinus Procurator Generalis Congregationis Somaschæ, alias Sancti Maioli Papien. et Doctrinæ Christianæ Regni Franciæ, suo et dictæ Congregationis nomine nobis nuper exponi fecit, quod pro felici et prospero eiusdem Congregationis regimine atque gubernio, nonnullæ Constitutiones diversis temporibus factæ, novissime vero per Venerabiles Fratres nostros Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales negotiis Regularium præpositos recognitæ et in unum volumen compilatæ fuerunt.

Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Ioannes Antonius Procurator Generalis nominibus prædictis, præinsertis Constitutionibus pro perpetua illarum subsistentia et inviolabili observantia Apostolici nostri muniminis firmitatem per Nos adiici summopere desideret Nobisque propterea humiliter supplicari fecerit, ut in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur; Nos inviolabili earundem Constitutionum observationi, quantum Nobis ex alto conceditur, consu-

lere, nec non dictum Procuratorem Generalem ac totam Congregationem prædictam specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et illorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris et pœnis, a iure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes et absolutas fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati de eorumdem Fratrum consilio præinsertas Constitutiones Apostolica auctoritate, tenore præsentium, perpetuo approbamus et confirmamus illisque inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adiicimus omnesque et singulos tam iuris quam facti, quantumlibet substantiales, defectus, si qui in illis intervererint, supplemus; decernentes easdem Constitutiones, necnon præsentis litteras semper et perpetuo valida, firma et efficacia existere et fore; nec non in dicta Congregatione ab omnibus, ad quos spectat, et in futurum quomodolibet spectabit, in-

violabiliter sub pœnis in eisdem statutis comminatis observari et adimpleri debere, ac quoscumque eiusdem Congregationis Superiores, Presbyteros et personas ad plenariam illorum observationem omnibus iuris et facti remediis cogi et compelli posse, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores iudicari et definiri debere ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari: non obstantibus Constitutionibus et Ordinationibus Apostolicis ac quibusvis aliis dictæ Congregationis etiam iuramento, confirmatione Apostolica vel quavis firmitate alia roboratis statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris Apostolicis quibusvis ipsius Congregationis Superioribus, Presbyteris et personis huiusmodi, sub quibuscumque tenoribus et formis ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis aliisque efficacioribus et insolitis clausulis irritantibusque et aliis decretis in genere vel in specie, ac alias in contrarium præmissorum quomodo-

libet concessis, confirmatis et innovatis. Quibus omnibus et singulis eorum omnium tenores præsentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. Romæ apud S. Mariam Maiorem sub Anulo Piscator. die 5 Maii 1626. Pontificatus Nostri Anno Tertio.

Locus † Sigilli.

V. THEATIN.

LIBER PRIMUS

**DE ORDINIS REGIMINE GENERALI
ET PROVINCIALI**

CAPUT I

**DE ORDINIS FINE,
INSTITUTIS
ET PERSONARUM VARIETATE**

1. Clericorum Regularium húmilem hunc Ordinem Pater Hierónymus Æmilianus beatæ recordationis patricius vénetus in Dei Ecclesia, divino afflante númine, strenuam, quæ Christo militaret, véluti aciem excitavit anno salutis humanæ MDXXVIII. Huic a Somascha exiguo pago, ubi primum illius fundamenta sunt iacta, nomen est.

2. Eum autem finem ardentissimus ille noster Parens sibi et suis commilitonibus propositum esse voluit, ut contemplatricem vitam simul cum actuosa coniungerent; maxime vero proximo adiuvando, quibuscumque piis divinæ caritatis operibus possent, ferventissime consulerent. Quo factum, ut priscis illis temporibus "Operum et Pauperum Patres" primum Nostri vulgo nuncuparentur. Itaque varia eademque in Ecclesia Dei admodum utilia caritatis ac pietatis plena instituta, Summorum Pontificum assensu a prima usque origine complexus est. Nam, ante omnia, eorum, qui fortunis destituti et parentibus orbatu orphani appellantur, curam tum in iis quæ ad animæ tum in iis quæ ad corporis cultum pertinent, suscipit.

3. Deinde adolescentes et in Seminariis ex sacri Concilii Tridentini decreto institutis et in collegiis, ad christianam pietatem doctrinarumque studia excólere nititur.

4. Postremo ne, dum alienæ saluti invigilat, propriæ indormire videatur, claustralia

collegia, véluti propria domicilia, tamquam palæstras habet, ubi milites sui, ab omni rerum et negotiorum cura vacui et liberi, piis vitæ contemplatricis exercitationibus uni Deo addicti, ad spiritualem sese pugnam et profectum instruunt maioræque in dies ad proximorum etiam salutem subsidia derivare contendunt. Nam et sacramentis ministrandis et Missarum sacrificiis celebrandis et sacris concionibus lectionibusque habendis atque aliis piis operibus exercendis christiano populo prodesse conatur, præcipue vero fidelibus in doctrina christiana erudiendis.

5. Omnium autem, ex quibus universus hic Ordo constat, duæ sunt classes: altera sacerdotum et clericorum, altera eorum qui fratres nuncupantur. Ceterum communis est nostra vivendi ratio et eiusmodi, ut non difficile sit cuilibet eam complecti, quippe quæ nec magnam austeritatem, neque severiorem corporis afflictationem inducat: sed per veram humilitatem, perfectam obœdientiam, abnegationem abdicationemque propriæ voluntatis in via Christi Domini Nostros ad bra-

vium perfectionis perducat. Quamobrem cum primum fructuosis Christi Domini Ecclesiae incrementis coepit adollescere, eum sanctus Pontifex Pius V, anno salutis nostrae MDLXVIII, octavo idus decembris, Pontificatus anno tertio, in Religionum numerum cooptavit et sub Regula sancti Patris Augustini reposuit. Tum sequens annus sexagesimus nonus, nuncupatis a primis nostris patribus sollemni ritu professionis votis, tertio kal. mai., sancto Petro Martyri sacro die, Deo bonorum omnium auctore feliciter annuente, felix ac faustus natalis illuxit Ordini. Quem ceteri deinde Summi Pontifices, quotiescumque tulit occasio, auctoritate sua comprobant et confirmant, necnon gratiis ac privilegiis quam plurimis exornant.

CAPUT II DE ORDINIS REGIMINE

6. Ordini gubernando praesunt generale Capitulum, Definitorium atque Consilium pro competentia unicuique a Constitutionibus stabilita.

7. Personae autem quae Ordini gubernando praesunt sunt Praepositus generalis eiusque Vicarius generalis, qui ipso iure primus Consiliarius quoque est. In adiutorium insuper ipsius Praepositi generalis, unusquisque pro suo munere et officio iuxta Constitutiones, sequentes Officiales designantur, scilicet:

1º Tres alii Consilarii generales, quorum electione ultimus est etiam Cancellarius generalis;

2º Procurator generalis cum facultatibus a Constitutionibus ad suum officium explendum definitis. Hi omnes nomine Dignitatum vel Officialium his in Constitutionibus designabuntur;

3º Quibus adnumerandi sunt et Adstantes generales, ii scilicet qui Praepositi generales fuerunt.

8. Ordo in Provincias distributus est, quarum unicuique praesunt Praepositus provincialis atque Capitulum provinciale; assumuntur insuper in adiutorium ipsius Praepositi

provincialis Consilarii provinciales cum competentia in Constitutionibus definita.

9. Dignitates generales æqua ratione inter Provincias distribuuntur; in eadem tamen persona numquam coniungantur cum múnere aut dignitate provinciali, nec cum múnere quidem Superioris localis, nisi gravi de causa auctoritatéque Capituli eas eligentis.

10. Præpositus generalis ad sexennium éligitur, quo elapso, ad álterum éligi potest, non tamen ad tertium immediate sequens. Réliqui vero Officiales generales, licet et ipsi ad sexennium eligantur, semper tamen íterum éligi possunt.

11. Cessante a múnere, durante sexennio, aliquo Officiali generali, Præposito tamen generali excepto, alius, qui in illius locum sufficitur, solum usque ad sexennium expletum in múnere manebit.

12. Cessante ab officio Præposito generali, réliquæ Dignitates generales in múnere permanebunt tantum usque ad Capitulum

generale convocatum pro electione novi Præpositi generalis et ad normam n. 23.

CAPUT III

DE CAPITULO GENERALI CONVOCANDO

13. Capitulum generale convocatur a Præposito generali aut, cum per ius ei licet, a Vicario generali litteris ad Præpositos provinciales et ad Superiores locales missis, idque fieri debet tribus saltem mensibus ante eius initium. Convocatione legitime secuta, ius ad Capitulum celebrandum pértinet ad eos qui præsentés sunt die in convocatione statuto, dúmmodo duæ tertiæ partes convocatorum adsint et is cuius auctoritate Capitulum indictum est; eorumque actus validi atque legitimi sunt.

14. Membra Capituli generalis sunt:

1º Præpositus generalis;

2º Vicarius generalis et réliqui tres Consilarii generales;

3º Procurator generalis;

4° Adistentes generales;

5° Præpositi provinciales eorumque duo priores Consilarii, tamquam a Provinciis singularis delegati;

6° Vice-provinciales, de quibus n. 101, cum suo primo quisque Consiliario.

15. Omnibus, de quibus n. præcedenti, ius est et officium ad Capitulum interveniendi. Causæ cur quis excusetur ne interveniat, casibus urgentissimis exceptis, graves esse debent et legitimæ declarandæ a Præposito generali eiusque Consilio, cui eadem utili tempore significantur. Substitutus Præpositi provincialis impediti est eius Consiliarius primus; substituti duorum Consiliariorum provincialium sunt reliqui Consilarii provinciales, ratione ordinis electionis habita. Idem dicatur de substitutione Vice-provincialis eiusque primi Consilarii. Nulla prorsus substitutio habetur si quis ex reliquis Capitulo interesse néqueat.

16. Præpositus generalis potest, si id opportunum æstimaverit, ad Capitulum gene-

rale arcessere unum plurésve religiosos vel ad res singularis momenti enodandas vel ut se certiore faciant de quæstionibus maximæ gravitatis. Hi vero sessionibus tantum intérsunt ad quas convocantur nec ullo modo gaudent iure suffragii.

17. Capitulum generale convocatur singulis sexenniis et quotiescumque ad normam Constitutionum eligendus est novus Præpositus generalis.

18. Intra sexennium Præpositus generalis, gravissimis de causis et Consilio generali consentiente atque Sede Apostolica permitte, Capitulum generale extraordinarium convocare potest, etiámsi nulla electio facienda est; quo in casu, iidem convocandi sunt qui statuuntur n. 14.

19. Locus Capituli generalis celebrandi est Curia Præpositi generalis vel alia Ordinis domus a Præposito generali electa, Consilio etiam per litteras audito. Tempus præstatúitur a Præposito generali aut a Vica-

rio generali, hanc facultatem habente, de Consilii sui consensu. Illi autem eiusque Consilio, gravi de causa, licebit hoc tempus vel accelerare vel differre, non tamen ultra tres menses.

CAPUT IV
DE CAPITULO GENERALI
CELEBRANDO

20. Die aperiendo Capitulo statuta, post preces cæremoniasque ex Ritualis norma confectas, Præpositus generalis orationem habebit, qua patres docebit quid in suo generalatu égerit qualisque sit status Ordinis.

21. Quó ordine negotia tractanda sint, a Constitutionibus atque Rituali definitur. Si qua tamen dubitatio vel in rebus agendis vel de Capituli actuum validitate oriatur, hanc solvat Præpositus generalis eiusque Consilium aut, electionibus nondum íntis vel nondum perfectis, Præpositus generalis vel Capituli Præses, adhibitis in consilium

quattuor patribus professione religiosa senioribus, nisi ea sit rerum grávitás, ut totíus Capituli votum requírat.

22. Sessiones ad electiones faciendas incipient matutino conventu postridie quam Capitulum apertum est, nisi tamen ipsum Capitulum alias quæstiones, quæ sint magni momenti neque differri possint, ante dirimendas iudicáverit.

23. Initio sessionum ad electiones faciendas, Præpositus generalis et réliquæ Dignitates múnere cessant, sigillo deposito. Vicarius generalis autem, isque tum etiam cum ipsi convocandi Capituli munus obtígerit, aut, eo impedito, Consiliarius generalis ordine illi electionis proximus, Capitulum administrat auctoritate plena et Præsidis nómine, quoad novo Præposito generali electo múneris sigillum tradíderit ex Ritualis præscripto. Quod exsecutus, ab iniuncto officio cessabit, cum ipsius Præpositi generalis sit Capitulum deín administrare atque dúcere. Cancellarius generalis tamen quæ

agantur exscribere eorumque documenta, si quæ necessaria sint, præparare debbit, quoad novus Cancellarius creatus erit.

24. Patres secretum servare tenentur de iis omnibus quæ in Capitulo fiunt et tractantur, ut ex iuris iurandi formula quod præstare debent in primi diei consessu.

25. Sessionibus ad electiones faciendas habitis, Capitulum quæstiones et negotia deliberanda suscipiet, quæ eius iuris sint, ut ex n. 43. Quibus definitis, Præpositus generalis potest, si opportunum videbitur, arcessere ad se patres, qui id ius habent, ad Definitorium generale celebrandum.

CAPUT V
DE RATIONE ELIGENDI
ET
DE SUFFRAGIIS FERENDIS

26. In muneribus officiisque eligendis cum generalibus tum particularibus voce passiva gaudent omnes religiosi, qui iis requisitis

præditi sint, quæ seu a iure communi seu a nostris Constitutionibus præscribuntur ad ipsa mûnera obeunda. Si autem impedimentum obsit super quo dispensari possit ac sóleat, tunc admittitur postulatio ad normam sacrorum canonum.

27. De electione Præpositi generalis vide n. 51. Ad reliqua mûnera Curia generalis eligi possunt religiosi sacerdotes qui, præter doctes a iure communi vel a nostris Constitutionibus requisitas, saltem triginta quinque annos nati sint et a decem saltem annis primam professionem emiserint; neque ulla censura vel infamia iuris sint affecti, post sententiam tamen declaratoriam vel condemnatoriam; neque voce activa vel passiva carentes sive ob legitimam iudicis sententiam sive ex iure communi sive ex Constitutionibus; neque se ab obœdientia subtraxerint extra claustra, nulla permissione habita, ultra mensem viventes (cfr. cn. 504).

28. In electionibus conficiendis serventur ordo et normæ in Rituali et in Constitutio-

nibus præscriptæ. Ante tamen quam ad eligendum accédant, electores iure iurando confirmare debent se illos electuros, quos ad múnera idoneos iudicáverint, non tamen seipsos (cfr. cnn. 506 § 1 et 170).

29. Ad Præpositum generalem vel Capituli Præsidem in electionibus et in colligendis discernendisque suffragiis iuvandum creentur scrutinio secreto et maioritate relativa tres scrutatores, qui per totum Capituli tempus hoc múnere fungantur (cfr. cn. 171 § 1).

30. Qui electioni præsentés áderunt proprio voto renuntiare néqueunt, tamétsi áli-ter sentiant quam decerni viderint. Is autem pro absente habebitur qui hora statuta non adsit. Eius tamen absentia electio non vitia-tur. Si quis supervénerit suffragiis nondum ad finem perlatis, admitti potest ad suffragium suum ferendum, neque tamen quidquam re-novetur aut immutetur.

31. Etiámsi íntegra res sit adhuc, néque-dum electio promulgata, nemini tamen liceat

schedam semel in urnam illatam revocare aut suffragium commutare, quacumque pro-
testatione posthábita.

32. Nemini licet aliis suffragium a se da-
tum manifestare. Item minime liceat sibi vel
alii suffragia quærere; fas nihilóminus est
quid quis sentiat cum alio communicare,
dúmmodo id ad maiorem atque certio-rem
rerum hominumque notitiam habendam spec-
tet.

33. Ut quis eligatur, obtineat oportet ma-
iorem suffragiorum partem a Constitutioni-
bus præscriptam in unoquoque casu; suppu-
tatio vero votorum ex solis suffragiis validis
facienda est. Paribus suffragiis, qui senior
a priore professione vel, tempore professio-
nis pari, qui ætate provecior sit, is electus
esto. Si quo in casu Constitutiones síleant,
servetur cn. 101 § 1, 1º.

34. Qui ad aliquod munus eligatur, id tam-
quam a manu Dei accipiat. Nulla igitur ab-

dicatio permittatur, quam duæ tertix partes electorum non comprobarint.

35. Qui electus consenserit eo ipso confirmatus habeatur, nisi in Constitutionibus muneris confirmatio requiratur aut electus impedimento aliquo detineatur. Quo in altero casu, consulatur quid de postulatione ius commune decreverit (cfr. cenn. 179-182).

36. Cum vero in Capitulo de uno ex patribus agitur aut si eius electio calculis subicitur, is e conclavi egrediatur; item egrediantur consanguinei eius et affines in primo et secundo gradu inclusive.

37. Quidquid in quæstionibus negotiisque Capituli iudicio decernendis concludi placeat, id ratum habeatur per suffragia secreta et maiore suffragiorum parte absolute obtenta; nisi per verbum "placet" omnes in eandem sententiam conveniant. Ubi tamen paria conspiciunt suffragia, postquam iterum ad ea ferenda iam devenit fuerit, Præpositus generalis rem absolvere potest.

38. Schédulæ suffragiorum vel quidquid id fuerit quo suffragium latum sit, inspici et recognosci possunt ab eo qui Capitulum regit et a scrutatoribus. Scrutinio peracto, schédulæ comburantur (cfr. en. 171 §§ 2 et 4).

39. Quæ hic de suffragiis ferendis præscribuntur, ea, congrua congruis referendo, in omnibus electionibus et suffragationibus vim habent, a quocumque collegio electio fit, nisi in peculiaribus casibus aliter expresse a Constitutionibus decernatur.

CAPUT VI

DE ELECTIONIBUS IN CAPITULO GENERALI FACIENDIS ATQUE DE EIUSDEM COMPETENTIA

40. Capitulum generale Dignitates hoc ordine éligit:

- 1º Præpositum generalem;
- 2º Vicarium generalem;
- 3º Réliquos tres Consiliarios, singillatim;
- 4º Procuratorem generalem.

41. Præpositus generalis duabus saltem tertiis suffragiorum validorum partibus eligitur. Quæ nisi statim habeantur, p̄fici possunt per cálculos, ut infra n. 42. Si ne ita quidem electio fiat, ad áliam suffragiorum lationem per schédulas deveniatur, item perficiendam, si opus erit, per cálculos. Sin prædicta ratione nullus electus reperietur, ad suffragationem tertio deveniendum erit; in qua tamen et exinde usque ad finem electionis, satis erit ad eligendum Præpositum generalem maior pars absolute sumpta. Reliquorum Officialium generalium electio statim habebitur cum maióritas absoluta obtenta erit.

42. Itaque electionem, in qua maior suffragiorum pars præscripta non habebitur, calculorum latio sequatur semel atque etiam iterum, si necessarium erit; in eáque, servato ordine professionis, ii in quæstionem venient quibus suffragia obtigerint. Quod si ne hac quidem ratione ullus electus reperietur, ad suffragationem per schédulas regrediendum erit et, si necesse fuerit,

ad duas calculorum lationes quoad electio tandem fiat. Attamen ad calculorum iudicium post tertiam suffragationem per schedulas factam ii tantum vocabuntur qui in ultima suffragatione saltem quinque suffragia obtinuerint, initio ducto ab eo cui plura data sint. Calculorum iudicium tamen, nisi re confecta, manifestari non potest.

43. Prætérea Capituli generalis competentia est:

1º Emanandi decreta generalia ad cultum divinum, vitam regularem, studium disciplinarum sacrarum profanarumque spectantia;

2º Vigilandi consulendique quo maiora Ordo eiusque vita et institutiones incrementa accipiant;

3º Interpretandi ex auctoritate Constitutiones easque, si opus fuerit, reformandi, salvo sequentis número præscripto;

4º Iudicandi in controversiis de competentia et ordinandi quæstiones et negotia pro eorum momento et gravitate ac decernendi

quibus personis physicis aut moralibus reservanda sint.

44. Nulla accessio aut immutatio in Constitutiones introducatur quam non comprobaverint duo Capitula generalia immediate subsequencia quamque Sedes Apostolica non confirmáverit.

45. Electionibus confectis, litteræ ad Capitulum missæ legantur, in quibus ipsi Capitulo aliquid propositum aut communicatum fuerit; nihil tamen decernatur, rebus minoris momenti exceptis, quæ etiam aliis decernendæ committi possunt vel patribus rerum peritis inter se consociatis vel singulis. Réliquæ quæstiones suo quæque tẽpore atque ordine tractentur.

46. Ex patribus si quis quid propõnere volúerit, id scripto faciat, et Patri generali tradat, eidemque vel Consiliario ad id ab eo delegato rem illustret.

47. Præposito generali eiúsque Consilio facultas reservatur prævio exámine: perpen-

dendi ea quæ a nostris religiosis Capitulo propósita vel communicata fuerint; nihil tamen réici potest, nisi ratione ipsi Capitulo réddita cur reiciatur. Nihilóminus Præpositus generalis cum suo Consilio réicere potest, nulla Capitulo notitia data, propositionem vel communicationem, a quovis missam, si id, ex iis quæ ipse secreto cognoscit, æstimabit contra bonum commune fore. Quo in casu moneatur is qui proposúerit, ne in re perstet.

48. Præterea Præpositi generalis eiusque Consilii est statúere quo quæque res vel negotium ordine decernendum sit, ut ex n. 43. Patres vero de negotiis maioris momenti pridie certiores fiant quam éadem decernantur.

49. Ratio proponendi erit huiúsmodi: Præpositus generalis rem agendam declarabit eamque vel ipse per se vel alius eius iussu opportune illustrabit, sua tamen sententia retícita. Deínde omnes patres, initio a Vi-

cario generali et ab aliis Officialibus generalibus facta, suas sententias dicent; dénique ipse Præpositus generalis, ántequam ad cálculos veniatur, rem paucis iterum expónet et suam sententiam dicet.

50. Si qua res tamen graviore difficultate habeat, ut post longam disceptationem quid faciendum sit plane nondum líqueat, Capitulum eligere potest unum vel plures patres, qui eam peculiariter pertractatam exsolvant referántque quid definiendum probent, aut qui eam omníno definiant ut sibi visum fuerit.

CAPUT VII

DE MUNERE ET AUCTORITATE PRÆPOSITI GENERALIS

51. Præpositus generalis éligi potest qui non solum ea habeat, de quibus in numeris 26 et 27, sed etiam qui quadraginta annos saltem expléverit et ex legitimo matrimonio natus sit.

52. Officium primum Præpositi generalis est curare sive sua vivendi ratione sive sua docendi atque gubernandi actione ut efflóreant virtutes religiosæ, regularis disciplina, studia sacra et profana, ad normam iuris communis decretorumque cum Capituli generalis tum Sanctæ Sedis.

53. Generalatus sexennio Præpositus generalis universa Ordinis loca domosque per se ipse invíset. Quo in múnere obeundo iuvári potest a Vicario generali vel ab aliquo ex Consiliariis generalibus.

54. Præpositi generalis quoque est non modo Capitulo, Definitorio Consilioque generali præesse, sed etiam opera Consilii sui adhíbita invigilare Præpositis provincialibus, quo pacto Provincias administrent.

55. Præcipuam vero curam Præpositus generalis adhibébit tum de omnibus dómibus quæ iuvenes ante religiosam vestitionem accipiunt probandatusque vocantur, tum de iis quæ ad religiosos informandos sive in

nóvitiatibus sive in sédibus studiorum constitutæ sunt. Neque solum curabit ut Præpositi provinciales ibídem religiosos virtutibus ingenióque præditos et tanto múnere aptos præpónant, sed etiam ut illæ peculiaris leges observentur, quæ pro ipsis informandis sancítæ sunt; ut serio litteræ excolantur et præsertim ut formationis ratio ubíque locorum éadem sit.

56. Céterum ipsius Præpositi generalis auctoritas ea est quæ definitur iure communi (cfr. cnn. 501-517), Constitutionibus atque privilegiis.

57. Præpositus generalis potest, ad normam n. 156, in peculiaribus urgentibusque casibus declarative, ut dicitur, áliquam constitutionem interpretari. Habet etiam facultatem omnes et singulos in nostra Religione professos iubendi virtute sanctæ obœdientiæ iisque censuras ecclesiasticas irrogandi, servatis de iure servandis.

58. Síngulis însuper quinquenniis Sanctæ Sedi præscriptam relationem de statu Re-

ligionis per documentum suo et Consiliariorum nómine obsignatum mittet (cfr. cn. 510). Prætérea, expleto generalatus témpore, coram tribus patribus a Capitulo generali per vota secreta constitutis, rationem reddat de administratione communis ærarii.

59. Præposito generali præcedentiæ honor et titulus "Reverendissimi Patris nostri" ab universo Ordine tribuatur, præter ea reverentiæ signa illi cum consuetudine tum privilegiis nostris concessa. In eius sigillo Ordinis nostri însigne et hæc verba inscripta sint: PRÆPOSITUS GENERALIS ORDINIS CLERICORUM REGULARIUM A SOMASCHA.

CAPUT VIII

DE MUNERE ET AUCTORITATE VICARII GENERALIS

60. Vicarius generalis secunda dignitas Ordinis est et de iure primus Præpositi generalis Consiliarius atque adiutor; cuius auctoritas ordinario modo in ipso Consilio ge-

nerali locum habet et illis in rebus quas Constitutiones expresse decernunt; extraordinario autem quotiescumque Præpositus generalis impeditur quóminus múnere fungatur suo vel eum ad áliquod officium delegat.

61. Si contigerit ut Vicarius generalis ante sexennium exactum officio excédât, alius Vicarius generalis a Definitorio eligatur; intérea tamen Consiliarius próxime electionis ordine sequens munus atque officia Vicarii, non nomen titulumque suscipiat.

62. Præposito generali a múnere ante generalatum exactum cessante, Vicarius plena auctoritate generali Ordinem administrabit usque ad Capituli generalis celebrationem. Quæ tamen cum primum póterit faciendâ est, ad normam n. 19.

63. Administrante Ordinem Vicario generali, ut supra dictum est, Consiliarius generalis, qui illi proximus electione est, múnera quæ cómpetunt Vicario generali su-

scipiet. Idem autem Consiliarius, si Vicarius generalis quoque officio césserit dum supremum régimen exercet, reget Ordinem universum auctoritate plena ac titulo Vicarii generalis usque ad novi Præpositi generalis electionem.

64. Vicarius generalis sigillo utétur stemma Ordinis referente cum his verbis: VICARIUS GENERALIS ORDINIS CLERICORUM REGULARIUM A SOMASCHA.

CAPUT IX

DE CONSILIO GENERALI

65. Præpositus generalis Consilium habet ex quattuor patribus constans, quorum primus Vicarius generalis est, postremus Cancellarius generalis. Procurator etiam generalis inter Consiliarios adscribi potest iusta de causa et de sententia Capituli generalis.

66. Si unus vel plures Consiliarii generales officio césserint, Definitorii est suc-

cessores eligere ad normam n. 41; intérea Præpositus generalis, réliquis Consiliariis consentientibus, unum vel plures sibi eligere potest Pro-consiliarios; sed horum munus cessabit ubi Definitorium celebrari cœptum erit.

67. Si autem contigerit ut Præpositus generalis, in cásibus extraordinariis, suos Consiliarios convocare non possit ad súbitam deliberationem faciendam, in qua vel consensus vel sententia Consiliariorum præscribatur, Consiliarios ad actum nominare potest eorumque opera uti ad negotium illud instans exsolvendum. Postea tamen ordinario Consiliariorum cœtui referre debet quidquid égerit in eíusmodi cásibus. In ceteris cásibus fideliter servantur quæ n.73 præscribuntur.

68. Potestas Consiliariorum collegialis solúmmodo est; sínguli vero eam tantum facultatem habeant quam Constitutiones illis expressé tribúerint vel Præpositus generalis delegáverit.

69. Consilium ígitur generale, ut regendi consiliandique instrumentum:

§ 1. Est auxilio Præposito generali in eius múnere fungendo; quod faciet sive dirimendis quæstionibus ad Ordinis vitam pertinentibus, sive dómibus religiosis visitandis, sive in eius loco ad cœtus provinciales interveniendo, sive consiliando eiusque animum inter ardua sustinendo, sive etiam commonendo, si quid is prætermittere aut ommittere vidébitur;

§ 2. Invígat ut in Provinciis atque in omnibus domibus Constitutiones observentur ac præsertim ut ubique éadem vivendi ratio atque disciplina vígeat;

§ 3. Díiúdicat confirmátque Acta Capituli provincialis, adest Præposito generali in literis documentisque publicis conficiendis, in iis præsertim quæ Sanctæ Sedi vel Capitulo generali mittenda erunt, atque in componendis normis Præpositis provincialibus destinatis;

§ 4. Ex iuris communis atque ex Constitutionum præscripto vel etiam ex Capituli

generalis peculiaribus statutis dat Præposito generali consensum vel consilium quotiescumque id ad agendum requiritur.

70. Consilium generale his in casibus præsertim habet votum deliberativum:

§ 1. In nominatione Visitatoris pro universo Ordine;

§ 2. In nominatione Œconomi generalis;

§ 3. In dimissione professorum a votis sive temporariis sive sollemnibus, ad normam iuris communis;

§ 4. In nominatione Præpositorum provincialium ceterorumque Officialium provincialium, si quando Capitula, a quibus eligendi sunt, haberi néqueant vel ipsæ electiones declaratæ fuerint írritæ vel non confirmatæ;

§ 5. In adprobatione annuæ administrationis Præpositorum provincialium necnon Superiorum earum dómuum quas sustinére totíus Ordinis intérsit;

§ 6. In confirmatione deliberationum quas sacri canones, Constitutiones vel particula-

ria Capituli generalis præscripta Consilii consensui reservent;

§ 7. In iis denique admittendis quæ Præpositi provinciales eorumque Consilia proponant circa:

1º Novarum dómuum novitiatumve erectionem vel suppressionem, servatis tamen de iure servandis;

2º Superiorum localium, parochorum, vel Magistrorum novitiorum nominationem.

71. Ad hæc tóties Præposito generali ad agendum necesse erit Consilii consensus, quoties a iure communi, Constitutionibus vel Capituli generalis peculiaribus decretis expressis verbis præscribitur. Qui tum quoque requiritur cum negotium Præposito generali eiusque Consilio demandari dicitur.

72. Consiliarii, quantum fieri potest, Romæ domicilium habere debent et quidem in Curia generali. Quod si id peculiaribus de causis fieri non possit, saltem duo, in quibus sit Vicarius generalis, ibi hábitent;

réliqui in iis dómibus, unde facile ipsis sit in Consilium accurrere, ad quod semper acciri debent.

73. Excepto casu necessitatis de quo supra, n. 67, si unus vel duo Consilarii rite convocati a Consilio absint, acta ipsius Consilii minime írrita erunt, dum adsit is qui ex auctoritate Consilio præsit et duo saltem Consilarii. Quodsi numerus Consiliariorum plenus requiratur, Præpositus generalis, de Consiliariorum præsentium consensu, unum alterumve Pro-consiliarium éligat, qui Consiliariorum absentium loco sint illa tantum in re.

74. Cum Consilium consultandum est, id vera congregatione ac cœtu fieri debet; neque per epistolas Consilarii sententiam suam dicere possunt, nisi in iis tantum cásibus, qui expresse a Constitutionibus indicantur.

CAPUT X

DE PROCURATORIS GENERALIS
MUNERE

75. Procuratoris generalis est negotia Religionis apud Sanctam Sedem pertractare. Quo in múnere fungendo non subicitur neque Superiori locali neque provinciali; quin etiam, si necesse fuerit, a communibus observantiis immunis erit. In Visitatione canonica quoque respondere debet de sua agendi ratione quatenus religiosus, non de múnere sibi iniuncto.

76. Tantum auctoritatis habebit quantum a Constitutionibus et a Capitulo generali eidem concessum fuerit; procurationis autem mandatum, publice in ipso Capitulo lectum, in Actorum librum referatur.

77. Ad Procuratorem pertinet impetrare a Sancta Sede indulta, gratias et dispensationes pro Ordine, collegio, domo vel privato aliquo religioso et pertractare lites nostras aut negotia, quæ romana in Curia peragenda sint.

78. Quæ vero ad universum Ordinis statum referuntur aut Constitutiones tangunt, ne aggrediatur nisi hábita nominatim a Capitulo generali vel a Definitorio facultate; neque præter ea quæ n. superiore recensuimus, quidquam aliud pertractet sine consensu et mandato Præpositi generalis.

79. Procurator generalis prohibétur pétèrè quocumque modo, sine expresso Capitulo generalis mandato, litteras vel vivæ vocis oracula, quibus Ordinis gubernatio varietur aut Constitutiones immutentur; prohibétur etiam sua auctoritate illi favère, quicumque is est, qui id facere audeat. Quidquid contra hoc præscriptum actum fuerit, írritum èsto.

80. Summam omnium negotiorum et libellorum súpplicum quæ ad ipsum mittuntur eorumque progressum atque éxítum in librum réferet diligenterque describet qua quidque ratione procédât. Pari diligentia describet qua ratione expensas fécerit quantumque pecuniæ sibi crédítum fúerit.

81. Testimonia negotiorum scripta in tabulario Procuræ summa diligentia conservet, eorumque índicem rénovet, ut semper in promptu omníno sit. Virtute autem sanctæ obœdientiæ adstríngitur ne quam e tabulario scripturam documentumque asportet. Quod si fácere ausus fúerit, patres Definitorii eum privent voce activa et passiva per tempus ipsorum iudicio et iuxta culpæ gravitatem constituendum.

82. Ad sua autem múnèra officiáque persequenda Procurator generalis in Urbe habitabit, neque a múnere removéri póterit ante tempus a Constitutionibus præfixum inconsulta Sancta Sede (cfr. cn. 517 § 2).

83. Quod si forte Procuratorem generalem defícere contingat, alium Definitorium éliget; intérea tamen Præpositus generalis eiusque Consilium áliquem ex religiosis ea cum auctoritate, quæ sibi vidébitur, subrogare póterit.

84. Procurator generalis dénique sigillo utétur stemma Ordinis referente hisque ver-

bis insignito: PROCURATOR GENERALIS
ORDINIS CLERICORUM REGULARIUM
A SOMASCHA.

CAPUT XI

DE CANCELLARIO GENERALI

85. Consiliarius generalis, qui fuerit electione postremus, múnere Cancellarii generalis fungétur idémque tabellionis seu notarii pro negotiis ecclesiasticis universi Ordinis. Hoc autem in múnere per totum sexennium permanebit, tum quoque cum alii Consiliarii generales eligantur ad illos sufficiendos qui ab officio cessáverint. Excipitur tamen illud de quo n. 63; quo in casu officium Cancellarii amandábitur álii Consiliario generali designando a Præposito generali vel a Vicario generali.

86. Eius autem est scribere ac in librum Actorum Capituli generalis referre quæ a Capitulo, a Definitorio, a Consilio generali dicta factaque sint, et insuper acta electio-

nis ex Constitutionum Ritualisque præscriptis. Cum vere tabellio seu notarius quoque sit, suo nómine subscripto vim públii instrumenti huiúsmodi actis decretisque tribuit (cfr. cn. 503). Nihilóminus hæc omnia præterquam a Cancellario, subscribenda sunt etiam a Præposito generali.

87. Sub formali præcepto sanctæ obœdientiæ Cancellarius iubetur ne cui Actorum Capituli generalis librum ostendat, neu quidquam exscribat aut exscribi permittat, nisi de Præpositi generalis licentia.

CAPUT XII

DE DEFINITORIO GENERALI CELEBRANDO EIUSQUE MUNERE

88. Definitorium generale alternis annis a Præposito generali vel eius iussu a Vicario generali convocatur; nihil tamen împedit quin sæpius habeátur, vel ad novas generales Dignitates eligendas, vel aliis de causis, de Præpositi generalis sententia, audíto Consilio.

89. Ad Definitorium generale convenire debent:

1° Præpositus generalis cum suis Consiliariis;

2° Procurator generalis;

3° Præpositi provinciales;

4° Adsistentes generales.

90. Definitorio præsidet Præpositus generalis vel, eo impedito eiusque mandato, Vicarius generalis. Si hic quoque impediatur, is Consiliarius Definitorio præsidebit, qui illum electionis ordine sequitur. Si quis alius substituendus erit, substituatur ad n. 15 normam.

91. Locus vero et tempus Definitorii a Præposito generali statuuntur, Consilio aucto; ne convocetur tamen nisi post annum saltem a celebrato Capitulo generali.

92. Definitorium id sibi præcipue pertractandum suscipit, quod ad ipsam Ordinis gubernationem in concreto spectat, atque Con-

stitutionum decretorumque Capituli generalis observantiam curat.

93. Peculiari vero modo Definitorii competentia hæc est:

1° Erigere vel supprimere Provincias religiosas vel mutare earum fines, ad normam iuris communis;

2° Sufficere novos Officiales generales iis qui decurrente sexennio a munere cessaverint, excepto Præposito generali;

3° Consulere domibus, quæ toti Ordini peculiari utilitati sunt;

4° Condiciones statuerere ad recipienda pia legata;

5° Pecuniam decernere ex communi capsâ accipiendam, qua domibus vel Provinciis nimia inopia laborantibus subveniatur;

6° Rationem inspicere administrationis bonorum communium;

7° Remedia decernere quibus graves abusus, si qui sint, in Ordine corrigantur;

8° Perpendere ea quæ vel propòsita vel forte expostulata fuerint de Præpositorum

provincialium Superiorúmve gubernio; opportuna ad id remedia excogitare atque præcipere.

94. In celebrando Definitorio eædem cæremoniae Ritualis nostri sequendæ sunt eædemque normæ ac in Capitulo generali, mutatis mutandis.

CAPUT XIII

DE PRÆCEDENTIA

95. In nostro Ordine præcipua et maxima dignitas est Præpositi generalis; secunda Vicarii generalis; tertia Consiliariorum generalium, in quibus idem præcedendi ordo est atque in electione; quarta Procuratoris generalis; quinta Præpositorum provincialium; sexta Adistentium generalium; septima Superiorum localium, dein Consiliariorum provincialium et Vicesuperiorum.

96. Ordo igitur sedendi et præcedendi locus ex n. superiore desúmitur atque ex prioris professionis religiosæ antiquitate; inter

autem professione æquales, ætate maior minores præcedat. Si quis tamen pro aliqua Dignitate ad modum actus vice fúngitur seu repræsentat, is eiusdem locum honorémque obtíneat.

97. Provinciales autem et Superiores locales, si illi extra suam Provinciam, hi extra suam domum versantur, ante religiosos illius domus sédeant. Vicesuperior post Superiorem sédeat, nisi contígerit quod supra iam diximus; post Vicesuperiorem réliqui religiosi ordine ex professionis antiquitate desumpto.

98. Clericus sacris initiatus alios non initiatos quamvis professione seniores præcedit. Fratres coadiutores professi post clericos, novitii ante hóspites et aggregatos locum teneant. Inter novitios præcedet qui primus ad novitiatum receptus fúerit; si quis novitius tamen sacris initiatus sit, reliquos præcedat.

CAPUT XIV

DE PROVINCICIARUM REGIMINE

99. Ordo noster in Provincias divisus est (cfr. cn. 488, 6°), quas erigere, supprimere, aliter circumscribere Definitorii est, salva Sedis Apostolicæ adprobatione (cfr. cn. 494 § 1).

100. Definitorii quoque est creare, vel mutare, vel supprimere tria hæc Instituta iuridica, quæ Provincias imitantur, scilicet:

1° Commissariatum, qui ex una vel plurius domibus constituitur et subditur immediate Præposito generali ac regitur potestate ab ipso delegata;

2° Vice-provinciam dependentem, in qua aliquæ domus habentur ad peculiarem Provinciam pertinentes cuius veluti subdivisionem constituunt, sub dependentia respectivi Præpositi provincialis;

3° Vice-provinciam independentem, idest Institutum iuridicum, sub dependentia immediata Præpositi generalis, Provinciam ita reproducens ut reapse, progressu temporis,

vera proprioque nomine Provincia fieri possit.

101. Regendæ Provinciæ præsidet sua quisque auctoritate, ut inferius indicabitur, Præpositus provincialis et Capitulum provinciale. Commissariatui præest Commissarius, Vice-provinciæ dependenti Vice-provincialis, uterque a Consiliariis suis adiutus eaque auctoritate pollens, quam erectionis decretum continebit, vel delegabunt Superiores vel Capitula, quibus subiacent. Régimen denique Vice-provinciæ independentis idem est quod Provinciarum et, nisi quid, expressis verbis, erectionis decretum excipiat, quidquid in Constitutionibus de Provinciis earumque regimine sancitur, id etiam ad hanc ipsam extendendum est.

102. Munus Præpositi provincialis cum novitiorum Magistri officio seu prioris seu alterius probationis, aut parochi onere cumulari nequit. Coniungi tamen interdum poterit cum Superioris localis munere, nisi agatur de domo nimis onerosa, et insuper iusta

causa adsit ex iudicio ac sententia Consilii provincialis plenarii.

103. Præpositus provincialis ad triennium eligitur; iterum tamen eligi potest, non autem tertio immediate. Réliqui Officiales provinciales quoque ad triennium eliguntur, semper tamen iterum eligi possunt.

104. Dignitates provinciales, Præposito provinciali excepto, quæ, decurrente triennio, suffectæ sint in locum eorum quibus fuerit officio abeundum, solum usque ad triennium completum múnere funguntur.

105. Cessante ab officio Præposito provinciali, réliquæ Dignitates provinciales non cessant, nisi cum ex Constitutionum præscripto Capitulum celebratur ad novum Præpositum provincialem creandum.

106. Illæ autem normæ iuris necnon Ritualis, quæ statuuntur pro Capitulo ac Consilio generali, vim servant et pro respectivis cœtibus provincialibus, servatis servandis et

congrua congruis referendo, nisi ipsæ Constitutiones vel Rituale áliter in re sánciant.

CAPUT XV

DE CAPITULO PROVINCIALI CONVOCANDO ET DE IIS QUI AD ILLUD CONVENIRE DEBEANT

107. Capitulum provinciale a Præposito provinciali convocatur vel ab eo qui id ius hábeat ex Constitutionum præscripto, litteris ad Superiores locales duobus saltem mensibus ante eius initium missis.

108. Ad Capitulum provinciale convenire debent:

- 1º Præpositus generalis eiusve Delegatus;
- 2º Præpositus provincialis cum suis quattuor Consiliariis;
- 3º Superiores domorum cum formatarum tum non formatarum omnes;
- 4º Socius pro unaquáque maiore communitate in qua videlicet adsint saltem sex electores, ut ex n. sequenti.

109. Socius autem, quem supra nominávimus, a domus communitate eligendus est; qua in electione voce activa polent omnes sacerdotes professi ad normam n. 259, passiva sacerdotes omnes dótibus præditi, de quibus sermo est nn. 26 et 27, excepta ætate, pro qua satis est ut quis trigésimum annum compléverit.

110. Socius in Capitulo collegiali elígitur præsidente Superiore locali. Huic adsistunt duo scrutatores, iidémque professione seniores, et actuarius qui quæ gesta erunt describet atque in Actorum librum réferet. Electores vero, in deponenda schédula nómine sui candidati inscripta, iurabunt a se illum electum iri quem coram Deo idoneum existimáverint, non tamen seipsos. Quo facto, Superior a scrutatoribus adiútus, suffragia numerabit. Is tum electus esto qui obtinúerit maioritatem suffragiorum relativam. Documentum dénique electionis a Superiore locali et ab actuario nomínibus suis insignítum ac réferens quantum suffragiorum quisque religiosus habúerit mittendum est

ad Præpositum provincialem, cuius est una cum Consilio electionem ipsam confirmare, sed ea tantum ratione ut certo comperiat Socium electum dótibus præditum esse de quibus n. 109.

111. Socius tunc quoque eligendus est quamvis in communitate maiore religiosus adsit præter Superiorem qui ius hábeat ad Capitulum provinciale interveniendi; sin autem ex eádém domo plures præter Superiorem id ius hábeant, nullus Socius eligatur.

112. Religiosus extra suam Provinciam cómmodans voce activa et passiva gaudet in electione Sociorum Provinciæ in qua vivit; in eiusdem tamen Capitulo provinciali voce tantum activa pollet, passiva vero in Capitulo Provinciæ cuius filius est.

113. Nómína eorum, qui Capitulo intéerunt, per litteras a Præposito provinciali communicabuntur Superioribus localibus

eiúsdem Provinciæ necnon Præposito generali. Quo facto, confirmata habébitur et electio Sociorum et Capituli convocatio.

114. Si quis ex iis qui Capitulo interesse debent, convenire non póterit, substituatür ad normam n. 15; Superior quisque per proprium Vicesuperiorem; Socii autem substitutus is erit, qui illi proximus in electione número suffragiorum fúerit. Causa vero cur quis absit, comprobanda est a Præposito provinciali eiusque Consilio, cui declaranda erit opportuno utilíque tempore.

115. Capitulum provinciale síngulis trienniis convocábitur et quotiescumque ex Constitutionúm præscripto novus Præpositus provincialis eligendus erit. Quo tempore tamen munus obit, Præpositus provincialis potest, de sui Consilii et Præpositi generalis consensu, Capitulum provinciale extraordinarium celebrare, cuius convocatio et ipsa celebratio iúsdem legibus reguntur ac Capitulum provinciale ordinarium.

116. Locus atque celebrationis tempus a Præposito provinciali eiusque Consilio statuuntur.

CAPUT XVI
DE CAPITULO PROVINCIALI
CELEBRANDO
EIUSQUE MUNERE

117. Capituli provincialis competentia hæc est:

1º Elígere Præpositum provincialem eiusque quattuor Consiliarios, singillatim;

2º Meditari ac præscribere quo pacto in Provincia Constitutionum Capitulorumque generalium statuta optime quam fieri possit observentur necnon Instituta Provinciæ augeantur;

3º Perpéndere litteras quibus aliquid faciendum propónitur; quæ tamen litteræ prævie perscrutandæ sunt in Consilio provinciali pleno, ad normam n. 47, congrua congruis referendo.

118. Præpositus provincialis eligitur sequenti modo: in primis duabus suffragatio-

nibus ac subsequentibus calculorum lationibus, is electus esto qui duas tertias suffragiorum partes habúerit; inde a tertia suffragatione, qui maiorem partem absolute sumptam obtinúerit. Ad Consiliarios autem provinciales eligendos requíritur omnino maióritas absoluta. Qua non obtenta, in electione sive Præpositi provincialis sive Consiliariorum, post quartam suffragationem ac calculorum lationem, ad Præpositum generalem eiusve Delegatum nominatio devolvatur.

119. Capitulo provinciali, ne invalida eius Acta fiant, interesse debet Præpositus generalis eiusve Delegatus. Quod ita tenet, ut tantúmmodo gravi de causa et de sui Consilii consensu ipse Præpositus generalis huic condicioni derogare possit. Hoc tamen in casu per litteras normas dabit, quæ ad Actorum Capituli validitatem habendam observandæ presse erunt.

120. Electiones tum confirmatæ habendæ erunt cum Præpositus generalis eiusve

Delegatus ipsam electionis relationem subscripserit; quæ relatio ad Ritualis normiam conficienda erit. Si tamen gravissima causa adsit, peculiaribus in cásibus, Præpositus generalis eiusve Delegatus electiones confirmandas committere potest Consilio generali; quæ si forte confirmatæ non erunt, Consilio generali faciendæ devolvantur, iure Capituli provincialis in pósterum íntegro.

121. Cétera, quæ Capitulum provinciale deliberáverit, adprobari debent ad validitatem a Præposito generali eiusque Consilio, cui intra decem dies post Capitulum confectum exemplar Actorum mittendum est. Si adprobatio denegétur, Præpositus generalis Præposito provinciali communicabit quid intérea agendum sit. Semper tamen responsio Præpositi generalis, qualiscumque hæc erit, in Capituli provincialis Acta referenda est et in tabulario Provinciæ adservanda.

122. Præses Capituli Præpositus generalis est eiusve Delegatus, qui principe loco

sedebit. Permittente tamen Præsidente, moderari Capitulum poterit Præpositus provincialis vel, eo nondum electo, primus Consiliarius provincialis.

CAPUT XVII

DE MUNERE ET AUCTORITATE PRÆPOSITI PROVINCIALIS

123. Præpositus provincialis is eligi potest, qui dotes habeat de quibus nn. 26 et 27 atque ex legitimo matrimonio natus sit.

124. Præpositus provincialis potestatem ordinariam in Provincia sibi credita habet. Quæ auctoritas seu potestas ea est quam Constitutiones expresse decernunt et ius canonicum Superioribus maioribus tribuit (cfr. cnn. 501-517), nisi quid Constitutiones nostræ excipiant.

125. Præpositi provincialis competentia hæc est:

1° Ad postulatum et ad novitiatum admitt-

tere; tempus postulatus aut novitiatuſ proſogare ad normam iuris communis; poſtulantē vel novitios dimittēre; novitios ad poſſeſſionem ſimplicem admittēre, clericos ad primam tonsuram ordinesque promovēre, necnon poſſeſſores ſimplices ad poſſeſſionem ſollemnem admittēre, ad normam Conſtitutionum et Codicis iuris canonici;

2° Iurisdictionem concēdere ad ſacramentales confeſſiones audiendas ſuorum ſubditorum ad normam can. 875 § 1; licentiam concēdere ad audiendas confeſſiones fidelium et ad prædicandum verbum Dei, ſervatis cānonum præſcriptis;

3° In virtute ſanctæ obœdientiæ ſubditis præcipere et cenſuras eccleſiaſticas cum iisdem adhibere, ſervatis de iure ſervandis;

4° Subditos intra ſuam Provinciam degentes ob neceſſariam urgentemque cauſam, quæ moram non patiatuſ, ad alium eiudem Provinciæ locum deſtinare;

5° Nominare examinatores pro candidatis ad poſſeſſionem religioſam vel ad ordines ſacros et pro novis ſacerdotibus;

6º Perágere ex Præpositi generalis delegatione negotia reservata.

126. Quod autem attinet ad deliberationes et nominationes de quibus n. 137 ad normam n. 70 § 7, exsecutor est Præpositus provincialis, qui ígitur et Superioribus localibus vel Magistris novitiorum nominationem communicabit, et Ordinario loci parochos præsentabit.

127. Témptore sui múnneris canonicam visitationem in omnibus domibus péraget idque faciet ad Constitutionum Ritualisque normam, atque secundum ea quæ Præpositus generalis præcéperit. Quo in officio gravi tantum de causa ab aliquo Consiliarium substitui potest.

128. Peculiari modo Præpositi provincialis est domus formationis curare ibique optimum quemque religiosum addícere, ac simul operam dare ut augeatur numerus eorum qui in Ordinem nostrum cooptari cupiunt.

129. Præpositus provincialis debet etiam ad Præpositum generalem transmittere exemplar Actorum omnium sive Capituli sive Consilii provincialis; ad hæc etiam singulis annis relationem de Provinciæ statu, quam ipse subscribet Consiliarique eius.

130. Si quando Præpositus provincialis ab officio cessáverit, gubernationem Provinciæ suscipiet primus electionis gradu Consiliarius ut Pro-provincialis; is autem statim hac de re certiore faciet Præpositum generalem, cuius est, hoc in casu, de sui Consilii consensu, diem statúere convocando Capitulo ad novum Præpositum provincialem creandum: quæ convocatio tamen ultra annum numquam prorogari póterit.

131. Provincialium unusquisque sigillum hábeat, in quo insculptum sit Ordinis nostri insigne his verbis circumscriptum: PRÆPOSITUS PROVINCIALIS ORDINIS CLERICORUM REGULARIUM A SOMASCHA.

CAPUT XVIII

DE CONSILIO PROVINCIALI

132. Præpositus provincialis Consilium habet ex quattuor patribus compósitum.

133. Consilium plenum non solum requiritur in casibus quos Constitutiones vel ius canonicum indicant, sed quotiescumque Consilium nominationes facit ad aliquod officium vel cum munus iudicandi ut collegium exercet. In aliis casibus, quotiescumque in Constitutionibus vel in iure communi de Consilio Præpositi provincialis sermo est, duo saltem Consilarii ibi intélligi debent, firma tamen obligatione convocandi toties quoties Consilarios omnes ad normam n. 140.

134. Ad illum vero qui ex Consiliariis primus electus sit, Vicarii provincialis munus pertinet, isque iisdem officiis subicitur, mutatis mutandis, quibus Vicarius generalis cum Præposito generali comparatus. Alter Consiliarius Cancellarium aget cum in Capitulo tum in Consilio provinciali.

135. Si Præposito provinciali ita vidébitur, licet officium Œconomi provincialis uni ex Consiliariis provincialibus committere.

136. Si forte unus vel plures Consilarii ab officio cessáverint, Præpositus generalis eiusque Consilium, Provinciali audíto, alios sufficiat. Qua in re, si nihil obstiterit, ita est ordinandum Consilium ut præcedentia inter Consilarios servetur ex ordine electionis.

137. Consilium provinciale plenum suffragiis secretis ea negotia decernit, quorum deliberationes ad Præpositum generalem eiusque Consilium subiciendæ sint ut confirmatæ habeantur, ad normam n. 70 § 7, idemque bona Provinciæ administrat.

138. Præterea Consilium provinciale:
 1º Præpositum provinciam ádiuvat et consiliatur in eius múnere, ac peculiari modo in documentis officialibus conficiendis;
 2º Præposito provinciali consilium vel consensus præbet ubicumque Constitutiones vel ius canonicum id póstulant;

- 3° Œconomum provincialem nominat;
 4° Cónsulit familiis religiosis formandis;
 5° Acta præparat, quibus opus est ad dimittendos professos ex Ordine;
 6° Quotannis ínspicit qua ratione bona dómum Provinciæ administrentur.

139. Munus Consiliariorum provincialium collegialiter exercetur; itaque tum solum reliquos religiosos præcédunt in sua Provincia, cum ad decernendum conveniunt.

140. Ad normam Constitutionum et iuris communis, quotiescumque necessitas id requírat, Consilarii provinciales a Præposito provinciali convocantur. Qui semper et omnes convocandi erunt, sive ágitur de Consilio pleno sive non; ita ut Consilium, ad validitatem actus, in cásibus ubi Consilio pleno opus sit, semper ex quattuor Consiliariis, in cásibus vero ordinariis ex duobus constet, dúmmodo adsit et is qui ex auctoritate ipsi Consilio præsit. Si autem unus vel alter Consiliarius absit, ad complendum nú-

merum præscriptum, de quo supra, Præpositus provincialis vel qui eius delegatione Consilio præsidet, in absentium locum alios religiosos éliget ad actum, tamquam Proconsiliarios.

CAPUT XIX

DE SACRA VISITATIONE

141. Munus visitandi totius Ordinis domos ad Præpositum generalem pertinet; ad diurnam tamen regularis disciplinæ conservationem et ad totius administrationis onus facilius sustinendum, idem munus ex iure obtinent etiam Præpositi provinciales, unusquisque in singulas domos ac personas sibi subiectas.

142. Itaque in ipsa sacra visitatione standum est præscriptionibus et normis Ritualis nostri.

143. Quoties Visitator visitationem péragat non ex proprio officio, sed nómine et vice Præpositi generalis vel provincialis, lit-

teras commissi sibi múnemis a cancellario domus vel a primo capitulari post Superiorem pérlegi iubebit.

144. Visitatione peracta, ad normam Ritualis, decreta, si quæ erunt facienda, cum Superiore illius domus communicabit et capitulum collegiale convocari iubebit.

145. Corrígere autem debebunt Visitatores culpas omnes, quæ córrigi possunt, nec eas ad Definitorium deferre, nisi ex earum suppressione grave aliquod detrimentum Ordini timeatur; quod idem de pravis propensionibus statútum sit.

146. Demum Visitor decreta facta pérlegi eáque in libro Actorum collegii scribi mandabit, quæ succedentibus Visitoribus exhibéri debébunt.

CAPUT XX

DE NOVIS DOMIBUS
ERIGENDIS SEU RECIPIENDIS

147. Nova loca si proponentur, illud in primis animadvertent patres, satius esse fundatis iam bene providére, quam nova recípere, personarum, quibus novis locis est subveniendum, hábita ratione.

148. Etsi compérint tum novo loco suscipiendo tum antiquis iam susceptis bene providéri posse, sciant nihilóminus observanda esse ea quæ ius commune præscribit hac in re circa domus religiosas, scholas, hospitia aliáque similia instituta religionis et caritatis sive quoad erectionem et suppressionem sive quoad vigilantiam Ordinarii loci (cfr. cenn. 496-498, 1382, 1491).

149. Post hæc Præpositus provincialis, priúsqvam receptio novi loci proponatur Consilio ad normam n. 137, destinabit duos ex Nostris qui conventiones, ónera et qualitates loci, situs vidélicet, ædificia, prospec-

tus, vicinia et huiusmodi diligenter exáminent, an scilicet in iis aliqua reperiantur, quæ religiosæ libertati seu decóri adversentur; an ab acceptis dómibus témporis progressu ulla de causa éici possint religiosi nostri; redítuum temporalium non sola habeatur ratio, sed profectus in vinea Domini et animarum salutis potissimum. Quæ omnia in libro Actorum Capituli provincialis describentur.

150. Nova loca nulli ex Nostris ibi habitaturi ádeant, nisi prius Apostolico rescripto et scripturis quibuscumque necessariis expéditis ac illarum exemplo a Præposito generali recepto.

151. Orphanorum loca summa animi promptitudine recipiantur.

152. In aliquo peculiari et urgentiori casu potest Præpositus generalis cum voto Consiliariorum per litteras habendo, domum aliquam vel orphanotrophium recíperé, si ita expédire iudicabit, servatis servandis.

LIBER SECUNDUS

DE VITA ET DISCIPLINA REGULARI

CAPUT I

DE CONSTITUTIONIBUS UNIVERSE

153. Ordo noster, ubi primum a sancto Pontifice Pio V in Religionum numerum relatus est, Regulæ divi Augustini ab eódem subiectus est. Peculiaribus tamen Constitutionibus, auctoritate Apostolicæ Sedis, ad instituti sui rationem accommodatis, háctenus inníxus est et ex illis tantum in divino famulatu ad caritatis amplitudinem et propósitam perfectionis normam dírigi consuévít.

154. Has ergo Constitutiones nostras a Nostris habéri cúpimus tamquam externa ad-

minicula et incitamenta religiosæ perfectionis ac proinde eas in omnibus rebus quantumvis mínimis ab omnibus sancte inviolatèque observari (cfr. cn. 593). Cum tamen optemus Nostros omnes securos esse aut certe adiuvári, ne in laqueum incidant alicuius peccati, quod ex vi Constitutionum proveniat; declaramus nullas ex nostris Constitutionibus obligationem aliquam ad culpam sive mortalem sive venialem indúcere, nisi unius ex tribus votis sit illi adnexa violatio vel contemptus accédât vel præceptum in virtute sanctæ obœdientiæ vel censura ecclesiastica vel aliquid simile, quod sua natura eum, qui legi non obtemperaverit, peccato reddat obnoxium.

155. Ne autem idcirco vigor seu etiam rigor religiosæ disciplinæ deférveat (qui ubi semel in Religione remittitur, deformari statim eiusdem Religionis decórem omniumque rerum spiritualium nauseam ac intéritum sequi necesse est) vólumus, ut pœnarum usus apud nos et cum Nostris omníno vígeat, ita

ut mínimi etiam defectus numquam dissimulentur, si in illis vel notetur vel timeatur disciplinæ neglectus.

156. Si qua dubitatio vel obscuritas emerit, quæ interpretationem aut declarationem postulare videatur, ad Capitulum generale vel ad Definitorium res tota deferatur: interim tamen Præpositus generalis, quid faciendum sit, státuat cum consilio Consiliariorum.

157. Quæcumque însuper decreta pro rerum occasione fuerint in Domino statuta, curabunt Superiores suo in primis exemplo, ut omnes magna cum humilitate et alacritate amplectantur et observent.

158. Singulis feriis sextis inter refectioem vel alia hora et alio loco, de consensu Seniorum, publice legantur Constitutiones, et státis temporibus decreta Sanctæ Sedis, si quæ públice legenda præscripserit (cfr. cn. 509 § 2, 1º), et decreta de quibus n. præcedenti: quæ statim imprimi mandamus et

ad Superiores locorum mitti, ut ad notitiam omnium deveniant.

159. Fratribus nostris cápita illa, quæ ad eos spectant, explicentur semel in hebdomada a Vicesuperiore vel ab alio de Superioris mandato. Ad legum însuper observacionem et ad spirituales profectum ab eodem diligenter et accurate ut animentur, vólumus et hac in re Superiorum conscientias oneramus (cfr. cn. 509 § 2, 2°).

160. Immunitates a choro, a triclinio, a commúnibus cibus et aliis légibus non passim nec sine causa urgenti, et ea tantum durante, concedantur: et, si quæ concedendæ fúerint, Præpositus generalis ad annum dumtaxat et non ultra, Præpositi provinciales ad quattuor menses, ad brevissimum tempus Superiores, prout suis subditis opus fúerit, dispensare possint: et tam illè quam isti próximum Definitorium de causa sive causis factæ dispensationis commonefaciant. Perpetuæ exemptiones soli Capitulo generali ex causa reservantur.

161. Novæ Constitutiones numquam fiant, neque iam factæ immutentur, nisi gravis adsit necéssitas et accedente adprobatione Sedis Apostolicæ, cui præsentés Constitutiones reservantur; sed aliqua alia ratione provideatur, prout in Domino melius visum fúerit.

162. Quod si in novis ordinationibus seu statutis faciendis aliquid obrépserit, quod sacris canonibus (cfr. cn. 489), Conciliis decretisque Summorum Pontificum adverse tur, nullius sit momenti, nisi ex privilegiis Ordini nostro concessis robur et auctoritatem desúmpserit.

CAPUT II

DE HORIS CANONICIS

163. Clerici nostri, statim atque professionem sollemnem emiserint, ex eo tempore ubicumque dégere illos contigerit, ad horas canonicas ex romani Breviarii præscripto ritúque persólvere tenentur.

164. Fratres (non quidem eódem præcepto, sed pœna per Superiores infligenda) officium parvum beatæ Mariæ Virginis vel, de Superioris licentia, tertiam partem rosarii marialis loco officii recitare teneantur. Ídem, nisi legitime impediuntur, vesperis, cum decantantur, intérsint.

165. In domibus, quæ a Definitorio ad hoc ipsum nominabuntur, divinum officium in choro quotidie iuxta rubricas, quoad fieri potest, recitetur.

166. Clerici nostri simpliciter professi tenentur tantum ad recitationem sive privatam sive communem officii parvi beatæ Mariæ Virginis, non tamen sub culpa lethali; in domibus, ut supra designatis, ipsi quoque tenentur choro interesse et cum aliis horas canonicas psállere.

CAPUT III

DE MISSARUM CELEBRATIONE
ET MORTUORUM EXEQUIIS

167. Sacerdotes nostri rem sacram quotidie perágere curent ad Missalis romani præscriptum et iuxta Ordinis nostri kalendarium.

168. Clerici et fratres nostri legitime non impediti quotidie sacro intérsint (cfr. cn. 595 § 1, 2°).

169. Missæ novæ, quæ debita cum sollemnitate dicendæ sunt, ne celebrentur in ecclesiis alienis sine Præpositi provincialis licentia.

170. Singulis mensibus pro Religionis nostræ necessitatibus, pro bono illius regimine, pro spirituali profectu et eiusdem Religionis incremento, Missa unica de Spiritu Sancto, in unaquáque ex nostris ecclesiis celebretur, servatis fideliter rubricis in hac re servandis.

171. Quoties vel negotium aliquod vel personam Deo commendari Superior iússerit, scheda, quæ id révocet in memoriam, affigatur eo in loco, ubi sacerdotes celebrari orare consueverunt.

172. Pro nostris benefactoribus præter quotidianas preces, quæ a singulis professis et publice et privatim fient, hortamur etiam, ut sacerdotes in Missis, quandocumque poterunt, aliis orationibus addant collectam "Deus qui caritatis", ceteri non sacerdotes coronam beatæ Mariæ Virginis frequenter recitent.

173. In ecclesiis alienis, præcipue monialium aut puellarum (confessariis et iter agentibus exceptis), celebrare Nostris non liceat absque Superioris facultate, quæ sine iusta ratione minime concedatur.

174. Extra nostras ecclesias ónera Missarum celebrandarum nulla recipiantur.

175. Externis sacerdotibus sacrum fácere nostris in ecclesiis non permittatur, nisi prius

explorata Superioris voluntate et servatis de iure servandis (cfr. cn. 804).

176. Missarum et divinorum officiorum et aliæ quæcumque obligationes perpetuæ non accipiantur, nisi cum expressa licentia Præpositi provincialis; acceptarum vero extet tabella in singulis sacrariis, quæ illas fideliter exprimat et quotannis a Præposito generali vel provinciali visitationis tempore recognoscatur. Iisdem ut suo tempore satisfiat, operam dabunt sèdulam Superior et ædítuus: pecuniæ vero seu bona mobilia pro huiusmodi obligationibus accepta in bonis stabílibus fructiferis quam primum implicentur et ad normam sacrorum cánonum administrentur.

177. Nemo, etiámsi sit Superior, non sibi subditis Missas dicendas vel applicandas assignet; sed si númerum Missarum excedentem habeat, quæ debito tempore celebrari néqueant, potest Superior de consensu Præpositi provincialis eas celebrandas tribuere vel aliis nostris domibus vel etiam sacer-

dotibus sibi acceptis, dúmmodo probe sibi constet eos esse omni exceptione maiores vel testimonio Ordinarii commendatos (cfr. cn. 838). In éxitu autem cuiúslibet anni Missarum ónera, quibus non fuerit satisfactum, ipsi Præposito provinciali tradat, secundum modum ab eo definiendum (cfr. cn. 840 § 1). Nemo ab alio prætérquam a proprio Superiore Missas celebrandas recípiat sine expressa licentia sui Provincialis.

178. Quoties aliquis ex nostris professis vel novitiis obíerit, illius Superior Superiores omnes statim commonefaciat et ea omnia persolvat quæ in nostro Rituali præscribuntur sive circa cadáverá Nostrorum sive circa suffragia.

179. Si Rectorem orphanorum mori contígerit, conficiatur statim per Vicerectorem coram commisso vel per eundem commissum, si ex Nostris alius ibi non adsit sacerdos, rerum omnium, librorum, pecuniarum, scripturarum, quæ ad Religionem spectare videbuntur, et totíus supellectilis in-

ventarium cum iuramento subscriptum, quod statim ad Præpositum provincialem mittendum erit, omniáque ínterim vel a Vicerectore vel a commisso diligenter custodientur.

180. Prima die post Commemorationem omnium defunctorum non impedita, in omnibus nostri Ordinis ecclesiis anniversarium fiat pro nostris defunctis religiosis et aggregatis: et si id permittant Missarum obligationes, quibus ex iustitia satisfácere debemus, curet Superior, ut præter Missam sollemnem aliæ etiam Missæ privatæ pro iisdem celebrentur.

181. De celebrandis apud nos funeribus fidelium, si quando casus contíngat, præscripta iuris canonici accurate serventur (cfr. passim cnn. 1215-1238), ne hac occasione pax cum parochis perturbetur neve a fortiori scandalum fidelibus præbeatur.

CAPUT IV

DE ORATIONE MENTALI

182. Mentalis oratio nullo modo præmittatur (cfr. cn. 595 § 1, 2°).

183. Quotidie igitur bis a Nostris omnibus orationi mentali incumbatur, mane et vespere. Quod sícubi contígerit pro rerum adiunctis, ut impossibile sit bis in die omnes religiosos ad communem hanc dúplicem orationem collígere, Superior, de consensu Præpositi provincialis, curet ut áltera semper sit communis, áltera privatim fiat. Utraque ad semihóram prorogetur. Ad utramque etiam fratres obligantur et hac in re Superiorum conscientias oneramus.

184. In omnibus nostris collegiis, orphanotrophiis, domibus, omnes Nostrí, nisi quem morbus excúset, ad orandum in ecclesiam, chorum vel oratorium, pro locorum commo-
ditate, præscripto tempore convenient.

185. Religioso, qui forte ratione officii habitualiter ab oratione mentali communi ar-

ceatur, Superior opportunum tempus assignabit, ut privatim quotidie dictæ orationi incumbat.

186. Invígilet Superior, ne quovis prætextu quispiam absit a communi oratione et ex iis, qui adsunt, nemo recedat, nisi gravi compulsus necessitate, petíta prius benedictione.

CAPUT V

DE CONFESSIOE

ET SACRA COMMUNIOE

187. Sacerdotes, qui quotidie sunt celebraturi et quos sanctos esse decet, ut sancta sancte adminístrent, saltem semel in hebdomada peccata confiteantur (cfr. cn. 595 § 1, 3°) timeántque, ne, si culpas leviores parvifaciant, gravioribus seipsos facile ínquent. Clerici quoque, novitii et fratres nostri accédant ad sacramentum pœnitentiæ semel saltem in hebdomada vel frequentius, si id éxigat spiritalis profectus; proprii ta-

men confessarii iudicio se ipsum unusquisque subiciat.

188. Subditorum confessiones non excipient Superiores, nisi rogati ab iis subditis qui sponte sua et motu proprio id petant, et sine gravi causa id per modum hábitus ne agant (cfr. cn. 518 § 2).

189. Superiores confessarios pro numero professorum, novitiorum aliorumve in religiosa domo diu noctúque degentium causa famulatus, aut educationis, aut hospitii, aut infirmæ valetudinis designabunt ex discretioribus et prudentioribus cum facultate absolvendi etiam a reservatis in Religione, si quædam reservari contigerit (cfr. cnn. 518 § 1; 875 § 1).

190. Si quis tamen ad suæ conscientiæ quietem desiderat confessionem perágere apud confessarium inter designatos non recensítum, sed tamen adprobatum ab Ordinario loci, ab eo absolvi potest etiam a cá-sibus in Ordine reservatis (cfr. cn. 519).

191. Insuper quater saltem in anno religiosæ familiæ confessarius extraordinarius assignetur (cfr. cn. 521 § 1).

192. Magnópere autem cúpimus ut, iuxta prudens confessarii iudicium, generalem totius anni confessionem, præmissa oratione et diligenti examine, Nostri omnes quotannis faciant, idque Superiores suis exhortationibus suadébunt.

193. Maxime hortamur ut Superiores nostri promóveant inter clericos, fratres et alios suos subditos ac familiares frequentem, etiam quotidianam Sanctissimi Corporis Christi receptionem, quæ omnibus rite dispositis quotidie libere páteat (cfr. cn. 595 § 2). Quod si abstíneant, aut aliqua de causa impediuntur quóminus ad sacram communionem accédant, nihilóminus, sanctissimo Missæ sacrificio quotidie adstantes, spirituali communionem seipsos reficient.

CAPUT VI

DE OBEDIENTIA ET REVERENTIA
ERGA
SUPERIORES ET SENIORES

194. Ad communes actus chori, capituli, triclinii et alios, qui per signa campanulæ indicuntur, tamquam ad vocem Domini vocantis, nulla interiecta mora, omnes et primi omnium Superiores accurrant.

195. Negotium aliquod aggredi vel promovere, seu curam quâlibet suscipere, etiam pietatis prætextu, ut litis componendæ, pacis conciliandæ, defensionis viduarum vel pupillorum procurandæ et aliarum rerum, nemini liceat, nisi re prius cum Superiore communicata et de illius licentia; rebus autem sæcularium ut perquam raro sese Nostri immisceant, præsentī constitutione decernimus.

196. Nemo litteras commendatitias sibi aut aliis emendicet, ut obedienciæ reluctetur vel ut illam impediatur et remoretur.

197. Quoad subditos autem, omnes Nostros mōnitos volumus quod, non obstante divisione Provinciarum, ob necessariam aliquam causam potest Præpositus generalis religiosum quemcumque a sua Provincia ad locum alienæ Provinciæ de obediencia destinare audito Consilio Provinciæ ad quam ille destinatur, nisi petitiō præcēsserit; cui decreto nemo umquam potest resistere absque violatione sanctæ obedienciæ.

198. Excusationes languentium virium, insalubritatis aëris et huiusmodi, quæ interdum afferuntur, non admittantur, nisi ipsemet Superior, medicum prius allocutus, loci mutationem alicui necessariam esse suis ad Patrem generalem vel ad Præpositum provincialem litteris affirmet.

199. Eorum consilia, qui Ordinem administrant, ceteri nolint curiose perscrutari, multo minus improbare: subditos tamen hortamur, ut si quid ipsis occurrerit, quod vel publico Ordinis vel privato alicuius domus seu etiam personæ commodo prodesse

posse videatur, rem ad Præpositum generalem vel provincialem seu etiam ad proprium Superiorem referant: sed quidquid ab iis postea decretum fuerit, et ipsi statim tamquam prudenter factum collaudent.

200. Quæ in Capitulis generalibus vel Definitoriis statuenda erunt, nemo audientibus aliis quasi divinando audeat coniec-
tare, nemo per iocum expónere, nemo talia exponentem audíre; quæ vero iam definita fuerint, si quis cárpere ausus fuerit, sevère puniatur.

201. Clerici et fratres simpliciter professi, si a suo Superiore ob aliquam culpam reprehendantur vel corrigantur, humiliter statim genua flectant, iungant manus ante pectus et demisso capite patienter auscultent; alii omnes correctionem libenter admittant. Obloqui vel respondére Superiori corripienti atque etiam corrigenti audeat nemo, sed Deum corripientem et corrigentem in Superiore revereatur, sicque cum precatione veniæ culpam unusquisque agnoscat et

emendationem, Domino adjuvante, promittat.

202. Qui animo sunt erga Superiorem minus composito, curiosiores defectuum Superioris investigatores, qui eiusdem imperata, facta et dicta pravum in sensum detorquere solent illumque in contemptum indúcere, si qui umquam reperientur, a reliquis omnibus tamquam animarum et Religionis pestes evitentur; nullis in Ordine honoribus decorentur, nisi diuturna experientia emendati cognoscantur; et post unam aut alteram admonitionem vel correctionem a Præposito provinciali eiusque Consilio pœnis reprimantur, quæ aliis exemplo sint et documento.

203. Cæveant diligenter Nostri, ne cum familiariter invicem colloquantur, vel in ipsa etiam nóminis alicuius ex patribus aut fratribus appellatione quidquam irreverenter, scurriliter, contemptim nedum inhoneste dictum aut factum ipsis éxcidat; cæveant, ne dicacitate, iocis aut dictéris aliquem ita

exágitent, ut próvocent ad indignationem, sed inter ipsos religiosa semper intercédant colloquia, consuetudo et mores.

204. Reverentia, caritas et cura erga ætate seniores talis sit in unoquoque Nostrum, qualem decet esse filiorum in parentes optimos.

205. Iis, qui Præpositi generalis, Vicarii item generalis, potestate abierint, honor præcipuus cum exteriori observantia, ut patribus de Ordine benemeritis, deferatur ab omnibus et præsertim a iunioribus.

206. Si quis consulto ac deliberate, multo magis si concitato ad iracundiam animo, alium ex fratribus álloqui vel salutare noluerit, statim per Superiorem moneatur, ut omni deposita indignatione, communia signa caritatis et benevolentiae loquendo, salutando illi exhibeat. Quod si admónitus intra unius diei naturalis spatium id non præstiterit, gravi pœna puniatur.

207. Extraneos quoscumque de rebus ad nostrum Ordinem spectantibus quomodocumque, scripto vel ore, per se vel per alios consúlere, non hábita a Superiore licentia, omnino vetamus.

CAPUT VII

DE CASTITATE

208. Occasiones etiam minimæ castitatis labefactandæ diligentissime sunt a Nostris evitandæ atque, ut evitentur, curam omnem et vigilantiam Superiores adhibebunt.

209. Mulierum familiaritates, etiam prætextu confessionum, instructionum spiritualium, ægritudinis vel cognationis, maxime suspectæ sint et omnino tollantur. Adolescentulos in religiosorum cubícula introduci non permittet Superior; et qui hac in re etiam leviter deliquerit, graviter puniatur.

210. Maxime curandum est ut Superiores et quicumque ratione officii cum mulieribus cólloqui debent, quam brevissimas teneant

collocutiones et has quidem in collocutorio aut in loco patenti. Omnia demum caute evitentur et quæ mala sunt et quæ videntur in se retinere speciem mali.

211. Non solum peccantes contra votum castitatis (ut vero nemo umquam peccet optamus quam maxime) puniri severe mandamus, sed etiam suspecti hac in re qui fuerint, si paterne prius privatimque a Superiore correpti non respicerint, obœdientiæ præcepto coram duobus ex Senioribus iisdem impo- sito aliisque pœnis propositis, ad omnem tollendam suspicionem constringi volumus. Quod si adhuc vigere suspicionem Superior animadverterit, tunc suspecti loco amovendi erunt et denunciatis antea pœnis aut etiam gravioribus arbitrio Superioris maioris afficiendi, et sedulo eo mittentur, quo fuerint ab obœdientia ad residendum destinati. Suspensiones vero iudicentur a Superiore cum Seniorum consilio.

212. In Superiores autem, quorum exemplum facile transit ad alios, severius semper

animadvertent Præpositus generalis et Præpositi provinciales, si forte (quod avertat Deus) ipsi se impuritatis labe aut gravi suspicionem contaminaverint.

CAPUT VIII DE PAUPERTATE

213. Ex concessione sancti Pontificis Pii V habere possiderique bona in communi potest quidem nostra Religio. Nostris tamen sollemniter professis aliquid ut proprium retinere vel ut proprio uti, culpa est contra votum paupertatis.

214. Quamobrem libros vel eorum aliquid, quæ privatim ad usum conceduntur, peculiaribus signis aut propriis nominibus notare Nostri prohibentur, immo et loquendo caveant, ne verbum illud "meum, ac tuum" ipsis excidat, quod speciem præsert domini, sed "ad meum, ad tuum usum" dicant quidquid ad usum singuli apud se cum licentia Superioris haberint.

215. Omnia in communem supelléctilem Superioris ad voluntatem, vocem, nutum conferantur.

216. Iis exceptis, qui domorum regímini et bonorum administrationi præficiuntur, interdícitur aliis omnibus pecuniæ usus et eiusdem tam apud se, quam apud alios etiam in parva quantitate retentio.

217. Superiores omníno prohibentur alí cui ex subditis usum pecuniæ concédere seu dissimulando permíttere.

218. Múnera nemo sibi procúret; ab aliis oblata, etiam a fratribus nostri Ordinis, nemo recípiat; iisdem et multo minus exteris nemo elárgiatur. Nemo quidquam commutare cum alio, quicumque ille fuerit et quacumque dignitate emíneat, sine Superioris obœdientia, præsumat.

219. Quæcumque bona tam mobilia, quam immobilia et quacumque ratione, iure, causa ad aliquem ex nostris sollemniter professis

pervenerint, vel iídem quocumque nómine acquisíverint, etiam si subsidia sint consanguineorum, aut piorum largitiones, legata, donationes, tamquam propria, nemo, quicumque ille sit, possidére possit; sed omnia statim Superioribus tradantur ad normam can. 594 § 2.

220. Superior subditorum cubicula interdum immo frequentius, si ita videbitur, invísset una tamen cum Vicesuperiore vel cum alio ex Senioribus; perlustrabit omnia et, si quid ex necessariis alí cui deesse cognóverit, providébit quamprimum; si quid supervácuum, si quid a spiritu et puritate paupertatis alienum repérerit, prótinus áuferet; ipse vero in primis studio et exemplo paupertatis prælucére debebit omnibus (cfr. cn. 594 §§ 1 et 3).

221. Quæcumque res ex auro vel magni pretii vetantur nostris religiosis, qui, si hac labe contra paupertatem defécerint et mónití non respíuerint, puniendi erunt pro gravitate culpæ et dati scandali.

222. Libros, vestes, manuscripta, pecuniam vel aliud quodvis si quis apud exteros, quamquam propinquos et consanguineos aut etiam religiosos servandum deposúerit; si quis vendiderit, alienáverit, donáverit sine licentia in scriptis a suo Superiore hábita, is proprietatis labe notatum et pœna mulctandum sese nóverit; sicuti eidem obnoxium crimini eum declaramus, qui titulo depositi vel eleemosynæ vel restitutionis faciendæ gratia vel alio quólibet prætextu quidquam apud se detinúerit, non hábita in scriptis a Superiore, cui indicari omnia singillatim volumus, benedictione et facultate.

223. Superiores, ii etiam, qui in orphanotrophiis protectorum sæcularium administrationi subiectis commorantur, eleemosynas sibi datas in libello fideliter adnotábunt et visitationis tempore de omnibus et singulis rationem Præposito generali vel provinciali vel Visitatori ita reddendam sciant, ut proprietarii sint censendi, si quid pecuniæ vel rem aliquam illis occultáverint.

224. Cavebunt autem Superiores, ne dum subditis ea, quæ ad victum et vestitum ac valetudinis curam necessaria sunt, religiosa caritate non providerint, occasionem illis præbeant labefactandæ paupertatis vel obœdientiæ. Subditi vero in usu distributioneque rerum omnium a Superioris voluntate prorsus pendébunt, nec quisquam vel aliquid superfluum vel ea sibi utenda permitti velit, quæ nostris Constitutionibus et paupertati repugnare Superior iudicáverit.

CAPUT IX

DE MORTIFICATIONE CORPORALI

225. Præter privatas et voluntarias corporis afflictationes, quas cuilibet integrum erit assumere, sed cum Superioris vel proprii confessarii obœdientia, communes omnibus sequentes præcipimus.

226. Omnia ecclesiastica ieiunia a Nostris omnibus inviolate et stricte observentur. Insuper ieiunetur ab universis die præcedenti sollemnitati S. Hieronymi Æmiliani, Funda-

toris nostri (mense iulio), necnon in vigilia festi SS. Córporis Christi et pridie quam incípiet Capitulum generale vel Definitorium generale.

227. FERIA sexta cuiúsque hebdomadæ íntegrum erit cuilibet religioso, de Superioris consensu, ieiunium servare.

228. Ad verberationem corporis quod áttinet, vehementer hortamur, ut quisque privatim, semel in hebdomada, se ipsum loris cædendo affligat iuxta consilium confessarii et secundum rationem uniuscuiúsque valetúdinis. Céterum publicæ mortificationes seu pœnitentiæ ne exercentur, nisi de speciali Superioris et confessarii licentia.

CAPUT X

DE SILENTIO ET MODESTIA

229. Præcipue observari silentium præcípimus in choro et in triclinio et quidem ita religiose, ut non solum verbis, sed ne signis quidem aut nutibus fas sit illud violare. Qua-

móbrem neque post horas canonicas, neque post mentis orationem in choro, neque post refectionem in triclinio remanére colloquendi gratia cuiquam liceat; orandi vero causa in choro, serviendi in triclinio consistere liceat, sed cum obœdientia.

230. Quod si silentium servandum, multo magis murmurationes fugiendæ, quibus et Dei et Religionis gloria minúitur, caritas scínditur et læditur. Vigili ergo cura Superiores in id incumbent, ne vitium hoc, quod totam Religionem labefactare potest, inter Nostros serpat, numquam cum delinquentibus connivebunt, sed præscripto caritatis atque iustitiæ cum iisdem agent, ut emendentur.

231. Circa modestiam, cum ea sit, quæ actiones hóminis externas compónit et mótibus eius honestum quemdam tribuit decórem, conabuntur omnes ita se gérere ut vitæ genus, quod profitentur, regula quædam et professio modestiæ esse cognoscatur.

CAPUT XI

DE OTIO VITANDO

232. Superioribus ácrius insistendum est, ut súbditi bono aliquo opere faciendo iúgi-ter occupati sint, numquam otiosi per claustra divagentur vel ad aliorum cubícula conveniant aut alia ratione tempus inutiliter terant. Quamóbre[m] propria munia ita omnibus assignabunt et tempus illis obeundis ita distríbuent, ut unusquisque sciat quid sibi singulis horis sit peragendum. Póterunt etiam sacrario, bibliothecæ, infirmis curandis, hospitibus recipiendis præfici, ut Superiori videbitur, cuius conscientiam serio oneramus, ne otiosi suos ulla ratione dissímulet et patiatur.

CAPUT XII

DE CLAUSURA

233. Nostris in domibus clausura omníno servetur; quæ erit clausura papalis, ad normam canonum 597-599. Capituli generalis vel etiam Præpositi generalis aut provincialis

erit clausuræ fines accuráte præscribere aut legitimis de causis mutare. Partes autem clausuræ obnoxia[e] patenter indicentur.

234. Omnes, quibus est clausuræ custodia, sédulo advigilent ne, alienis invisentibus, inútili collocutione disciplina perturbetur et spiritus religiosus detrimentum patiatur (cn. 605).

CAPUT XIII

DE EGREDIENTIBUS DOMO

ATQUE

DE HONESTA ANIMI REMISSIONE

235. Nostri, e domo egredientes, et quidem cum cómite, si possibile est, a Superiori humíliter benedictionem obtíneant; quam ne omíttant simíliter pétere statim ac domum fuerint regressi.

236. Quilibet se domum vesperi ante signum salutationis angelicæ recípiat. Cœnandi licentia nocturno tempore extra claustra nemini umquam concedatur.

237. Accessus ad quascumque mulierum domos nullo modo Nostris concéditur, nisi de expressa Superioris licentia et cum debitis cautelis.

238. Scandala quaecumque ut a Nostris evitentur, numquam iis in locis consistent, neque prope ea accédent, ubi spectacula publica habentur (cfr. cn. 140), aut loca ingrediéntur, ubi, prætextu se reficiendi, in sæcularium ánimos admirationem ingerant.

239. Cum sæcularibus, quamquam consanguineis, affínibus, pœnitentibus vel aliis quibusque, comedendi facultatem non passim nec sine iusta causa Superiores aliis faciant, nec sibi ipsis usúrpent. Ad nuptiale convivium numquam Nostris accédent et ad illud accedendi licentiam Superiores concédere non possint.

240. In villis sæcularium pernoctandi non detur passim facultas, adolescentioribus præsertim tam clericis quam sacerdotibus, quibus assignabitur comes ætate gravis et moribus

honestus; sed et sibi licentiam hanc raro Superior assúmet.

241. At vero feriarum tẽpore concédimus tam professoribus litterarum quam studentibus aliquam requiem et recreandi animi laxationem, per id temporis spatium quod bene vidébitur Consilio generali, etiam iuxta ecclesiasticarum scholarum consuetudinem.

242. Némini eo tẽpore, recreationis prætextu, per nostras domos otiose vagari permittatur, et si quis alio se conferendi facultatem a Præposito provinciali obtinúerit, is ad eum dumtáxat locum pergat, ad quem eundi licentiam impetrarit.

CAPUT XIV

DE VIATORIBUS ET HOSPITIBUS

243. Nemo domicilio sibi ab obœdientia designato discédere umquam attentet, prætextu etiam Præpositum generalem vel provincialem conveniendi, absque licentia ab

iisdem scriptis obtenta: minus liceat Superiori cuicumque ex suis subditis quempiam ad Præpositum generalem vel provincialem mittere, ni prius de re ob quam mittere decreverit certiores illos fécerit et mittendi facultatem impetrárit, gravissima excepta causa, quæ moram non patiatur.

244. Necessaria quæcumque iter suscipientibus et alio commigrantibus, viaticum videlicet et supellex viatoria ad normam paupertatis et caritatis suppeditentur ab eo Superiore, a cuius domicilio recédunt, ut omnis proprietatis occasio submoveatur.

245. Supellectilem si quam Nostri ferent in itinere, eam a Superiore impetrata licentia quisque asportabit, quæ et statui conveniat et itineri non sit impedimento; omnia autem exscribentur et scripto Superior manu propria subscribet ac sigillo domestico obsignabit, seriemque suæ supellectilis statim Superiori, ad quem accésserit, sincere ostendet.

246. Si quis concionator aut lector vel litterarum studiosus scripta aut libros asportare necesse habúerit, id cum licentia scripta Superioris loci facere póterit.

247. Superiores omnes locum peculiarem hospitibus admittendis præparatum habére et, prout vires nostri Ordinis ferent, necessaria cuilibet subministrare curabunt.

248. Hospites prorsus in omnibus Superiori subdantur; exemplum taciturnitatis, modestiæ, observationis nostrarum Constitutionum ceteris præbeant. Hóspites tenentur ad omnes actus communes.

249. Ubi fúerint nostri Ordinis domicilia, ad ea et non alio recto itinere se cónferent (cfr. cn. 587 § 4), nec Superiores, quibus illi se præsentáverint, pernoctandi licentiam extra nostras domos ullo modo concédere possint, sed neque hospites sibi arrogare sub pœna a Superioribus infligenda.

250. Adventantes aliunde negotiorum gratia, domo non éxeant, nec aliquid emant,

dono dent, aut mutuo accípiant, nisi de consensu Superioris ibídem residentis qui, ut eos corrígere possit, immo ut débeat, hac nostra constitutione sancímus.

CAPUT XV

DE EPISTOLIS SCRIBENDIS

251. Epistolas nemo scribat mittátve aut ad se missas recipiat sine Superioris licentia. Insuper, nisi adsit rationabilis causa, a litteris exarandis quisque se tēperet.

252. Superiori fas est, salvo tamen præscripto can. 611, epistolas clericorum et fratrum vel missas vel acceptas, servato prudentiæ dictámine ac secreto de iis quæ legit, reserare; quoad ceteros subditos observet normas a Consilio generali tráditas in cásibus particuláribus.

253. Quo tempore Definitorium celebrábitur, nemo, etiámsi sit Superior, audeat epistolas ad patres Definitorii conscriptas re-

serare aut retinére. Quod item valet tēpore Capituli seu Consilii sive generalis sive provincialis.

CAPUT XVI

DE CAPITULO COLLEGIALI

254. Semel saltem in mense Superioris iussu aut, eo impedíto seu absente, Vicesuperioris, convocabitur capitulum collegiale; in quo, post preces et brevem adhortationem Superioris, singuli proprias culpas externas, modo et ordine præscripto, fatebuntur, ut in nostro Rituali. Nostri religiosi ádvenæ post íntegrum mensem commorationis in loco ídem præstabunt órdine professionis. Correctionem unusquisque libenter audiet et pœnitentias sive mortificationes, quas illi iniúngere volúerit Superior, grato hilaríque animo et cum summa animi demissione excípiet.

255. Nemo ex subditis, quacumque dignitate præfúlgeat, a culpa dicenda sit immunis, sed non professi egrediantur e capitulo, cum professi se ipsos accusabunt. In tricli-

nio autem, ubi pública pœnitentiæ publicis erratis iniunguntur, cum professi culpam dicent, non professi interesse poterunt: hoc enim ad exemplum iisdem conferet.

256. In capitulo dum quis a Superiore corripitur, excusationem afferre non possit, nisi prius petita benedictione et facta a Superiore potestate, qua etiam parce, modeste humiliterque utetur.

257. Si quis irreverenter vel immodeste se gesserit vel impósito illi silentio non statim obœdiat, dimittatur e capitulo et graviter puniatur.

258. Superior coram subditis, præterquam in adventu Præpositi generalis seu provincialis, culpas suas non accusabit.

259. Ius suffragii in capitulo collegiali nemo habebit, nisi sit sacerdos professus a votis sollemnibus atque întegrum curriculum studiorum iam compléverit. Si vero quis religiosus sacerdos, sollémniter vel pepe-

tuo professus, ad nos transierit, is post emissam apud nos sollemnem professionem per triennium in capitulo collegiali neutram vocem habiturum se sciat.

260. Præter hanc convocationem capituli collegialis ad primarium finem humilitatis exercendæ, alia etiam habeatur quintodecimo quoque die, cui intèrerunt ii omnes quibus est ius suffragii, ut possint diligentius perpèndere et excùtere quæcumque negotia tum quoad religiosæ familiæ disciplinam et spiritualem profectum, tum quoad tutam et vigilantem administrationem spectantia, tum demum quoad omnes res alicuius momenti, quibus providendum sit a capitulo collegiali iuxta nostrarum Constitutionum præscripta. Utraque convocatio eisdem præcibus incipitur et concluditur.

261. In collegiali capitulo, de quo n. præcedenti, Superior ex caritate et in Domino requirèt a subditis quibus cômpetit ius suffragii eosque rogabit, num pro Dei cultu augendo, pro bono Ordinis nómine conser-

vando, pro bono item domus regimine aliquid admonendum iisdem in mentem veniat, an cui sit occurrendum scandalo, an necessaria cuiusdam desint, an omnia, quæ ad victum et vestitum pertinent, sint æqualitate distributa; et liceat omnibus hoc tempore et loco animi sensum aperire, ita tamen libere ut a dicendi libertate caritas, modestia, humilitas, reverentia numquam divellantur et voluntati prudentiæque Superioris propriam unusquisque voluntatem et sensum statim subiciat.

262. Quæ in capitulo dicta vel gesta fuerint, extra capitulum referri omnino prohibemus, maxime si caritatem minuire poterunt: capitulo et voce privetur, qui secus fecerit aliisque pœnis iudicio Superioris et Seniorum mulctetur.

LIBER TERTIUS

DE PERSONARUM ET DOMORUM GUBERNATIONE

CAPUT I

DE SUPERIORUM LOCALIUM MUNERE ET COMPETENTIA

263. Superiores locales tam Præpositi, quam Rectores per vota secreta, ut supra n. 137, a Consilio provinciali nominabuntur, ad normam cn. 505.

264. Superiores omnes, postquam nominati fuerunt, tenentur coram Consilio vel Superiore qui eos nominavit eorumve delegato emittere professionem fidei secundum

formulam a Sede Apostolica probatam. Eámdem professionem faciendam curabit Superior a concionatoribus, confessariis, professoribus, lectoribus et magistris nostris. Qui, priore dimisso, aliud officium vel beneficium aut dignitatem etiam eiusdem specièi consequuntur, rursus debent fidei professionem emittere ad normam iuris (cfr. cn. 1406 § 1, 9° et § 2).

265. Hábeat Superior formatæ domus saltem duos Consiliarios, quos Seniores vocamus, quorum consensum aut consilium exquirat, ad normam sacrorum cánonum, in omnibus quæ spectant ad rectam gubernationem religiosæ familiæ in administratione, caritate et concordia servanda et in omnibus in quibus passim nostræ Constitutiones præscribunt consultationes Seniorum (cfr. cn. 516 § 1).

266. Seniores autem deligantur a Præposito provinciali audito Consilio ad triennium, sicut ipsi Superiores locales; sed in suo officio confirmari possunt.

267. Superior pro certo hábeat optimam rectæ gubernationis regulam esse Constitutiones et decreta sive generalia sive particularia quæ pro rerum occasione sanciantur; quæ quo diligentius studiosiusque curabit ut observentur, eo laudabilior erit gubernatio et Deo ipsi acceptior. Præterea tenetur notitiam et executionem decretorum Sanctæ Sedis, quæ religiosos spectant, suos inter subditos promovére (cn. 509 § 1).

268. Præposito generali, provinciali et Visitationibus eámdem præstet obœdientiam, quam a suis subditis sibi desiderat exhiberi.

269. Curent Superiores locales, ut saltem bis in mense christianæ catechésis habeatur instructio pro fratribus coadiutoribus et familiaribus, audientium conditioni accommodata (cn. 509 § 2, 2°).

270. Curent însuper ut omnes religiosi quotannis spiritualibus exercitiis vacent (cn. 595 § 1, 1°) et ab omni alia cura séiuncti

per dies octo seipsos toto animo cōlligant et spirituali profectui enixe incumbant.

271. Réliquis collegiis et nostræ Religio- nis domibus ex intimo caritatis affectu studiose fáveat et eorum necessitatibus, quantum cum Præpositi provincialis et sui capituli collegialis consensu póterit, subvéniat.

272. Singulis saltem hebdómadis et quoties opus fuerit, de rebus ad gubernationem attinentibus, ne quid faciat ex proprio sensu, cum Senioribus ágere et cum eorum consilio puníre subditorum gravia errata curabit, quibus in nostris Constitutionibus peculiáres pœnæ statutæ non sunt.

273. Archívum optime constructum quisque Superior hábeat, in quo omnia documenta serventur secundum normas peculiáres quæ in Directorio continentur.

274. Rationes accepti et expensi singulis mensibus a Superiore recognoscantur, convocatis ad id Vicesuperiore, œconomo do-

mus et uno Seniorum, subductisque rationibus, ab iisdem subscribantur.

275. Nullum pecuniæ aut rerum quarumcumque depósitum, in ea notabili quantitate quæ a Definitorio statuta fuerit, accipiat Superior a sæcularibus vel retíneat vel retinéri a súbditis permittat vel áccipi sine Seniorum consensu scriptis expresso. Póterit cum Seniorum consensu mutuo crédere amicis petentibus aliquam summam ut supra statutam; sed ultra dictam requíritur votum capituli collegialis, quo sine, si Superiores ære alieno domos opprésserint, deponantur ab officio et aliis pœnis afficiantur arbitrio Præpositi generalis vel provincialis.

276. Licebit Superiori ministros omnes, Vicesuperiore, parochi, œconomo et cancellario exceptis, pro suo arbitrio eligere et mutare; cum autem experientia compertum sit, frequentes ministrorum mutationes plerumque cum detrimento domus fieri, ad illas non devéniet, nisi necessitate aliqua compulsus; mortificationibus súbditos exercére, pruden-

ter tamen et moderate, ut suorum ánimi in spiritali pugna roborentur, non frangantur; alia dénique omnia perágere, quæ vi iuris communis, nostrarum Constitutionum et quomodocumque legitime illi cómpetunt, nisi aliud Præpositus generalis vel provincialis eorumque Consilium pro sua prudentia cum áliquo statúerint.

277. Sæculares hospitií gratia in nostris domibus non facile recipiantur, quamvis de Ordine optime sint mériti vel dignitate et opibus insígnis; recepti vero ultra trídium ne commoréntur nisi iusta de causa et de Seniorum consilio, et cum iis sine facultate Superioris nemo familiariter conversetur.

278. Hospites inserviendi gratia admítti póterunt a Superioribus, sed cum Seniorum consilio; qui tamen ab aliqua ex nostris domibus eiecti fuerint, récipi non possint in aliam, nisi cum Præpositi generalis vel provincialis licentia.

279. Si ad Capitulum vel ad alios cœtus sive generales sive provinciales profecturus

erit Præpositus vel Rector, ante discessum convocatis subditis, quid cuique opus sit, diligenter vídeat et provídeat ne, ubi discesserit, illius vices gérens infestetur, cui præsentí constitutione inhibémus expensam aliquam præter ordinariam quotidiani victus facere, quæ prævidéri potúerit ante Superioris absentiam, vel ad quam maxima necessitate iudicio Seniorum non impellatur.

280. A propria residentia Superiores nón nisi raríssime absint et, si electores non fúerint, tempore Capituli seu Definitorii generalis a propriis domibus discédere vel subditis eo tempore alio abíre permíttre, culpa sit gravis, arbitrio Præpositi generalis vel provincialis punienda (cfr. cn. 508).

281. Dabunt óperam Præpositi et Rectores, ut pro maiori Dei gloria et proximorum salute in nostris collegiis et domibus oratoria ad sæculares spiritalibus exercitiis instruendos instítuant et, ubi iam instituta sunt, omni studio augére eorumque pia opera promovére conabuntur, quo hac et-

iam in re sancti Patris nostri Hieronymi caritatem serendæque in aliis pietatis ardorem imitemur.

282. Præterea hortamur, ut in locis, ubi possibile est, sive per se sive per alios, religionis superioris cursus instituendos curent, in quibus efformentur iuvenes intelligentia et bonis moribus præditi, qui designari postea possint ad pueros et opifices erudiendos in christiana catechési necnon in sacra et ecclesiastica historia.

CAPUT II

DE VICESUPERIORE ET CANCELLARIO

283. Unusquisque Superior suum hæbeat Vicesuperiorem ubi plures sacerdotes comorabuntur. Hic autem, nisi a Consilio provinciali electus sit, a capitulo collegiali secretis suffragiis éligi póterit.

284. Vicepræpositi seu Vicereactoris auctoritas ea legitime erit, quæ a Præposito vel Rectore ipsi communicábitur.

285. Cancellarius etiam a capitulo collegiali eligendus erit, qui capitulo collegialis Acta et Capituli vel Definitorii generalis decreta, Præpositi item generalis, provincialis et Visitatoris ordinationes, et însuper ea omnia notatu digna quæ indicantur in Directorio, in libro, cui titulus erit "Acta capituli collegialis", fidéliter et claris, distinctis intelligibilibusque caractéribus describet et subscribi a Superiore faciet.

286. Durabit is ad arbitrium collegialis capituli, et eorum omnium, quæ libro adnotata sunt, curabit indicem conficere et memoriæ imprimere, et liber sit penes Superiorem.

CAPUT III
DE ŒCONOMIS ET DE
ADMINISTRATIONE

287. Bona tum Religionis, tum Provinciæ domusque administrentur ad normam iuris canonici et Constitutionum, cum dependentia a respectivo Superiore et a respectivo Capitulo (cfr. cn. 532 § 1).

288. Præter Superiores, officiales quoque, qui in Constitutionibus ad hoc designantur, intra fines sui muneris expensas et actus iuridicos ordinariæ administrationis valide faciunt, dummodo tamen ad normam Constitutionum subque dependentia Superiorum agant, et sunt cum Superioribus responsabiles (cfr. cn. 531 § 2).

289. Sint igitur pro administratione bonorum temporalium Œconomi: generalis, qui Religionis universæ bona administret, provincialis, qui Provinciæ, localis, qui singularum domorum; qui omnes officio suo fungantur sub directione Superioris (cfr. cn. 516 § 2).

290. Œconomus generalis constituitur a Præposito generali de consensu Consilii sui; Œconomus provincialis a Præposito provinciali, item de consensu respectivi sui Consilii (cfr. cn. 516 § 4); œconomus tandem localis a Præposito provinciali, audito capitulo collegiali domus.

291. Œconomus generalis ad sexennium, provincialis vero constituitur ad triennium; sed in officio confirmari possunt, ut supra, a Præposito generali aut provinciali; œconomus autem localis nominatur ad annum, sed et ipse in officio confirmari potest a Præposito provinciali, audito capitulo collegiali domus.

292. Œconomi generalis et provincialis munus gerere Superior ipse non potest; munus œconomi localis, quamvis melius a munere Superioris distinguatur, compóni tamen cum eo potest, si necessitas id éxigat, ad arbitrium Præpositi provincialis (cfr. cn. 516 § 3).

293. Œconomus res temporales geret sub directione respectivi Superioris; numquam ei liceat summam pecuniæ acceptam apud se retinere, sed íntegram Superiori tradat in communi capsâ conservandam.

294. Impensas tantúmmodo ordinarias agit et pecuniam administrat ea mensura, quæ a respectivo Capitulo vel a Superiore illi indicetur; provisiones autem quæ præfixum impensis ordinariis términum súperant, nónnisi de consilio aut de consensu Superioris vel Capituli aggrediatur ad normam iuris canónici et Constitutionum.

295. Œconomus generalis rationem reddat administrationis suæ Præposito generali et Consilio bis in anno, Capitulo autem generali expleto sexennio. Œconomus provincialis ítem bis in anno Præposito provinciali eiusque Consilio. Tandem œconomus localis rationem reddat ad normam n. 274.

CAPUT IV

DE CONFESSARIIS ET DE
SOLUTIONE CASUUM

296. Confessarii, qui ad audiendas confessiones admittendi erunt, a Præposito provinciali nominatim designentur.

297. Nemo autem Episcoporum examinationi pro confessionibus audiendis se subiciat, qui prius coram Superiore et aliquo ex nostris patribus examinatus ad tantum ministerium idoneus non iudicetur. Superiores autem provinciales in concedenda suis subditis iurisdictione aut licentia ad audiendas sacramentales confessiones, præscripta Codicis iuris canonici fidéliter servant (cfr. cñn. 871-880).

298. In quálibet saltem formata domo, ad mínimum semel in mense, habeatur solutio casus moralis et liturgici, cui, si Superior opportunum existimáverit, addi potest sermo de re dogmatica coniunctisve doctrinis vel de sacra Scriptura; et omnes cle-

rici professi, qui studio sacræ theologiæ operam navant aut illud expleverunt et in domo degunt, assistere tenentur (cn. 591). Si solutio casuum in dómibus religiosis iustis de causis non habeatur, religiosi se gérere tenentur ad normam cn. 131 § 3.

CAPUT V

DE PAROCHIS, VICARIIS ET COOPERATORIBUS

299. Ad parœcias nostro Ordini concréditas, Præpositus provincialis, ad normam n. 126, sacerdotem ipsius Ordinis Ordinario loci præsentet, qui eidem institutionem concedit (cfr. cn. 456).

300. Religiosus, qui parœciam regit sive titulo parochi sive titulo vicarii, manet adstrictus ad observationem votorum et Constitutionum, quâtenus hæc observatio cum mûneris sui officiis consistere potest. Quare in iis, quæ ad religiosam disciplinam attingunt, subest Superiori, cuius proinde est in eius agendi rationem circa hæc omnia

inquirere eumque, si casus ferat, corrigere (cn. 630 §§ 1 et 2).

301. Céterum iura et officia parochi, sive quoad administrationem bonorum et elemosynarum, sive quoad omnia quæ spectant ad régime parœciæ, desumantur e iure communi et ex peculiaribus decretis cuiusque diœcésis, et accurate observentur.

302. Doctrinæ christianæ ministerium summo affectu parochi complectentur et promovebunt, rudes pueros et puellas inter parœciæ fines commorantes rudimentis catholicæ fidei curabunt imbuendos; eorumdem conatum et industriam alii, Superioris iussu, adiuvabunt.

303. Si parochus propter populi multitudinem aliasve iustas et graves causas nequeat, iudicio Ordinarii, solus convenientem curam gérere parœciæ, eidem detur unus vel plures vicarii cooperatores, ad normam cn. 476 §§ 4, 6 et 7.

304. Vacante parœcia, ante œconomi constitutionem, parœciæ régimen adsúmat Superior, qui loci Ordinarium de parœciæ vacatione statim certiozem fácere debet, et aliquem ex Nostris idoneum de mandato Præpositi provincialis propónere, qui ab eódem Ordinario constituatur quamprimum vicarius œconomus ad vacantem parœciam tẽpore vacationis regendam, ad normam cn. 473 §§ 1 et 2.

CAPUT VI

DE CONCIONATORIBUS

305. Públice ne quis concionetur, nisi facultatem concionandi ab Ordinario loci prius obtinúerit, nec sine licentia in scriptis concessa à Præposito generali aut provinciali.

306. Nemo autem Ordinario præsentetur ad consequendam facultatem concionandi, qui indole, ingenio, fide, probitate et eloquio non excellat, quique curriculum studiorum philosophiæ tum theologiæ ad normam iuris prius non expléverit, feliciter superato

ínsuper exámine coram patribus a Præposito generali aut provinciali deputatis.

307. Si autem concio habenda sit tantum ad religiosos nostros aliosque de quibus supra n. 189, facultatem concionandi dat ad actum Superior localis, habitualiter vero Præpositus provincialis; qui in casu potest eam concédere, item habitualiter, etiam iis qui de clero sæculari vel de alia Religione sunt, dúmmo a proprio Ordinario vel Superiore fuerint idonei iudicati. Si concio habenda sit ad alios vel etiam ad moniales, servantur însuper præscripta iuris, cn. 1338 §§ 2 et 3.

308. Nostri prædicatores nihil públicent in suggestu, ne indulgentias quidem, nisi de licentia Superioris ecclesiæ in qua sunt concionaturi. Et servantur canones quoad ipsas indulgentias (cfr. cn. 919 § 1).

309. Concionandi provinciam etiam sponte oblatam a Prælati vel a sæcularibus vi-
ris nemo aggrediatur, nemo suam promittat

operam, nisi licentiam a Præposito generali aut provinciali prius obtinúerit, quorum est operarios in vineam Domini arbitrio suo mittere.

310. Si, concessa facultate vel licentia, loci Ordinarius vel respective Præpositus generalis aut provincialis compérerint necessarias dotes in concionatore desiderari, debent eam revocare; in dubio de doctrina debent certis argumentis dubitationem excutere novo etiam exámine, si opus fuerit (cn. 1340 § 2).

CAPUT VII

DE HABITU NOSTRORUM

311. Singulari cura invigilandum est, ut nostri Ordinis patres et fratres ea utantur vestium compositione, quæ religiosos viros déceat, ut scilicet nec nimis élegans et spléndidus sit vestium ornatus, neque sórdidus et nimis abiectus ullus Nostrorum incédât. E-runt itaque omnium externæ vestes nigri semper coloris, modici pretii, simplices.

312. Ea demum sit vestitus tam interioris quam exterioris compositio, ut nihil holoséricum vel subséricum, nihil vanitatis aut pretiositatis, nihil nimis exculti et elegantioris ornatus vel minima quálibet in re appáreat, nihil, quod a religiosa simplicitate et paupertate declínet vel sæcularium oculos, quos maxime in religiosos viros intentos tenent, etiam léviter offendat.

313. Habitus probationis ante novitiatum, si cui adspiranti etiam clerico concéditur a Præposito provinciali, erit similis ei quo Nostri utuntur, sed non permittuntur collaria, nec pílea quadrata, nec galerículi pro fratribus: însuper loco zonæ circumducátur cingulum nigrum, ex filo contextum, latéribus ligatum, aliquántulum pendens usque ad genua.

CAPUT VIII

DE ADMITTENDIS
AD NOSTRUM HABITUM

314. Si qui inveniuntur iuvenes boni ingenii a prima adolescentia ad statum religiosum dispositi, operæ pretium erit eos admittere tamquam probandos in aliquam domum probandatus, in qua adiuventur in religiosa vocatione et rite instituantur iuxta normas peculiare pro his nostris dómibus statútas. Si qui vero reperiantur iam illis conditionibus præditi, quæ requiruntur pro admissione, antequam ad novitatum recipiantur satis erit ut, per mensem vel saltem quíndecim dies in habitu sæculari, sed modesto, nobiscum vivant, nisi agatur de postulantis fratribus, pro quibus normæ peculiare servandæ sunt.

315. Omnes adspirantes, ántequam admittantur, exhibére debent testimonium recepti baptismatis ac confirmationis, necnon testimoniales litteras Ordinarii originis ac cuiusque loci in quo, post expletum decimum

quartum ætatis annum, morati sint ultra annum moraliter continuum, sublato quólibet contrario privilegio. Serventur însuper quæ in Codice præscribuntur pro diversis cásibus de quibus in cn. 544 §§ 3, 4 et 5.

316. Inválide ad novitatum admittuntur:

1º Apostatæ a fide catholica, qui sectæ acatholicæ, hæreticæ vel schismaticæ nomen dedérunt;

2º Qui ætatem quindecim saltem annorum nondum expleverunt;

3º Qui Religionem ingrediuntur vi, metu gravi aut dolo inducti, vel quos Superior eódem modo inductus récipit;

4º Coniux durante matrimonio;

5º Qui obstringuntur vel obstrícti fuérunt vínculo professionis religiosæ;

6º Ii, quibus ímminet pcena ob grave delictum commissum, de quo accusati sunt vel accusari possunt;

7º Episcopus sive residentialis sive titularis, licet a Romano Pontifice sit tantum designatus;

8º Cléríci qui ex instituto Sanctæ Sedis iururando tenentur operam suam navare in bonum suæ diœcésis vel missionum, pro eo tẽpore quo iurisiurandi obligatio perdúrat (cn. 542, 1º).

317. Illicite, sed válide admittuntur:

1º Clerici in sacris constituti, inconsulto Ordinario loci aut eódem contradicente ex eo quod eorum discessus in grave animarum detrimentum cedat, quod áliter vitari mínime possit;

2º Ære alieno gravati qui solvendo pares non sint;

3º Reddendæ rationi obnoxii aut aliis sæcularibus negotiis implicati, ex quibus lites et molestias Religio timére possit;

4º Filii qui parentibus, idest patri vel matri, avo vel aviæ, in gravi necessitate constitutis, opitulari debent, et parentes quorum opera sit ad liberos alendos vel educandos necessaria;

5º Ad sacerdotium in Religione destinati, a quo tamen removeantur irregularitate alióve canonico impedimento;

6º Orientales in latinis Religionibus sine venia scripto data Sacræ Congregationis pro Ecclesia Orientali (cn. 542, 2º).

318. Qui recipiendi erunt, priúsqvam habitu nostro vestiantur, certiores fiant de iuramentis a se emittendis ante professionem, ut plenius de his suo tẽpore deliberare possint vel consilium mutare ante susceptionem habitus. Signum novitiatus erit cingulum coriáceum (cfr. cn. 533).

319. Domus novitiatus a Consilio provinciali pleno ad normam n. 137 designatur, sed canonicè érigi nequit, nisi de licentia Sedis Apostolicæ. Plures in eádem Provincia novitiatus domus designari néqueunt, nisi gravi de causa et cum speciali Apostolico indulto (cn. 554 §§ 1 et 2).

CAPUT IX

DE NOVITIORUM INSTITUTIONE

320. Novitiorum institutioni præficiendus est Magister, qui sit annos natus quinque saltem ac triginta, decem saltem ab annis a prima professione professus, prudentia, caritate, pietate, Religionis observantia conspicuus et in sacerdotio constitutus (cn. 559 § 1).

321. Quamóbrem eníxe studebit Consilium provinciale áliquem nominare, qui ómnibus pólleat requisitis ad normam nn. 26 et 27 et idoneus existimetur qui tantam provinciam óbeat et iis demum sit cumulate virtutibus ornatus, quas officii impósiti dignitas póstulat.

322. Si ob novitiorum número vel aliam iustam causam expedíre visum fuerit, Magistro novitiorum a Præposito provinciali adiungatur socius, eidem immediate subiectus in iis quæ ad novitiatus régimen spectant, annos natus saltem triginta, quinque

saltem a prima professione professus, cum ceteris dótibus necessariis et opportunis (cfr. cn. 559 § 2).

323. Diligenter observabit Magister quem in virtutibus progressum novitii fécerint, quem ex oratione aut ex mortificationibus fructum retúlerint, quam speciem íngerant futuræ probitatis et doctrinæ atque de uniuscuiusque progressu, moribus, ingenio Præpositos provinciales singulis mensibus per litteras edocébit (cfr. cn. 563).

324. Memínerit sui præsertim múneris esse, ad normam cánonum 562 et 565, spíritus interni culturam summo studio exercére, quam ne umquam négligat, monemus et hortamur in Domino, cui commissi huius gregis in novissimo die reddenda est ratio; omnem ideo movebit lápidem, ut pietatem, modestiam, verecundum animum índuant et maximum in institutum, quod amplexi sunt, amorem immo et ardorem.

325. Loca novitiatus a professorum conclávibus seu dómibus sint omníno seiuncta,

solitaria, quæ hospitiū comitantium frequentia non perturbentur, in quibus solum religiosum tirocinium probe et nāviter instituatū et ea præsertim seligentur, quæ salubritate cœli aërisque temperie et amœnitate mǎxime commendentur. Etiam fratres annum novitiatus in domo canonice erecta perágere omníno debent (cfr. cn. 564).

326. Singulis etiam novitiis singulæ ad dormiendum cellulæ assignentur. Præter ecclesiam, in quam ad recitandas diurnas et nocturnas preces statis horis novitii convenient, oratorium sit intra illorum claustrum ad réliqua spiritualia exercitia peragenda et, si fieri commode póterit, etiam hortus ad honestam recreationem a sæcularium prospectu remotus.

327. Illud prætérea cavendum vólumus, ne cuiquam novitio, quo témpore tirocinium Religionis ponit, domo novitiatus egrediendi, apud sæculares pernoctandi seu convivendi facultas concedatur, nisi grave

id expóstulet infirmitatis periculum, neque de loco in alium dimoveatur, nisi Præpositus provincialis gravi obórta occasione seculi decreverit.

328. Præter alia quæ supra, n. 316, ad novitiatus validitatem enumerantur, novitiatus ut valeat, péragi debet per annum íntegrum et contínuum, necnon in ipsa domo novitiatus (cn. 555 § 1). Quod si quando iusta gravique de causa novitiatus interrumpatur, standum est præscriptis canonis 556.

329. Ad Confessiones novitiorum quod áttinet, standum est páriter præscriptis iuris communis. In specie autem quater in anno detur novitiis confessarius extraordinarius, ad quem omnes accédant saltem benedictionem recepturi (cfr. cn. 566 § 2).

330. Ante professionem votorum simplicium novitius debet, ad totum tempus quo simplicibus votis adstringétur, bonorum suorum administrationem cédere cui malúerit et de eorum usu et usufructu líbere dispónere.

Quod si ea cessio ac dispositio prætermissa fuerit ob defectum bonorum et hæc postea supervenerint, aut si facta fuerit et postea alia bona quovis titulo obvénerint, fiat aut iteretur secundum normas supra statutas, non obstante simplici professione emissa (cn. 569 §§ 1 et 2).

331. In novitiatus decursu si suis beneficiis vel bonis quovis modo novitius renuntiaverit eadémve obligaverit, renuntiatio vel obligatio non solum illicita, sed ipso iure irrita est (cn. 568).

332. Iam verò, quemádmódum in admittendis ad novitiatum caute et prudenter agendum est, ita si qui minus ad onus ferendum Religionis idonei videbuntur nullumque spécimen præseferant aut constantiæ aut bonæ indolis, recte illorum animis exploratis, reiciendi facile erunt a capitulo de consensu Præpositi provincialis; qua in re nulla erit habenda ratio humanæ personæ, sed solus Dei honor et Ordinis utilitas perpendenda.

333. Si dubium supersit sitne idoneus, potest a Superiore provinciali novitiatus tempus, non tamen ultra sex menses, prorogari (cn. 571 § 2).

CAPUT X

DE ADMITTENDIS AD PROFESSIONEM SIMPLICEM ET SOLLEMNEM

334. Ad validitatem primæ religiosæ professionis apud nos requiritur ut:

1º Qui eam emissurus est sextum saltem et decimum ætatis annum expléverit;

2º Eum ad professionem admittat Præpositus provincialis de consensu capituli collegialis domus novitiatus;

3º Novitiatus validus ad normam nn. 316 et 328 præcésserit;

4º Professio sine vi aut metu gravi aut dolo emittatur, sive ex parte Religionis sive ex parte profitentis;

5º Sit expressa;

6º A Præposito generali vel provinciali per

se vel per alium recipiatur (cfr. cn. 572 § 1).

335. Formula nuncupandorum votorum clericis latina sit, fratribus vernáculo sermone.

336. Norint autem fratres nostri sibi prorsus esse interdictam ad clericalem habitum, ad primam tonsuram et ordines promotionem. Proinde ante votorum nuncupationem sibi probe compertam esse hanc constitutionem contestentur.

337. Novitius post expletum novitiatum in ipsa novitiatu domo debet votis sollemnibus præmittere votorum simplicium professionem ad triennium valituram vel ad longius tempus, si ætas ad sollemnem professionem requisita longius distet. Hoc tempus Præpositus provincialis potest, renovata a religioso temporaria professione, prorogare, non tamen ultra aliud triennium (n. 574).

338. Professus a votis simplicibus antea nequit válide sed intra sexaginta dies ante

professionem sollemnem debet omnibus bonis quæ actu habet, cui malúerit, sub conditione secuturæ professionis renuntiare. Sequuta professione, ea omnia statim fiant quæ necessaria sunt, ut renuntiatio etiam iure civili effectum consequatur (cn. 581).

339. Ad validitatem demum professionis sollemnis, præter cétera servanda, requiritur ut præcésserit simplex professio temporaria ad normam n. 337, utque prófitens vicesimum primum ætatis annum expléverit eumque ad professionem admittat Præpositus provincialis cum voto consultivo capituli collegialis (cfr. cenn. 572 § 2 et 575 § 2).

CAPUT XI

DE STUDIORUM DOMIBUS, DE RATIONE STUDENDI AC DE PRÆVIA LIBRORUM CENSURA

340. Nuncupatis votis, clerici sive simpliciter sive sollémniter professi, toto studiorum currículo in dómibus ad hoc speciáliter destinatis commorabuntur et committantur

speciali curæ Præfecti seu Magistri spiritus, morum integritate, doctrina excellentis ceterisque qualitatibus requisitis præditi, qui eorum animos ad vitam religiosam infórmet opportunis mónitis, instructionibus atque exhortatióibus. Superior autem dabit cum primis operam ut leges, quæ pro illis sanctæ sunt, quæque nec iuri communi aut hisce Constitutionibus opponantur, exacte observentur (cfr. cn. 588).

341. In studiorum domo vígeat perfecta vita communis; secus studentes ad ordines promovéri néqueunt (cn. 587 § 2), et ibi Superiores ne cóllocent nisi religiosos, qui sint ad exemplum regularis observantiæ studio (cn. 554 .§ 3); atque sedulo invígilent, ut ea quæ circa regularem observantiam pro omnibus religiosis præscribuntur, in studio- rum domo perfectissime observentur (cn. 588 § 3).

342. Religiosi, in inferióri- bus disciplinis rite instructi, in philosophiæ studia saltem

per biennium et sacre theologiæ saltem per quadriennium diligenter incumbant (cn. 589 § 1). Philosophiæ rationalis ac theologiæ studia et alumnorum in his disciplinis institutionem professores omníno pertractent ad Angélici Doctoris rationem, doctrinam et principia eaque sancte téneant (cn. 1366 § 2). Curandum autem est, ut secundum nostram "Rationem studiorum" et instructiones ac statuta ab Apostolica Sede adprobata studia peragantur.

343. Céterum Nostri liberalibus disciplinis, sacris præsertim litteris et canónibus excolantur, atque, ut Deo Optimo Maximo et sanctæ Ecclesiæ suam operam præstare aliquando possint, linguis etiam, præsertim bíblicis, erudiantur.

344. Præpositus demum generalis et Provinciales tempore visitationis de cuiuscumque in studiis profectu diligentissime inquirént; si expedire vidébitur, exámen instítuent se coram et adhibitis præceptoribus periculum facient singulorum.

345. Religiosi sacerdotes post absolutum studiorum curriculum quotannis saltem per quinquennium a doctis gravibusque patribus examinentur in variis doctrinae sacrae disciplinis antea opportune designatis. Excipiuntur qui vel sacram theologiam vel ius canonicum vel philosophiam scholasticam doceant; qui a Superioribus maioribus gravem ob causam fuerint exempti (cfr. en. 590).

346. Vetantur religiosi sine licentia Praepositi provincialis et Ordinarii loci libros quoscumque etiam si de rebus profanis tractent, edere et in diariis, foliis vel libellis periodicis scribere vel eadem moderari (en. 1386 § 1). Itaque Praepositus provincialis libros, quos subditi edere voluerint, duobus ex nostris patribus theologis antequam imprimantur, legendos et diligenter examinandos committet, horumque partes erunt non solum accurate perpendere an aliquis error irrepserit, sed etiam an digni sint qui lucem aspiciant eruditorum, servatis fideliter Ecclesiae praescriptis. Excluduntur tamen libri de rebus philosophicis vel theologicis ex

professo tractantes, qui adprobationi Praepositi generalis servandi sunt.

CAPUT XII

DE AGGREGATIS

347. Varietate domorum nostri Ordinis inspecta, non inutile erit, si quis laicus se obtulerit, qui professioni minime sit idoneus, aptus tamen iudicetur ad aliqua munera obeunda, maxime in locis orphanorum, illum nostro Ordini aggregare. Hoc a Praeposito provinciali cum suo Consilio fiet, conditionibus infra statutis et pro singulis casibus statuendis, praesertim circa observantiam paupertatis.

348. Qui Ordini nostro se aggregare voluerit, obliget se ad habitum nostrum deferendum et ad servandam religiosam disciplinam sub Superiorum obœdientia iuxta consuetudines nostras in domo, in qua comoratur. Et, dum nobiscum erit, omnibus privilegiis et gratis fruatur, nec non suffragiis.

349. Sin autem, témporis progressu, in vi-
ta religiosa mínime acquiescens, in Ordine
perseverare nolúerit, liberum ei sit ad sæ-
culum redíre, sicut liberum est Superiori-
bus, iustis de causis, eum ex Ordine reícere.

350. Sacerdotes etiam, si ita ad maiorem
Dei gloriam et ad Ordinis commodum ex-
pedíre vidébitur, a Præposito provinciali
cum suo Consilio aliquando aggregari pó-
terunt, modo eamdem vivendi rationem cum
ceteris professis suscipiant, nec umquam
pecunias apud se retinére sub ullo prætex-
tu præsumant, quod etiam aggregatis lai-
cis vétitum sit.

351. Vólumus tandem ut hac ratione ag-
gregati, qui nobiscum vivunt, privata vota
castitatis, paupertatis et obœdientiæ in ma-
nu sui Superioris post experimentum sex
saltem mensium profiteantur, quorum obli-
gatio duret, quoúsque nobiscum fúerint.

352. Præter hos aggregatos ad nostram vi-
tam communem, vólumus ut álíi etiam ag-

gregari possint "in spiritualibus" tantum,
quam aggregationem unus Præpositus ge-
neralis cónferet, tum viris spectatæ virtutis,
tum piis matronis de Ordine nostro vere
benemerentibus.

CAPUT XIII

DE FABRICIS ERIGENDIS

353. Magni momenti novæ edificiorum e-
rectiones existimandæ sunt, nec absque Con-
siliariorum seu Seniorum patrum consulta-
tione et consensu Præpositi vel Rectores
quidquam tentabunt, hábita însuper débita
facultate a Præposito provinciali eiusque
Consilio ad normam n. 138, 2º vel etiam
a Præposito generali eiusque Consilio si
agátur de re magni momenti, et servatis iu-
ris præscriptis ac nn. 147 et 148.

354. Si quid vero reparandum instauran-
dúmve erit, observentur præscripta Definito-
rii, si quæ sint, et normæ sive nostræ pecu-
liares sive iuris.

355. In ædificiis vero erigendis illud spectare debebunt patres ne, vel amplitudine vel magnificentia operisve structura, paupertatis et modestiæ obliviscantur; ne ullus sit in sæcularium domos prospectus et, si qui iam sint, omnino obstruantur. Incurrat in oculos introëuntium nostra collegia et domos, ante et intra ostium, sacra Christi crucem deferentis effigies áffabre et eleganter depícta vel sculptura perpolíte cæláta.

CAPUT XIV

DE CURA ET REGIMINE ORPHANORUM

356. Cum Ordo noster fundamenta olim iécerit in pia orphanorum institutione et cura, ratio etiam póstulat ne illam posthábeant pósteri, sed quanta possumus contentione et alacritate conandum est nobis, ut tam pium opus amplectamur, prosequamur omnique solitudine, summo pietatis affectu ad illud illustrandum et augendum excitémur, ut sancti Patris nostri Hieronymi Æmiliani vestigiis insistentes intensum pie-

tatis illius ardorem nostris pectoribus confoveamus, qui huiúsmodi cum primis piis actionibus militiam Christo nostram eréxit.

357. Rectores ígitur et œconomos (quos communi vocabulo commissos vocamus) ad orphanos regendos patres destinabunt caritate maxime flagrantes, ita ut cum priscis nostris patribus, qui in hoc ópere misericordiæ sédulo sese occupárunť, comparari possint et avítam illam maiorum nostrorum hac in re gloriam non solum conservent, sed, si fieri possit, etiam aúgeant et illustrent.

358. Quilibet próinde sacerdos orphanorum curæ destinatus operam dabit ut primas eorum instituendorum partes christiana educatio, pietas optimorumque morum informatio óccupet; curabit ut omnes singulis ménsibus peccata sacramentali éxpient confessione, ætate maiores quintodecimo quoque die vel frequentius, si opus sit; nam, cum omnes quotidie sancto Missæ sacrificio interesse débeant, vehementer hortamur ut

Rector promóveat prudenter frequentem immo et quotidianam communionem.

359. Verum ut tam pii operis, iure quasi hereditario a nostro Institute gloriósæ et sanctæ memoriæ Hieronymo Æmiliano nobis traditi, vígeat apud nos exacta observantia, de orphanorum régimine peculiarem libellum compósitum, in quo plenius ac fúsius singillatim omnia traduntur quæ ad hoc religiosum institutum augendum et diu conservandum spectant, sínguli Rectores habebunt, cuius a præscriptis ne latum quidem unguem recédent.

360. Ut in omnibus nostris dómibus decernimus sancti nostri Institutoris Hieronymi Æmiliani effigiem pictura adumbratam, ubique ad piam illius memoriam conservandam et devotionem excitandam, eminenti loco érigi; ita in orphanotrophiis, maxime quæ Ipse instituit, Parentis nostri memoria conservetur: in dormitorio, in officinis et refectorio eiusdem sancti Patris nostri effigies depicta item erigátur.

CAPUT XV

DE SEMINARIORUM ET CONVICTORUM REGIMINE

361. Si quando régimen et cura Seminariorum nostro Ordini tradatur, Superiores, præter ea quæ in nostris Constitutionibus statuúntur, observent appríme cánones omnes, qui in Codice iuris canónici sancíti sunt (cfr. cnn. 1354-1371) et instructiones Sanctæ Sedis tum quoad spiritualem directionem, tum quoad studia, tum quoad administrationem, tum quoad dependentiam ab Ordinario.

362. Ut autem pretiosissimum colendorum iúvenum officium melius obtineatur, a Consilio provinciali patres eligentur qui ad informandos adolescentes sint non doctrina tantum, sed etiam virtutibus et prudentia præstantes, qui verbo et exemplo alumnis prodesse possint, qui sint gravitate, rerum personarumque diuturna experientia magis quam ætate seniores, animarum zelo ferventes ceterisque virtutibus excellentes.

363. Summópere sátagant Rectores ut adoléscentes provectiores ætate et studio uberiús ac perfectiús catehésim éxcolant; instructionem comitetur expositio præcipuarum narrationum historiæ sacræ vel etiám historiæ ecclesiasticæ.

364. Quod ad sacramenta convictoribus administranda eorumque corpora sepelienda spectat, agatur ad normam iuris communis et privilegiorum nostri Ordinis (cfr. cn. 514 §§ 1 et 4).

365. Si quem ex Nostris animadvérterint nimia familiaritate suspectum, paterne primo móneant, tum corripiant coram Vicerecore; et nisi correptus emendetur, alio mittendum curent et de eo Præpositus provincialis ad Consilium provinciale réferat, ut illius saluti et Ordinis existimationi consulatur; sed ínterim impúnitus non relinquatur. Si eo familiaritas procésserit ut, cum Vice-rectoris consilio, ille sit omníno amovendus, præcidatur statim omnis suspectæ familiaritatis occasio, et prudentia qua fieri

poterit maxima occurratur ne quid mali succédât.

CAPUT XVI

DE PUELLIS ORPHANIS REGENDIS IN SPIRITUALIBUS

366. Demum, quod áttinet ad puellas orphanas in spiritualibus regendas, ipsarum ordinarii confessarii non a Superiore locali, sed a Præposito provinciali deligantur et præsententur Ordinario loci ad normam iuris; ætate ad minus illi sint annorum triginta quinque, vitæ probitate, morum pietate ac prudentia senes.

367. Céterum serventur cánones iuris communis et decreta particularia Capituli vel Definitorii generalis (cfr. cnn. 909, 910 § 1).

LIBER QUARTUS

DE CULPIS ET PÆNIS

AC

DE DIMISSIONE RELIGIOSORUM

CAPUT I

DE CULPIS ET PÆNIS

368. Cum nostræ Constitutiones nullus culpæ reatu, nisi in cásibus suo loco expressis, óbligent, æquum est ut transgressores aliqua saltem pœna afficiantur, ne legum institutione contenti illarum observantiæ negligamus. Quamvis enim rectæ prudentiæ proprium sit in privatis cúlpis omnia attento animo intuéri, multa dissimulare, pauca corrigere, tamen, cum ágitur de transgressionibus publicis et manifestis, Superioris

officium est opportune corrigere, ne eius silentium vel quiescentia consensionis speciem præseferat, neve inde malum communitatis oriatur.

369. Si quis notabilis culpæ reus convictus fuerit, cui nulla specialis vel a iure vel a Constitutionibus pœna sit impósita, tunc Superior loci, adhibito consilio duorum vel trium Seniorum, a prævaricatore fratre pœnam quam censúerit æqualem delicto répeat. Qua in re semper habebitur ratio qualitatis, malitiæ, reincidentiae, consuetudinis, facilitatis in delinquendo, pertinaciæ, mali exempli et huiúsmodi, ita ut pro rerum adiunctis pœna augéri in omnibus possit, ubi culpa notabiliter augetur. Eníxe vero hortamur ut in pœnis infligendis procedatur caute, perpensis circumstantiis, maxima consideratione et prudentia, mínime autem ex ira aut animi motu, quia cum pœnæ institutæ sint in ædificationem, non in destructionem, curandum est ne in vacuum aut in ruinam cedant.

370. Quando in Constitutionibus pœna indícitur privationis ab officio, propter multa incommoda et pericula quæ inde plerumque solent emérgere, declaramus transgressores ad eam luendam non statim tenéri, sed quando iam convicti coram Superiore eíusmodi sententia declaratoria decreta fúerit in Consilio generali et ab eódem fuerit confirmata. Salva semper in Præposito generali vel provinciali auctoritate procedendi ex officio, si delictum aliquod moram non patiat.

371. Quoties autem quis privabitur professionis loco et voce, tunc ille in nulla electione suffragium feret, nullum gradum in Ordine obtinebit, in capitulo collegiali ultimus post clericos professos culpas suas accusabit ultimumque locum post professos habebit. Frater professionis loco privatus post fratres simfliter sedebit.

372. Culpæ leves, exempli gratia: parvæ transgressiones Constitutionum in materia levi, fortúitæ negligentiae in exsequendis

propriis officiis, parvæ irreverentiæ erga Superiores, defectus humanitatis, comitatis, caritatis vel decentiæ, transgressio silentii tempore assignato, lévitas in sermone et similia, lévibus pœnis puniantur. Opportunum erit corrigere et admonére antea privatim, deínde, si opus fuerit, publice, iniungendo intérdum aliquas breves preces aut visitationem SS. Sacramenti aut áliquot humilitatis vel mortificationis exterioris actus et similia ex Superioris iudicio.

373. Culpæ maioris pónderis sunt notabiles defectus reverentiæ erga Superiores aut caritatis erga confratres, habitualis incuria in adimplendis obœdientiæ munéribus, transgressiones Constitutionum in materia gravi aut etiám in materia levi, sed cum contemptu legis et communi scandalo, hábitus adversi bonis normis modestiæ, pietatis ceterarumque religiosarum virtutum cum pacis, concordiæ et regularis disciplinæ violandæ periculo. Pro hisce culpis Superior, postquam inániter evádere privatas admonitiones viderit, ad publicas et sollemnes re-

cúrrat; quod ubi non sufficiat, reos puniat indicens silentium per áliquot dies servandum in cubículo vel aliam graviolem humiliationem aut mortificationem impónens cum consilio Seniorum.

374. Quod si quis maioris culpæ reus neque post prædictas punitiones emendationis signa déderit, Superior Præpositum provincialem certiore faciat, qui audíto suo Consilio, in reos animadvertet ratione quam opportuniorem iudicabit, illud ante omnia inténdens ut scandalum avertat, si adsit, bonum spiritum et regularem disciplinam tueatur, nec sinat abúsus et perturbationes sérpere. Ad id consequendum póterit pœnas maiores assignare, útpote cursum exercitiorum domi vel in aliena religiosa familia complendum. aut impónere ut delinquens per aliquod tempus domo non éxeat maneátque a céteris segregatus. Si vero, pœnitens facti, sponte veniam reus petat, tunc mitius cum eo agendum.

375. Quia non inténdimus elenchum trádere pœnarum pro síngulis delictis, Supe-

riores omnes Religionis nostræ in applicandis pœnis præ oculis hábeant normas Codicis iuris canónicis vel, in harum defectu, normas legitima consuetudine apud nos receptas.

376. Et quoniam Superiores subditis exemplo sint oportet, volumus ut Præpositi provinciales attente vígilent super rationem vitæ non solum religiosorum subditorum, sed etiam Superiorum localium; quos si reos alicuius delicti vel negligentes in urgenda regulari observantia invenerint, monére atque etiam puníre ne omittant, certiore ínterim facto Præposito generali, si ipsi rei non se emendáverint vel recidivi fúerint.

CAPUT II

DE DIMISSIONE RELIGIOSORUM

QUI VOTA SIMPLICIA

NUNCUPARUNT

377. Cum non detur institutio tam sancta, quo corruptio humanæ naturæ irrépere non

audeat, non obstantibus Constitutionum cautionibus, indigni etiam in Ordine inveniuntur, qui sine præiudicio ipsius Ordinis retineri non póterunt, cum despícient Constitutiones, alios sedúcant aut perturbent, pietatem offendant, perfectionem ceterorum impediunt, intra extráque muros scandalum pariant: eiúsmodi dimítere iustitia et caritas urgent, servatis normis iuris ut infra.

378. Professum a votis temporariis in Ordine nostro dimítere potest Præpositus generalis cum consensu sui Consilii per secreta suffragia manifestato, maioritate absoluta (cfr. cn. 647 § 1).

379. Religiosum autem dimítere Præpositus generalis eiusque Consilarii néqueunt, grávitè eorum onerata conscientia, nisi servatis quæ sequuntur:

- 1º Causæ dimissionis debent esse graves;
- 2º Possunt habéri sive ex parte Religionis sive ex parte religiosi. Defectus spiritus religiosi, qui aliis sit scandalo, est sufficiens dimissionis causa, si repetita monitio una

cum salutari poenitentia incassum cesserit, non vero infirma valetudo, nisi certo constet eam ante professionem fuisse dolose reticitam aut dissimulatam;

3° Licet Superiori dimittenti certo innotescere debeant, non est tamen necesse ut formali iudicio comprobentur. At religioso semper manifestari debent, data eidem plena respondendi licentia; eiusque responsiones Superiori dimittenti fideliter subiciantur;

4° Contra dimissionis decretum est religioso facultas recurrenti ad Sedem Apostolicam et, pendente recursu, dummodo interpositus fuerit intra decem dies ab intimatione dimissionis, ipsa dimissio nullum habet iuridicum effectum (cn. 647 §§ 2, 3 et 4).

380. Religiosus dimissus ipso facto solvitur ab omnibus votis religiosis, salvo oneribus ordini maiori adnexis, si sit in sacris, et firmo praescripto canonum 641 § 1 et 642; clericus autem in minoribus ordinibus con-

stitutus eo ipso redactus est in statum laicalem (cn. 648).

CAPUT III

DE DIMISSIONE RELIGIOSORUM QUI VOTA SOLLEMNIA NUNCUPARUNT

381. Religiosus professus a votis sollemnibus in Ordine nostro ne dimittatur, nisi processu instituto, salvo praescripto canonum 646 et 668 (cfr. cn. 654).

382. Ad sententiam dimissionis ferendam competens est apud nos Praepositus generalis cum suo Consilio, quod saltem quatuor religiosis constet; si qui deficiant, eorum loco totidem religiosos eligat ipse Praepositus de consensu aliorum qui cum eo tribunal collegiale constituent. Praepositus generalis de aliorum consensu Promotorem iustitiae nominet ad normam canonis 1589 § 2 (cn. 655).

383. Ad processum instruendum deveniri nequit nisi præcesserint:

1º Gravia delicta externa sive contra ius commune sive contra speciale religiosorum ius;

2º Monitiones;

3º Defectus emendationis (cn. 656).

384. Delicta debent esse saltem tria eiusdem speciei vel, si diversæ, talia ut simul sumpta manifestent perversam voluntatem in malo pervicacem, aut unum tantum permanens quod ex repetitis monitionibus virtualiter triplex fiat (cn. 657).

385. Ad monitionem faciendam necesse est ut aut delictum sit notorium aut de eodem constet ex rei confessione extraiudiciali vel ex aliis sufficientibus probationibus, quas prævia inquisitio suppeditaverit. In inquisitione peragenda servantur, congrua congruis referendo, præscripta canonis 1939 et seqq. (cn. 658).

386. Monitio fieri debet ab immediato Superiore maiori per se vel per alium de eius mandato; sed Superior mandatum ne det nisi prævia informatione facti ad normam n. 385; datum vero mandatum pro prima monitione váleat etiam pro áltera (cn. 659).

387. Duæ debent esse monitiones, scilicet singulæ pro singulis duobus primis delictis; in delictis autem continuatis seu permanentibus intercédât necesse est inter primam et álteram monitionem saltem trium dierum integrum spatium (cn. 660).

388. Monitionibus Superior addat opportunas exhortationes et correctiones, præscriptis însuper pœnitentiis aliisque remediis pœnalibus, quæ apta censeantur ad emendationem rei et scandali reparationem. Præterea tenetur Superior reum ab occasione relabendi removère etiam per translationem, si opus fuerit, ad aliam domum, ubi facilior sit vigilantia et remotior delinquen-

di occasio. Singulis monitionibus adiciatur dimissionis comminatio (cn. 661).

389. Religiosus censétur se non emendas-
se, si post secundam monitionem novum
delictum commiserit vel in eódem perma-
nenter perstiterit; post ultimam monitionem
sex saltem dies erit expectandum, ántequam
ad ulteriora progressus fiat (cn. 662).

390. Immediatus Superior maior, post-
quam monitiones et correctiones incassum
césserint, omnia acta et documenta cólligat
et ad supremum Moderatorem transmittat;
hic autem ea trádere debet Promotori iu-
stitiæ qui ea exáminet et suas conclusiones
propónat (cn. 663).

391. Si Promotor iustitiæ, cui fas est et-
iam superiores inquisitiones quas opportu-
nas iudicáverit perágere, accusationem pro-
pónat, instruat processum, servatis præ-
scriptis cánonom in prima parte libri quar-
ti Codicis iuris canonici, congruè congruis
referendo. Ex processu constare debet de

delictis patratís, de præmissa dúplici moni-
tione et de defectu emendationis (cn. 664).

392. Tribúnal, diligenter perpensis allega-
tionibus tum Promotoris iustitiæ tum rei,
si quidem iudicáverit satis probata esse ea
de quibus in n. 391, sententiam dimissionis
pronuntiet (cn. 665).

393. Sententia executioni mandari nequit,
nisi fuerit a Sacra Congregatione confirma-
ta, ad quam tribunalis Præses et senten-
tiam et omnia acta processus quamprimum
transmítere curabit (cn. 666).

394. Sed nos in Domino fídimus, inter-
cedente sancto Patre nostro Hierónimo,
numquam ad huiúsmodi extrema media pro-
cedendum esse. Quare potius singulos re-
ligiosos nostros enixe rogamus ut, sancti
Conditoris spiritu imbúti ac gratia Dei ro-
boráti, diligenti studio insistant in emendan-
dis suis defectibus et contendant pravos et
malas víncere corruptelas, vota professionis
sue nec non præscripta Constitutionum

exacte servantes; ad hoc omne nostrum
exercitium redundet in laudem et gloriam
Dei sitque proximo nostro pacis, ædifica-
tionis et salutis exemplum.

INDEX ANALYTICO - ALPHABETICUS

(Aliquot canones opportune adduntur)

A

- Abdicatio** - *voluntatis*, 5;
—*electionis*, quando valeat, 34.
- Abnegatio** - *voluntatis*, 5.
- Absentia** - *a domo*, *cnn.* 587 § 4; 606 § 2; *tempore* *Cap. gen.* vel *Defin.* quæ culpa sit, 280;
—*electoris* *Cap. gen.* qua ratione habenda, 30;
Cap. prov., 114; (cfr. *Substitutio*).
- Absolutio** - *a reservatis* in *Religione*, 189, 190.
- Accessus** - *ad domum mulierum interdictus*, 237;
ad loca publica se recreandi vel reficiendi causa, 238.
- Acta** - *Cap. gen.* *mandatum Procuratoris gener.* *ibi referatur*, 76; *ea scribit Cancellarius gen.*, 86; *qui nulli ea ostendat, nisi etc.*, 87;
—*Capituli prov.* *confirmat Consilium gen.*, 69 § 3; *normæ ad validitatem Cap. prov. ibi transcribendæ*, 119; *cui mittenda Acta Cap. prov.*, 121, et *Cons. prov.*, 121, 129; *in tabulario Prov. adservanda*, 121;
—*Consilii prov.* *mittenda Præposito gen.*; 129;
—*cap. loc.* in *electione Socii*, 110; *quid ibi adno-*

- tandum, 285; documenta professionis, can. 576 § 2;
 —*pro dimittendis relig.*, 138 5º, 390, 393.
 Actuarius - (cfr. *Cancellarius*).
 Adhortatio - (cfr. *Oratio*).
 Administratio - (cfr. *Economus*).
 Admissiones - ad novit., profess., ordin., 125 § 1; ad confess. et prædic., ib. § 2.
 Adolescentuli - in cubiculum non introducendi, 209; familiaritas cum illis punienda, 365.
 Aprobatio - (cfr. *Confirmatio*, Acta Cap. et Cons. prov.); administr., 70 § 5, 93 6º, 137, 138 5º.
 Assistentes - *generales* qui sint, 7; intersunt Cap. gen., 13, et Defin., 89; præcedentia, 95; (cfr. *Honor*).
 Aspirantes - (cfr. *Probandi*; *Fratres*).
 Ædificia - erectio, reparatio, 354, 355.
 Æmiliani - S. HIERONYMUS Fundator noster, 1-2, 281, 356, 359-360.
 Ætas - ad novit., 316 2º; ad profess. simpl., 334 1º, et soll., 339; Magistri novit., 320; eius socii, 322; pro dignitate gener., 27, 51; et provinc., 27; Sociorum, 109; confessoriorum puellarum, 366.
 Affines - (cfr. *Consanguinei*).
 Aggregatus - *ad habitum*: quis et a quo possit aggreg. etc., 347; obligationes, 348; an et quomodo sacer. aggregentur, 350; quæ vota emittenda, 351; quoad suffr., 348; quoad præced., 98;
 —*in spiritualibus*, 352.
 Alienatio - bonorum, (cfr. *Bona*).
 Anniversarium - nostrorum defunct., 180.
 Annus - foundationis Ordinis nostri, 1 (1528); —natalis, 5 (1568).
 Apostolicum - rescriptum, (cfr. *Sancta Sedes*).

- Arca - (cfr. *Capsa*).
 Archivum - Procuræ, 81; provinc., 119, 121; locale, 273, cn. 576 § 2; parœc., cn. 473 § 2.
 Aurum - vel quæcumque res ex auro etc. vetantur Nostris, 221.

B

- Benedictio - petenda ab egredient. et ingred. domo, 235;
 —*Apostolica* in art. mortis cn. 468 § 2.
 Benefactores - preces pro iis, 172.
 Bona - alienanda, quando, a quo, quomodo, cfr. cn. 534; immobilia non possidenda, 219; quæ parochi eveniunt ad quos pertineant, 301 et cn. 630 § 4; quæ professis, 219, 330; (cfr. *Renuntiatio*); pretiosa, cn. 534.
 Bullarium - (cfr. *Privilegia*).

C

- Cæremoniæ - (cfr. *Rituale* seu *Ritus*).
 Calculi - in elect. Præp. gen. et Dignit. gen. 41-42; a solis scrutatoribus videndi, 38; quot calculis utatur Præp. gen. et quando duplici utatur, 37.
 Calendarium - (cfr. *Kalendarium*).
 Cancellarius - *gen.* quis, 7; est ultimus Cons. gen., 65; est tabellio seu notarius Ord., 85, 86; quomodo eligatur 41-42; munus, 85-87; pro negotiis ecclesiasticis universi Ordinis, 85; durat ad sexennium, 85; quem substituat, 85; subscribit Acta, 86; quid prohibeatur facere, 87;
 —*prov.* est alter Cons. prov. 134;
 —*localis* seu colleg.: electio et officium, 285; quantum tempore duraturus, 286.
 Capitulum - *gen.* Ordini gubernado præest, 6;

eligit Præp. gen., 12, 17, 40; et Dignit. gen. 40; electiones quando faciendæ, 22; (cfr. *Electiones*); quid si extraordinarie cogatur, 18; a quo convocandum, et quomodo, 13, 18; quibus pertineat Cap. celebrare, 13; quis præsit, 13, 23, 54; quando convocatur, 17, 18; quo tempore et loco, 19; membra de iure, 14-16, 18; sine iure suffragil, 16; absentia legitima declaranda, 15; substitutio quomodo et quando habeatur, 15; celebratio, 13, 20-25; competentia, 40, 43-44, 50, 65, 76, 79, 161; quando cessent Dign. gen. 23; (cfr. *Officiales*); ordo tractationum, 21, 25, 40, 43, 48; in dubiis, 21; in difficultatibus, 50; quando tractandæ quæstiones, 25, quomodo, 37; proponendæ scripto, 46; prævie examinandæ, 47; (cfr. *Propositiones*); secretum servandum, 24; a quo dimittendum sit Cap. gen. 25;

—*prov.* præsidet Provinciæ regendæ, 101, 117 2°; eligit Præp. prov., 105, 117; et Cons. prov., 117-120; competentia, 117, 121; convocatur a Præp. prov., 107, 115; quomodo, 107; quando confirmata habeatur convocatio, 113; membra, 108; substitutio absentium, 114; quoties convocatur, 115; locus et tempus, 116; Præses, 108, 118-120, 122; normæ peculiare aliquando servandæ in Cap. prov., 106; religiosus extra suam Prov. qua voce polleat, 112; quid de normis ad validitatem Cap. prov., 119; quando et quomodo confirmandæ electiones, 118-120; quid si non confirmentur, 118-120; cui confirmandæ committi possint aliquo in casu, 120;

—*loc.* seu colleg.: quid in eo agendum, quando cogendum et qua ratione, 254; quomodo se gerat subditus a Superiore correptus in cap., 256-257; quomodo extra, 201; an Superior

accusare se debeat coram subditis, 258; in eo dicta, gesta non referenda, 262; quis suffragio gaudeat, 259; quid a subditis Sup. requirat, 261; alia convoc. ad negotia excutienda, 260; consilium præbet Præp. prov. de nominando œconomus domus, 291;

—pro admittendis ad prof. simpl. 332, 334, 2°; soll. 339.

Capsa - pecuniarum, 293.

Caritas - 202-206, 224, 230, 244, 261-262, 271.

Castigatio - corporis (cfr. *Mortificatio corporalis*).

Castitas - quomodo servanda, 208-209; quid de adolescentulis in cubicula non introducendis, 209; qua ratione corripendi contra eam peccantes vel suspecti, 211-212; (cfr. *Errantes*).

Casus - *reservatio* ad quos spectet, cn. 893 § 1;

—*liturgicus* et moralis ubi et quando solvendus, 298; discussio casuum pro confessariis, cn. 2377.

Catechesis - et historia eccles. Nostris commendatur, 282; pro conversis et familiaribus, 269; cursus ut efformentur iuvenes idonei ad docendum, 282; pro convictoribus, 363; cfr. in genere cenn. 1329-1335.

Censuræ - adhibendæ a Præp. gen. 57; a Præp. prov. 125 3°.

Cessio - seu dispositio bonorum durante profess. simpl., 330-331.

Chorus - (cfr. *Officium divinum*).

Cingulum - coriaceum signum novitatus, 318; nigrum pro adspirantibus, 313.

Clausura - servanda, 233; papalis quam domus partem afficiat, 233; ad quos spectet eam præscribere, 234; an liceat admittere mulieres, cn. 598; quid de convictis alumnorum, cn. 599; quid cavendum clausuræ custodibus, 235.

Clerici - ad horas can. quando teneantur,

- 163; ad off. B.M.V., 166; quid requiratur pro adspirantibus ad nostrum habitum, cn. 544 § 3, 4; professi et studentes quoad theologiam et casus solutionem, 298; promovendi ad ordines, in qua dioecesi, cn. 965; quomodo se gerant quoad Superiorem corripientem, 201; litteræ dimissoriæ quibus concedi possint, cn. 964 §§ 2, 3; notitia emissæ profess. soll. a Superioribus maioribus transmittenda ad parochum baptismi, cn. 576 § 2; recepti subdiaconus, cn. 1011.
- Coadiutor** - parochi, officia et obligationes, 303, cn. 476 § 4.
- Collaria** - adspirantibus non permittenda, 313.
- Collegia** - *claustralia*, pro Nostris, 4; —*adolescentium* sunt ex nostro instituto, 3; licentia in scriptis ab Ordinario, 148; episcopali vigilantia subsunt, 148; idem de orphanotrophiis, oratoriis, etc., 148.
- Collocutiones** - cum mulieribus quæ, quando et quo loco fieri possint, 210; —inter fratres vel cum sæcularibus, 231.
- Colloquia** - cum sæcularibus an et quomodo liceant, 239.
- Comitia** - *gen.* (cfr. *Capitulum gen.*)
- Commissariatus** - qui sint, 100, 1°; quomodo regantur, 101; habent Consilium, 101.
- Commissi** - seu *œconomi* orphan., 179, 357.
- Communio** - *quotidiana* suadenda, 193; etiam inter alumnos, 358; prima communio, cn. 1330, 1331; —*communione spiritualis* frequentia, 193.
- Communitas** - maior, quæ sit, 108 4°.
- Commutatio** - rerum an et quando prohibita, 218.
- Competentia** - *Cap. gen.*, 40, 43, 44, 48, 50; *Defin.*, 88, 92-93; *Cons. gen.*, 69-73; *Cap. prov.*, 117, 121; *Cons. prov.*, 137-138. (cfr. singula suo loco).
- Concio** - cfr. *Oratio*.

- Concionator** - Officium et præstantia; quis concedat facultatem, 305; eius dotes et studia, 306; professio fidei emittenda, 264; an, quid et quomodo possit publicare in suggestu, 308; quid evitandum, cn. 1347; an liceat concionem habere monialibus, 307; an et quomodo aggrediatur munus oblatum a Prælati etc., 309; quando et a quo revocari possit facultas concionandi, 310.
- Confessarii** - a Superiore designandi pro subditis, 189; an possit subditus eligere alios confessarios inter non designatos, 190; extraordinarii quando vocentur, 191, 329; nominandi a Præp. prov. 125, 2°, 296; examen prævium, 297; alia requisita, cnn. 887-890; professio fidei, 264.
- Confessio** - peccatorum, quando facienda, 187; generalis totius anni, 192; an Sup. possit excipere confess. subd., 188; orphanorum, 358; puellarum orphanarum, 366; monialium, cn. 876.
- Confirmatio** - *electionis* in genere, 35; (cfr. *Postulatio*); Actorum Cap. prov., 69 § 3; Cons. prov., 70 § 7; deliberationum in genere, 70 § 6; electionis Præp. prov., 119-121; et Consiliariorum prov., 118-120; et Sociorum Cap. prov., 113.
- Consanguinei** - quid in suffragiis ferendis, 36.
- Conscientia** - *onerata* Superiorum: quoad curam de fratribus habendam, 159; quoad meditationem ad omnibus faciendam, 185; quoad otium vitandum, 232; (cfr. *Examen*).
- Consensus** - *Consilii gen.* quando requiratur: in adprobandis causis absentia a Cap. gen., 15; si convocetur Cap. gen. extraord., 18; pro tempore statuendo, accelerando vel differendo Cap. gen., 19; in solvendis dubiis in Cap. gen.,

- 21; in examinandis prævie et si opus sit in rei-
ciendis propositionibus Cap. gen. missis, 47; pro
ordinandis rebus in Cap. gen. tractandis, 48, 70,
71; ad sufficiendos ad actum Cons. gen. 73;
pro adprobatione Actorum Cap. prov., 121;
pro convocatione Cap. prov. in casu partic.,
130; pro adprobat. Actorum de quibus n. 137;
in dubiis circa Constitut., 156; in determinan-
do tempore feriarum, 241; in coarctandis fa-
cultatibus alicuius Super. loc. 276; in nomi-
nando Cæc. gen., 70 § 2, 290; pro novis fa-
bricis magni momenti adprobandis, 353; in
dimiss. relig., 378-379, 382-393; alii casus,
119, 283, 291;
- Consilii prov.*, pro nova domo novitiatus, 319;
pro nomin. Mag. nov., 321; pro omnibus no-
minationibus et in causis iudicialibus, 133; pro
novis fabricis erigendis, nisi etc. 353; alii ca-
sus 102, 114, 115, 202, 263, 276, 290-291,
347, 362;
- Seniorum*, seu Consilii localis: 158, 271, 275,
279, 353. (cfr. *Seniores*).
- Consiliarii** - *gen.* qui sint, 7; vocantur Dignit.
vel Officiales *gen.*, 7 2º; quando eligantur, 40;
quomodo, in Cap. gen., 41-42; quomodo et quan-
do sufficiantur, 11-12, 23, 62-63, 66, 67, 73,
83, 85; munus Consil. componi non potest cum
etc., 9; quamdiu durent, 10; sunt membra Cap.
gen. et Def., 14, 18, 88; an substituuntur, 15;
quomodo et quando eligendi Pro-consil., 66, 73;
Cons. extraordinarii ad actum, 67; quid in hoc
casu, 67; qua potestate polleant, 68; compe-
tentia, 69-71; Romæ saltem duo habitent, 72;
semper sunt convocandi, 73; in vera congrega-
tione consultandi, 74; quando per litteras, 18,
152; quando munus exercent, 68; præceden-
tia, 95-96; Proc. *gen.* quando sit etiam Cons.

- gen.*, 65; (cfr. *Consilium gen.*; *Consensus*);
quando opus sit consilio tantum Consiliariorum,
88, 90, 241.
- prov.* ad triennium, sed sunt reeligibiles, 103;
quid si suffiendi sint durante triennio, 104,
136; quando cessent, 105; eliguntur in Cap.
prov., 117, 1º; quomodo autem si deficient
durante trien., 136; eliguntur maiori parte abso-
luta, 118; quando aliter eligantur, 118; pri-
mus Cons. quo in casu moderetur Cap. *prov.*,
122; primus est etiam Vic. *prov.*, 134; alter
est Cancell. *prov.*, ex reliquis assumi potest
Cæc. *prov.*, 135; semper omnes convocandi sunt,
133, 140; quid ad valid. Consilii pleni, 140;
quomodo ad actum sufficiantur Consiliarii, 140;
duo priores sunt membra Cap. *gen.*, 14; quo-
modo substituuntur, 15; Cap. *prov.* interve-
niunt, 108; quomodo substituuntur, 114; quan-
do opus sit consilio tantum Consiliariorum,
149; 197, 374.
- Vice-prov.* primus est Cap. *gen.* membrum,
14; quomodo substituatur, 15; adjuvant Vi-
ce-*prov.*, 101;
- Commissariatus*, adjuvant Commissarium, 101.
- locales*, (cfr. *Seniores*).
- Consilium** - *gen.*, 65-74; quibus constet, 65; an
Proc. *gen.* Cons. *gen.* esse possit, 65; quando
nomet Præp. *prov.* etc., 70 § 4, 120; eius
est adprobare admin. Provinciæ, 70 § 5, 138 6º;
et quædam a Cons. *prov.* proposita, 70 § 7, 137;
consensum aut consilium præbet Præp. *gen.*,
71; (cfr. *Consensus*).
- prov.*, quando nominetur a Cons. *gen.*, 70 § 4,
120; normæ servandæ, 106; plenum quando
habeatur, 133, 137, 140; munera, 133; semper
ad Consilium Consiliarii convocandi sunt, 133,
140; (cfr. *Consensus*);
- Vice-prov.*, est ad normam decr. erectionis etc.,

101.
 —*Commissariatus*, est ad normam etc., 101.
 —*locale* seu Seniorum, (cfr. *Consensus*).
Constitutiones - origo, præstantia, adprobatio, 153; an et quando inducant in culpam, 154; pœnarum usus pro transgress., 155; quid de culpis in Const. non comprehensis, 272; quid si emerit dubitatio vel obscuritas, 156; an et quando decreta Cap. referantur in Const., 161; legendæ feria sexta, 158; fratribus explicandæ, 159; quid de novis Const. 43, 3° 44, 161, 162; vel de earum interpretatione, 57; quid facere possit Proc. gen., 78-79; (cfr. *Errantes*).
Contractus - cn. 534.
Controversia - de competentia, 43, 3°; in suffragiis ferendis a quo definienda, 21.
Convictores - quoad sacramenta et sepulturam, 364; disciplina, 363; (cfr. *Collegia*, *Catechesis*, *Studia*).
Convivere - apud sæculares, (cfr. *Pernoctare*).
Convocandi - electores ad Cap. et Def. gen., ad Cap. prov. et ad Consilia, (cfr. *Membra*), 14, 16, 18, 74, 89, 108, 133.
Convocatio - et celebratio Cap. gen., 12-13; 19-24; —Cap. prov., 105-108; 115-116, 118-122; —Def., 88, 90-91, 94; —cap. loc., 254, 256-261.
Cooperator, (cfr. *Coadiutor*).
Corona - B. M. V. (cfr. *Rosarium*).
Cubicula - frequenter invisenda a Sup., 220.
Culpa - levis, 372; maioris ponderis, 373, 374; et cfr. 368-376; gravis abesse a domibus tempore Cap. vel Def. gen., 280; accusanda culpa in cap. loc., 254, 258; (cfr. *Constit.*, *Pœna*).
Cultus - divinus, 43 1°.

- Curia Gen.** - locus ad convoc. Cap. gen., 19; ad munera Curia gen. quis eligendus, 27, 51.
Curriculum - studiorum (cfr. *Studia*).

D

- Debita** - non facienda, 275; quid de debitis personæ moralis aut singuli religiosi, cn. 536 §§ 1, 2; pœnæ, cn. 536 § 3.
Decreta - *S. Sedis*, Cap. gen. et Def. imprimantur, legantur publice, 158; Capitulum prov. ea curat ut observentur, 117 2°.
 —*erectionis* Vice-prov., 100.
Defectus - etiam minimi non dissimulentur, 155.
Definitorium - Ordinem regit, 6; post Cap. gen. habeatur, si Præp. gen. velit, 25; membra, 89; a quo convoc., 88; substituti, 90; Præses, 90, 54; locus et tempus, 91; competentia, 92-93 (et infra); ritus, 94; quas facul. concedat Proc. gen., 78, quando pœnis eundem mulctet, 81; quando ipsum sufficiat infra sexenn., 83, necnon Consiliarios gen., 61, 66; creat vel mutat vel supprimit Provincias, 99, Commissariatus, Vice-prov., 100; quando ad Def. deferendæ sint correctiones, 145; statuit quid pecuniæ possint Sup. recipere a sæcul. etc. 275; normas præscribere potest si quid reparandum etc. 354; normas dat pro confessariis puellarum, 367.
Defuncti - (cfr. *Suffragia*).
Deliberationes - Cap. prov. a quo adprobandæ, 121; id. Cons. prov. 137.
Delicta - quot requirantur ad dimiss. rel. a votis soll. 384.
Depositum - pecuniæ qua ratione permittatur, 222, 275.

- Devolvere** - quando devolvatur ius nominandi Consiliarios prov. 118, 120; id. de Præp. prov.
- Dignitates** - (cfr. *Officiales*).
- Dimissio** - *relig. a votis simpl.*, 377-380: cum voto Cons. gen., 70 § 3; causæ dimiss. manifestandæ, 379.
- a votis soll.* cum voto Cons. gen., 70 § 3; 381-394; processus instruendus, 381; monitiones præmittendæ 387; quid insuper præmittendum, 388.
- Dimissoriæ** - (cfr. *Litteræ*).
- Disciplina** - eius neglectus puniendus, 155, 377, 300, 373; (cfr. *vita regularis*).
- Divinare** - seu coniectare res Cap. gen. etc., ne permittatur, 200.
- Doctrina Christiana** - a Nostris complectenda et promovenda, 4, 302; fratribus tradenda, 269; orphanis, cfr. cn. 1330-1331; seminaristis et convictoribus, 363; cn. 1367; a parochis explicanda, 302; (cfr. *Catechesis*).
- Documenta** - *adspirantium* ad habitum, 315; —(cfr. *Decreta Cap. gen.*); —electionis *Sociorum* cui mittenda, 110; —*publica* a quibus conficienda, 69 § 3, 138 1°.
- Domestici** - (cfr. *Hospites*).
- Domicilium** - non relinquendum, 243.
- Domus** - seu *communitas maior*, quæ, 108 4°; formata vel non formata, 108 3°.
- novæ* recipiendæ, 147, 152; satius providere fundatis quam novas recipere, et cui proponendæ 147; qui consensus requiratur in scriptis, 148; quid præscribat ius commune, 148; cautelæ adhibendæ, 149; nullus ex Nostris a deat habitaturus nova loca sine rescripto S. Sedis, 150; orphanotrophia præferenda, 151; quæ subsint visitationi Ordinarii, 148; sup-primi non potest domus religiosa sine bene-

- placito S. Sedis, 148; quomodo et a quo recipiendæ, 152.
- novitiatus*, a quo designanda et canonicè erigenda, 319.
- Studiorum*, 340-341; (cfr. *Sedes studiorum*).
- Dona** - non accipiendæ nec danda a viatoribus et hospiti., 250; (cfr. *Munera*).
- Donationes** - non permittendæ nisi etc., 219; cn. 537.
- Dubitatio** - (cfr. *Interpretatio*).

E

- Effigies** - *S. Hieronymi P. N.* in omni domo sit et in orphanotrophiis, 360;
- Iesu Christi* crucem gestantis, 355; (cfr. *Stemma*).
- Eredientes** - domo, benedictionem etc. petant, 235; qua hora revertendum, 236; quid cavendum a Sup. in concedenda facultate, 237, 240; quomodo se gerant Nostris extra domum, 238.
- Electiones** - *in genere*: 26-39; requisita pro eligendis, 26-27, 51, 109, 123, 268, 306, 321, 340, 357, 362, 366; an liceat manifestare suffragium, 32, vel quærere, ib.; quid servandum in elect., 28; iuramentum de eligendo idoneo 28; scrutatores, ad quid, 29, 110; an liceat renuntiare vel abstinere a voto activo, 30; quid si elector exeat e comitio, 30; an liceat suffr. revocare etc. 31; quid de maiori- tate in genere requisita, 33; (cfr. *Maioritas*); in paritate suffr., quid, 33; quid faciendum ab electo ad aliquod officium, 34; abdicatio quando valeat, 34; confirmatio electionis in genere, 35; quid faciendum ab eo de cuius causa agitur, 36; a quibus videndi calculi, 38; schedæ statim comburendæ, 38; quid in quæstioni-

- bus, 37; licet Præpos. gen. uti duplici suffr., 37; normæ in omnibus elect. servandæ, nisi etc., 26-39; (cfr. *Ætas; Maioritas; Postulatio*).
- in Cap. gen.*, quando incipiant, 22; quomodo eligendus Præp. gen., 41-42; ib. de e'lect. Of-
fic. gen.;
- in Def.*, 66; 88; 93 2°, 3°;
- in Cap. prov.*, 117 1°; 118-120; quando devol-
vendæ Cons. gen., 120; Præp. gen. eiusve De-
legato, 118; quando confirmandæ: 110, 120,
137; electionum relatio in Cap. prov., 120.
- in cap. locali* seu colleg., 110-112, 223, 285,
290.
- Eleemosynæ** - in libello adnotandæ, 223; nihil
apud se retinendum, ne eleemosynæ quidem
titulo, nisi etc., 222.
- Emendatio** - eius defectus et pœnæ, 383; quan-
do censeatur apta ad scandalum vitandum, 388;
quando relig. censeatur se non emendasse, 389;
(cfr. *Dimissio*).
- Epistolæ** - mittendæ et recipiendæ per Sup.,
251; ad quos libere mitti possint, 253, cn.
611; quando per epistolas consultari possint
Consiliarii gen., 74, 18, 152.
- Erectio** - *Commissariatus*, Vice-prov., 101; Pro-
vinciæ, 99;
- domus exemptæ*: requiritur beneplac. S. Se-
dis et consensus Ordinarii, 148; collegii, or-
phanotr. etc. licentia scripta Ordinarii, 148;
- Errantes** - contra *caritatem*, monendi, 203, 206,
230, 262;
- contra *castitatem*, 209; 211-212; 365, 373;
- contra *paupertatem*, 220-223; 275, 250;
- contra *obedientiam* vel Sup. 201-202; 257,
373;

- contra *Constitutiones*, 155, 372-376, 164, 200,
243.
- Examen** - *studentium*, 344; novitiorum et pro-
fessorum, 125 5°; ordinandorum, 125, 5°; cn.
968-1009; quinquennale, 125 5°, 345; parochor-
um, concionatorum, 306; confessoriorum, 297;
—*conscientiæ*, 192.
- Exclaustrati** - sive dimissi, 378; 381.
- Excommunicati** - (cfr. *Censuræ*).
- Excusationes** - in correptionibus non afferan-
tur, 201, 256.
- Exemptiones** - quæ et a quibus concedi possint,
160; pertinentes ad Defin., 160; perpetuæ a quo
concedendæ, 160; Proc. gen., 75.
- Exequiæ** - (cfr. *Suffragia*).
- Exercitia Spirit.** - pro sæcularibus, 281; a novi-
tiis præmittenda, cn. 571 § 3; quotannis habenda,
270; in pœnam, 374.
- Expensæ** - Proc. gen. 80; ordinaria, absente
Superiore, 279; (cfr. *Æconomus*).
- Extra claustra** - ultra mensem, et electiones, 27.
- Extranei** - non consulendi de rebus Ordinis, 207;
(cfr. *Sæculares*).
- Extrema unctio** - (cfr. *Oleum Infirmorum*).

F

- Fabricæ** - erigendæ, 353; reparandæ, 354; con-
ditiones, 355.
- Familiaritas** - cum mulieribus, 209; cum alumnis,
365; suspecta, 212; (cfr. *Castitas, Colloquia,*
Adolescentuli).
- Feriarum tempus** - professoribus et studentibus,
241-242.
- Finis** - nostri Ordinis, 2, 3, 4; quomodo obtinen-
dus, 4, 5.
- Formationis domus** - (cfr. *Sedes studiorum*); eas

- curat peculiariter Præp. gen., 55; item Præp. prov., 128; familiæ religiosæ compositio est Consilii prov., 138 4°, aut Defin. si agatur de domo quæ toti Ordini peculiari utilitati sit, 93, 3°.
- Formula** - cfr. *Iuramentum*; professionis qua lingua, 335.
- Fratres** - *Coadiutores* nostri: officium B.M.V. recitent vel rosarium, 164; eis explicantur lingua vernacula Constit. et decr. ad illos spect., 159; interdiciuntur a promotione ad habitum cleric. et ad ordin., 336;
- *Aspirantes ad habitum*: quid primum inquirendum, cn. 543; documenta, 315; præparatio, 314; novitiat. in domo canonicè erecta peragant, 325 (cfr. *Habitus*).
- Fundationes piæ** - 93, 4°; cfr. 176.
- Funera** - pro nostris defunctis, 178-180; fidelium in nostris ecclesiis 181; (cfr. *Anniversarium*); convictorum, 364.

G

- Galericulus** - adspirantibus laicis non permittendus, 313.

H

- Habitus** - materia, forma, color, 311, 312; probandorum et adspirantium, 313; a quo concedendus, 125 1°.
- Historia** - ecclesiastica Nostris commendatur, 282.
- Homilia** - parochi, cn. 1334 § 1.
- Honor** - erga eos qui Præp. vel Vic. gen. potesta-

- Horæ** - canonicæ (cfr. *Officium divinum*).
- Hospites** - seu *domestici*, inserviendi causa, 278; — seu *religiosi* nostri adventantes, quomodo se gerant, 243-250; quid in cap. loc. seu colleg., 254;
- seu *sæculares*, an recipi possint, 277; locus pro eis, 247.
- Humilitas**, 5.

K

- Kalendarium** - proprium Ordinis, 167.

I

- Ieiunium** - consulitur feria VI, 227; quæ præter ecclesiastica a Nostris observanda, 227.
- Imago** - S. Hieronymi Æm. in nostris domibus, 360.
- Immunitates**, 160; (cfr. *Exemptiones*).
- Impedimentum** - electionis, (cfr. *Postulatio*).
- Index** - (cfr. *Inventarium*).
- Indulgentiæ** - a prædicatoribus non publicandæ sine etc. 308; in articulo mortis, cn. 468 § 2.
- Inobedientes** - puniendi et quomodo, 202; (cfr. *Errantes*).
- Interpretatio** - Constitutionum in dubiis, 156; cfr. 57.
- Inventarium** - faciendum in decessu Rectoris orph., 179; documentorum parocciæ, cn. 473 § 2.
- Iudicandi** - munus, a Consilio pleno exercendum, 70 § 3, 133, 378, 382.
- Acta præparat Cons. prov., 138 5°.
- Iuramentum** - de secreto in Cap. gen., 24; de eligendo idoneo, 28; id. in elect. Sociorum, 110;
- emittendum a novitiis ante profess., 318; a fratribus, 336;
- quoad inventarium de quo n. 179.

Iurisdictio - ad confess. audiendas, 125 2°, 296-297.

L

Largitiones - quando, qua mensura et a quibus permittantur, cn. 537; (cfr. *Dona, Donationes, Munera*).

Lectio - Constitutionum decretorumque S. Sedis, Cap. et Def. gen., 158.

Libellus - de orphanorum regimine etc., 359.

Liber - *Actorum Cap. gen.* (cfr. *Cancellarius gen.*)

—Act. cap. loc. seu colleg., 285; in eo quid adnotandum a Visitatoribus, 146;

—*accepti* et expensi, 274; parochorum, cn. 470;

—*libri* non alienandi nec transferendi sine debita lic. 246; libri non edendi nisi etc. 346.

Licentia - ad confess, 125, 2°, 296-297; ad prædic., 125 2°, 305-307; 309-310.

Linguis - biblicis erudiantur Nostri, 343.

Litteræ - *testimoniales*, post decimum quartum annum ab Ordinariis requirendæ etc., 315;

—*dimissoria*, pro promovendis ad ordines, cnn. 964-1006, passim.

—*Cap. gen.* missæ, legendæ, 45, 47; item si *Definit.*, 93 8°; vel *Cap. prov.*, 117 3°.

M

Magister - *novitiorum* electio, 321; officium et obligationes, 320, 323, 324; iura, cn. 561; circa confessiones novit., 329;

—magistri seu professores, 264;

—*spiritus* pro clericis professis, 340; eius requisita, 340.

Maioritas - in *electionibus*: cum duabus ex tri-

bus partibus, *Præp. gen.*, 41-42; *Præp. prov.*, 118;

—*absoluta*, in *electionibus*, *suffragationibus* et *calcolorum lationibus*: in *elect. Præp. gen.*, 41-42; *Præp. prov.*, 118; *Dignit. Gen.*, 41-42; *Cons. gen.*, 66-74; item *Consilii prov.*, 132-140; in *quæstionibus* etc., 37; in *acceptat. novarum dom.*, 149; in *deliberat. cap. loc.*, 260-261, 353; in *elig. Vicesup.*, 283; *Cancell. 285*; *æcon. loc.*, 290; in *reiectione novitii*, 332; in *admissione ad prof. simpl.*, 334 2°; *soll.*, 339;

—*relativa*: in *electione Sotorum*, 110.

Meditatio - (cfr. *Oratio mentalis*).

Membra - *Cap. gen.*, 14; quomodo substituantur, 15;

—*Cons. gen.*, 65; quomodo subst., 66-67, 73;

—*Defin.*, 89; quomodo substituantur, 90;

—*Cap. prov.*, 108; quomodo subst., 114; 104;

—*Cons. prov.*, 132; 134; 136; 140.

Missa - quando celebranda, 167; *Missæ novæ*, 169; non in *ecclesiis monialium*, nisi etc., 173; in *aliis eccl. onera Missarum* non recipienda, 174; *onera perpetua*, 176; *numerus excedens*, 177; *Missa de Spiritu S. semel in mense*, 170; —pro *defunctis*, (cfr. *Suffragia*).

Moniales - *conciones*, 300; *confessiones*, cnn. 524-527.

Monitiones - pro *dimittendis*, 383, 385, 390; a quo fieri debeant, 386; *quot*, 387; *quo intervallo*, 389.

Mors - *Nostrorum* statim *communicanda* aliis *Superioribus*, 178.

Mortificationes - *corporales*, 225-226; cum *obedientia*, 225; *omnibus præceptæ*, præter *ieiunia eccles.*, 226; *suadetur ieiunium feriis sextis*, 227; *hortantur Nostri ad verberationem corporis*, iuxta *consilium*, 228; *publicæ mortif.*

- ne exerceantur, nisi etc., 228; moderate exercendi subditi mortificat. a Sup. 276.
Mulieres - familiaritas, 209; colloquia, 210; intra clausuram non admittendæ, cn. 598 § 1.
Munera - non procuranda nec accipienda, 218; (cfr. *Dona, Donationes, largitiones*).
Murmurationes - fugiendæ, 230.
Mutationes - *finium* Provinciæ, quomodo, 99;
 Commissar. vel Vice-prov., 100;
 —*religiosi* de una in aliam Prov., 197.

N

- Natalis** - dies Ordinis nostri, 5.
Negotium - seu curam suscipere etc. præsertim in rebus sæcularium, prohibentur Nostri, nisi etc., 195.
Nominationes - in Cons. gen. quæ, 70; in Cons. prov., 137-138; (cfr. *Devolvere*).
Normæ - pro *Præp. prov.* 69 § 3;
 —pro *probandis* ad habitum sive clericorum sive fratrum admittendis, 314; pro cessione administrat. durante novitiatu, 330, 331; statutæ pro domibus studiorum, 340.
 —ad *validitatem* Cap. prov. quando impertiendæ, 119.
 —pro reparandis *domibus*, 354-355.
Notarius - (cfr. *Cancellarius*).
Novitiatus - domus a quo designanda et canonicè erigenda, 319, 325; cura præcipua de novit. adhibenda a Præp. gen., 55; quis admittat, 125 1º; quando admissio sit invalida, 316; quando illicita, 317; leges novit., 325-328; per annum perduret, 328; prorogatio 333.
Novitii - inquisitiones et requisita, 315-317; probatio et exercitia ante vestitionem, 314, cn. 541; institutio, 320 et seqq.; bona, 330; con-

fessio, 329; infirmitas, 327; cella et oratorium, 326; progressus in virtutibus, 323; vestitus, 318.

O

- Obedientia** - præstantia, 5; executio, 194-207; ad quos spectet præcipere in virtute sanctæ obed., 57, 125 3º; quid de excusationibus languentium virium, 198; qui se subtraxerit, quid, 27;
 —mandatur *virtute s. obedientiæ*: 81 (Proc. gen.); 87 (Canc. gen.); in genere 154; quoad destinationem de una in aliam Prov., 197; ad tollenda suspecta contra castitatem, 211.
Obligatio - bonorum durante novitiatu irrita, 331.
 —in re œconomica cnn. 534, 536.
Observantia - regularis (cfr. *Vita*).
Occasiones - 208; (cfr. *Castitas*).
Œconomus - seu *administratio*: adprobatio administr. prov. etc., 70 § 5; 137; id. administr. gen., 93 6º; 295; id. admin. domorum, 138 6º;
 —designatio et officium *Œc. gen.*, 70 § 2; 287, 289-290, 293-295; ad sexennium, 291; distinguendus a munere Præp. gen., 292; potest confirmari, 291;
 —*prov.* quis, 135; a quo nominandus, 138 3º; ad triennium perdurat, 291; distinguendus a munere Præp. prov., 292; potest confirmari, 291;
 —localis, 288-291; sub dependentia Sup., 288-289; quomodo nominandus, 290; ad annum perdet, sed confirmari potest, 291; ipse Sup., si necessitas id exigat, potest esse œcon., 292;
 —in genere: quoad debita onerosa, cn. 536 § 5; obligationes, 295; quoad expensas ordinarias et extraord., 294; orphanorum, 357; pœnæ, cn. 536 §§ 3, 4;

- spiritualis*, seu vicarius, 304; jura et obligationes, constitutio, en. 473 §§ 1, 2.
- Officiales** - *gen. seu Dignitates*, æqua ratione distribuendæ inter Prov., 9; ne coniungantur cum Dign. prov. vel loc., nisi etc., 9; quot sint, 7; quanto tempore perdurent, 10; confirmari possunt, 10; quomodo sufficiantur durante sexennio, 11; quid si Præp. gen. ab officio cesset, 12; eliguntur in Cap. gen., 40; quando in Defin., 88; quo ordine, 40; qua maioritate, (cfr. *Maioritas*); præcedentia, 95-96; ordo electionis servandus, 63;
- prov.* sunt Consiliarii, 117; quid si sint sufficiens decurrente triennio, 104; ad triennium eliguntur, 103; confirmari possunt, 103; quid si cesset ab officio Præp. prov., 105; sunt membra Cap. prov., 108; qui sint etiam Cap. gen., 14; eliguntur in Cap. prov., 117; (cfr. *Devolvere*; *Consiliarii prov.*); Præcedentia, 95-96, 139.
- Officium** - divinum, quando a clericis recitandum, 163; quando in choro, 165;
- parvum B. M. V., 164-166.
- Oleum** - infirmorum, en. 514 § 1.
- Onus meum leve** - inscriptio stemmatis Ordinis nostri, (cfr. *Stemma*).
- Oratio** - seu *sermo*, habendus a Præp. gen. de gubernio Ordinis, 20; a Visitatore, 144; a Sup. loc. in cap. colleg., 232.
- Oratio mentalis** - seu *meditatio*, 182-186; non omittenda, 182; bis in die, 183; quomodo faciendâ, 186.
- Oratorium** - pro novitiis, 326; pro sæcularibus instruendis, 281; in collegiis, orph., domibus, 184.
- Ordinarius** - loci, quæ loca nostra visitare possit, 148.

- Ordines** - sacri cæn. 968-1006; ad quem spectet promovere, 125 1º; dimissoriæ, cæn. 964 2º 3º 4º; 996-997; durante novit., prohibentur etiam ord. minores, cæn. 567 § 2.
- Ordo** - *noster*, a quo excitatus et unde nomen habeat, 1; finis, 2, 4; quæ instituta complectatur, 2-4; quibus personis constet, 5; regimen Ordinis, 6-12; Provinciarum, 99-106; personarum et domorum, liber III.
- rerum proponendarum*, in Cap. gen., 40-50; in Defin., 88-94; in Cons. Gen., 65-74; in Cap. prov., 117-122; in Cons. prov., 132-140; (cfr. *Competentia*).
- sedendi*, seu præcedendi, 95-98.
- Orphani** - 2; 356-360.
- Orphanotrophia** - acceptatio, 148; 151; 152; subsunt vigilantia episcopali, 148.

P

- Parochus** - a quo designandus, 299; quoad bona recepta intuitu parœciæ vel non, et eleemosynas, 301, en. 630 § 4; homiliam, en. 1334 § 1; doctrinam christianam, 302; quinque libros parœciales, en. 470; erga ægrotos et pauperes, cæn. 467-468; est amovibilis, en. 454 § 5;
- coadiutor*, 303, en. 476 § 6.
- Parœcia** - vacante, 304; (cfr. *Æconomus spiritualis*).
- Patronatus** - cfr. 148.
- Paupertas** - in aggregatis ad habitum, 347, 350, 351.
- votum*: 213-224; quid permittat in communi, 213-215; pecuniæ usus, 216-217; munera non recipienda, non commutanda, 218-219; bona mobilia et immobilia, 219; cubilia a Sup. invisenda, 220; index rerum, seu inventarium, cfr. en. 1522, 2º et 3º quoad

- administratores bonorum ecclesiasticorum et
cnn. 1206, 1300 quoad sacram suppellectilem;
libri, vestes etc. nec vendendæ nec alienandæ
etc. 222; quid de eleemosynis in orphan., 223;
piæ donationes, 219; deposita pretiosa etc. 222;
275; occasionem violandi ne præbeant Super.
224; in reparandis vel erigendis ædificiis, non
obliviscenda paupertas, 355.
- Pax - cum parochis sæcularibus, 181.
- Pecunia - aggregati non retineant apud se, 351;
depositum religiosi non permittendum nec ac-
cipiendum, nisi etc., 222, 275; pro Missis, 176.
- Pernoctare - apud sæculares novitiis non conce-
ditur, nisi etc., 327; religiosi, 240, 249.
- Philosophia - studia, 342.
- Pius V - 5, 153.
- Placet - verbum assensus in rebus definiendis, 37.
- Pœna - usus apud nos, 155; non incurrenda
ante declarationem, 370; in transgressores, 272,
368; in peccantes contra castitatem, 211, 212;
iuxta culpam imponenda, 369; instituta in ædi-
ficationem, non in destructionem, 369; priva-
tio loci et vocis quid importet, 371; levis, 372;
maioris ponderis, 373; gravioris culpæ, 374;
in subditos delinquentes contra Superiores, 202;
contra fratres, 206; in detorquentes in pravum
sensum etc., 202; (cfr. *Errantes, Privatio*).
- Postulantes - seu *probandi*, 314; (cfr. *Probandi*).
- Postulatio - quando habetur, 102; 9; 26; 35; 292;
(cfr. *Aetas*).
- Potestas - *ordinaria*, præter Præp. gen. compe-
tit Præp. prov., 124, cfr. 125 3°;
— *delegata* competit Commissar., 100 1°, 101;
vel etiam Vice-prov., 101.
- Præcedentia - seu *ordo sedendi*, 95-98; in gene-
re, 95-96; quid si quis Dignitatem aliquam
repræsentet, 96; si Provincialis vel Sup. ex-

- tra suam Prov. vel domum, 97; inter cleri-
cos, fratres, novitios, hospites et aggregatos
ad habitum, 98; servandus ordo electionis in-
ter Consil. gen., 23, 61, 63, 65, 85; et prov.,
136; quando Consiliiarii prov. præcedant reli-
giosos, 139.
- Præceptores - cfr. *Professores*.
- Præpositus - *gen.*, Ordini præest, 7; quamdiu
duret, 10; quis eligendus, 51; orationem habet
initio Cap. gen., 20; quomodo eligatur, 41-42;
munus et auctoritas, 51-59; præest Capitulo
gen., Def., Cons. gen., Cap. prov., 54, 119;
munus in publicandis decretis etc., cn. 509;
visitat omnes domos, 53, 141; a quibus iuvari
possit in visit., 53; curam habet præcipuam
domorum formationis, 55; eius officium pri-
mum, 52; residentia, 72; munus in exsequen-
dis decretis Cap. gen., 52; in interpretandis
Constitutionibus, 57; in transferendis subditis
de loco in locum etiam alienæ Prov., 197; in
substituendis Provincialibus, qui officio ces-
serint durante triennio, 130; in vigilandis
Provincialibus, 54, 55; in pœnis exigendis
pro transgressionibus de quibus n. 275; in
ordinationibus et statutis faciendis visitatio-
nis tempore, 144; in præcipiendo virtute s.
obedientiæ et censuris adhibendis, 57; in re-
servatione casuum etc. cn. 893 § 1; in eligen-
dis Pro-consiliiariis, 73; necnon Consiliiariis ad
actum, 67; accessit religiosos ad Cap. gen.
sine iure suffr., 16; concionandi dat facult.,
305; post examen de idoneitate, 306; illi sub-
duntur Commissariatus, Vice-prov. independen-
tes, 100; semper eligitur in Cap. gen., 40
1°, 12; quando teneatur S. Sedem de statu
Religionis informare, 58; quibus rationem
reddat administr. communis ærarii, 58; omnes

ubique præcedit, 59, 95; quot calculis utatur et quando duplici, 37; quando illi devolvantur nominationes Cons. prov. 118; interesse debet Cap. prov., 119; quando derogare possit huic legi et qua ratione, 119; confirmat electiones Cap. prov., 120; quando Consilio gen. confirmandas electiones committere possit, 120; instructiones dat si non confirmentur 121; Præposito prov. negotia reservata committit, 125, 6°; quid si novus Præp. prov. eligendus sit, 130; ad profess. recipere potest, 334 6°; religiosos sive simpliciter sive soll. prof. dimittit cum suo Consilio, 378-380; 382 et seqq.; sigillum, 59.

Præpositus - *prov.*, præest Provinciæ, 8, 101; quis, 123; quomodo eligatur 118-120; quis eligi nequeat, 102; eligitur ad triennium, 103; auctoritas seu competentia, 124-129; Cap. prov. interveniat, 108; quando ipsum moderari possit, 122; a Cap. prov. eligitur, 115, 117 1°; quando personas suæ Prov. alio destinet, 125 § 4; admittit ad nov., prof., ord., 125 § 1; ad confess. et prædic., ib. § 2; præcipit et censuras adhibet, ib. § 3; examinatores nominat, ib. § 5; alia peragit ex delegatione, ib. § 6; executor est deliberationum etc. 126; pia legata acceptat, 176; quando convocare possit Cap. prov., 107, 115; Cons. prov., 137-140; domos visitat, 127, 141; domos formationis curat, 128; Acta Cap. prov. et Cons. prov. Præposito gen. transmittit, 129, et relationem de statu Prov. 129; quibus habitualiter det facult. concionandi, 307; quando nominandus Præp. prov. a Cons. gen., 70 § 4, 120; illi subduntur Vice-prov. dependentes, 100; confessarios nominat, 296; parochos Ordinario loci præsentat, 299; vicarium œc. no-

minat, 304; et concionatores, 305; residentia, cn. 508; potestas ordinaria, 124; quomodo sufficiatur si obeat vel alia de causa cedat, 130; quo sigillo utatur, 131; eius licentia requiritur, præsertim, 169, 177, 183, 211, 243, 307, 309-310, 313, 333, 346, 366; (cfr. *Jurisdic-tio, licentia*);

—*loc.*, (cfr. *Superiores*).

Præses - *Cap. gen.* quis, 23; cessante Præp. gen. in Cap. gen. quid agendum, 23, 21;

—*Cap. prov.* est Præp. gen. eiusve Delegatus, 118-120; 108 1°; 122.

—*cap. localis*, pro electione Sociorum, 110.

Preces - (cfr. *Oratio mentalis*).

Privatio - *vocis*, 81, 27, 30, 36; relig. extra suam Prov., 112; quando ius eligentium devolvatur Præsidi, 118 (in Cap. prov.); vel Cons. gen., 120; quis in cap. loc. non habeat vocem, 259; in penam, 371;

—*officii*, poena, 370; in Superiorem, 275.

Privilegia - Ordini nostro concessa, 5; Præp. gen., 56, 59; circa corpora sepelienda, relate ad parochos, 364.

Probandi - ad habitum *clericalem*, quid primum inquirendum, cn. 543; qui recipi possint valide, 317, documenta, 315; cn. 544 § 6; studia, 314;

—ad habitum *fratrum*, cfr. *Fratres*.

Processus - (cfr. *Delicta, Dimissio, Tribunal*).

Pro-consiliarii - *gen.* quando eligendi, 73.

—*prov.*, 140.

Procurare - seu quærere suffragia sibi, directe vel indirecte vetatur, 32.

Procurator - *gen.* quis, 75; quomodo eligatur, 40; 83; est membrum Cap. gen., 14, et Defin., 89; immunis a subiectione Sup. loc. et prov. necnon a communibus observantiis, si opus sit, 75; auctoritas et mandatum, 76-81; agit pro

- toto Ordine, 77; munus circa statum Ordinis, 78; prohibetur petere immutationes in Constitutionibus, nisi etc. 79, et cuicumque favere qui id audeat facere, 79; in custodiendis scriptis S. Sedis, 81; in indice conficiendo et in describenda summa negotiorum, 81; cum iis qui negotia ei commiserint, 80; circa pecuniam ei traditam, 80; quid si documentum auferat ab archivo, 81; Romæ resideat, 82; non removeatur inconsulta S. Sede, 82; quomodo sufficiatur, 83; sigillum, 84; quando sit etiam Cons. gen., 65.
- Professio** - *fidei*, emittenda a Sup., confess. etc., 264.
- votorum simpl.* et quæ præmittenda, 334-335; emissio et prorogatio, 337; documentum, cn. 576 § 2; ante subdiaconatum, cn. 1406 9º;
- votorum soll.*: emissio, 337; quid præmittendum, 338-339; documentum, cn. 576 § 2; parochus baptismi notificanda, ib.; quid requiratur ad validitatem prof. soll., 339; quomodo prorogari possit profess. simplex, 337.
- Professores** - seu præceptores, lectores, magistri, 264; cn. 589 § 2; cn. 1360 § 1; in instituendis clericis studia pertractent ad Angelici Doctoris rationem etc., 342; (cfr. *Professio*).
- Professorium** - seu *secundus novit.*, (cfr. *Sedes studiorum*; cfr. *Domus studiorum*).
- Promotio** - ad ordines fratribus prohibetur, 336.
- Promotor** - iustitiæ, a quo nominandus, 382, 390, 392.
- Propositiones** - in *Cap. gen.* quomodo præsentandæ, 46; negotiorum difficultatibus involutæ quomodo solvendæ, 45; qui eligantur ad eas dirimendas, 47; prævie examinandæ, 47; non sunt reiciendæ, nisi etc., 47; modus disceptationis, 49-50; quo ordine, 48.

—In *Cap. prov.*, cfr. 106.

Provincia - divisio, 8, 99; fines a quo mutari possint, 99; creatio novæ Prov. quomodo, 99; distribuuntur inter Prov. Dignitates gen., 9; habeant suum Provinciale, 8; Cap. atque Consilium, 8, 101, 132.

Provincialis - (cfr. *Præp. prov.*).

Puellæ - orphanæ, 366-367.

Q

Quæstiones - (cfr. *Propositiones*).

R

Ratio studiorum - servanda in sedibus studiorum, 342.

Rectores - collegiorum et Seminariorum, 361-365; orphan., 356-360,

Recursus - ad S. Sedem in devolutivo, cn. 454 § 5; contra decretum dimiss., 379.

Refectorium - (cfr. *Triclinium*).

Regimen - Ordinis, 6.

Relatio - de statu Prov., 129; de statu Religionis, 58; de novitiorum progressu, 323.

Religionis - superioris cursus instituendus, 282; cfr. *Catechesis*.

Renuntiatio - proprii *suffragii*, 30; (cfr. *Abdicatio*) 34.

—ante *prof. soll.* facienda a Nostris, 338; durante novitiatu, renuntiatio irrita est, 331.

Requisita - ad *validitatem novit.*, 316, 328; ad licitatem, 317; ad profess. soll. 334, 339;

—ad *munera in genere*, 26; generalia, 27; pro eligendo *Præp. gen.*, 51; prov., 123; Consil. prov. et Sociorum, 109; Sup. loc., 26; concion., 305; paroch., 299; *Mag. novit.*, 320; socii Magistri, 322; Magistri professorum, 340;

- Rectorum orph., 357; Seminar. et convict. 362; confess., 297; confess. puellarum, 366.
- Reservatio - (cfr. *Absolutio*; *Casus*).
- Residentia - Præp. gen. 72; Proc. gen., 82; Consil. gener., 72; Sup. loc., 280.
- Revisores - ad scripta examinanda antequam edantur, 346.
- Rituale - nostrum: in emittenda professione, 335; servandum in Cap. gen., 28; in conficiendis Actis election., 86; in Defin., 94; in Cap. et Cons. prov., 106; in relatione electionum Cap. prov., 120; in Visitat. Canon., 127, 142; in suffragiis pro Nostris, 178; in cap. loc., 254.
- servandum in recitatione breviarii, 163, 165.
- Ritus et cæremoniæ (cfr. *Rituale*).
- Rosarium - B. M. V. a fratribus in aliquo casu recitandum loco officii B. M. V., 164; pro benefact., 172.
- Rubricæ - 165, 170.

S

- Sacerdotes - quando, ubi, quomodo celebrent, 167; externi non admittendi, nisi etc., 175; quomodo se gerant in celebratione, en. 810; (cfr. *Missa*).
- Sacramenta - administranda fidelibus, 4; convictoribus, 364.
- Sæculares - in domibus non recipiendi, nisi etc., 277; recepti ultra triduum non commoventur, 277; in rebus sæcularium Nostris non se immisceant, 195.
- Sancta Sedes - adprobat: Cap. extraord., 18; immutationes in Constitution., 44, 161; Constitut., 153; erectionem novæ domus novit, 319; mutationes finium etc. Provinciarum, 99;

- consultanda in removendo Proc. gen., 82; instructiones et statuta servanda, 342, 361.
- Schedulæ - electionis, a quibus inspiciendæ, 38; in electione Socii, 110; scrutinio peracto, comburantur, 38; adhibendæ in electionibus, (cfr. 41-42).
- Scholæ - erectio et acceptatio, 148; vigilantia episcopali subsunt, 148.
- Scrutatores - in election. Cap. gen., 29; in elect. Sociorum, 110; recognoscunt schedulas, 38.
- Secretum - servandum circa acta in Cap. gen. et in aliis cœtibus, 24, 39.
- Sedendi - ordo: (cfr. *Præcedentia*).
- Sedes studiorum - curat Præp. gen., 55; leges peculiarias, 55, 311; 340-344; (cfr. *Novitiatus*; *Probandi*; *visitatio*; *formationis domus*).
- Seminaria - cura et finis Ordinis, 3; regimen, 361 seqq. (cfr. *Rectores*).
- Seniores - ætate: reverentia erga ipsos, 204; —seu *Consilarii locales*: a quo nominandi, 272; munus in domibus, 265; quando Superior aut Vice-sup. consensum eorum requirere debeat, (cfr. *Consensus*); eorum consilium requiritur 156, 211, 262, 272, 277, 278, 353, 369, 379.
- Sententia - declaratoria in errantes, 370, cfr. 27; dimissionis, 382; a quo adprobanda, 393.
- Sigillum - quando deponendum a Dignitatibus gener., 23, et a Prov., 122; Præp. gen., 59; Vic. gen., 64; Proc. gen., 84; Præp. prov., 131.
- Silentium - 229-230, 372.
- Socii - Cap. prov., qui sint, 108 40; eliguntur ab unaquaque communitate maiore, 109; eorum requisita, 109; modus electionis in cap. loc., 110; scrutatores, ib.; documentum elect. mittendum Præp. Prov., 110; quando eligendi vel non,

- 111; quid de relig. extra suam Provinciam, 112; quibus sint communicanda nomina Sociorum, 113; quomodo substituuntur Socii qui Cap. prov. adesse nequeant, 114.
 —Socius *Magistri* novit., 322; (cfr. *Aetas*).
 Solutio - *casus*, 298.
 —a *votis* simplicibus, 380; (cfr. *Dimissio*).
 Statuta - Cap. gen. et Defin. observanda, sed non includenda in Constit. nisi etc., 157; ea curat ut observentur Cap. prov., 117 § 2.
 Stemma - nostri Ordinis, 59, 64, 84, 131.
 Studia - ubi, 340; quæ, 343, 314; qua ratione peragenda, 342, cn. 589 § 2; quæ a sacerd. iuvenibus, 345; (cfr. *Sedes studiorum*).
 Substitutio - electorum, Cap. generalis, 15; Cap. prov., 114; Sociorum, 114; Superiorum, 114; Consiliariorum in Cons. gen., 73 (cfr. 67); in Cons. prov., 140.
 Suffragia - *defunctorum*: in obitu Nostrorum, 178; in annivers., 180; in decessu Rectoris orphan. quid faciendum, 179;
 —*seu vota*: manifestatio, 32; voto activo non licet renuntiare, 30; controversia a quo definienda, 37; quomodo ferantur suffragia in omnibus electionibus et suffragationibus etc., 26-39; paribus suffragiis, quid, 33; 37; quis abstinere debeat a suffragio ferendo, 36; quando duplex suffragium, 37; (cfr. *Vox*; *Electio*; *Maioritas*).
 Supellex - communis, 215; viatoria, 244-245.
 Superiores - *locales*: Cap. prov. interveniant omnes, 109; quomodo substituuntur, 114; quis eligi vetetur, 9, 102; quanto tempore durent, 263, 266; electio, 70 § 7, 2°; 137; 138 4°; quomodo se gerant, 267; munus, 268-274; potestas, 275, 282; fidei profess. emittant, 264; quid servare debeant in cap. loc., 264 et seqq.; ha-

- beant duos Consiliarios seu Seniores, 265-266; rarissime absint a residentia, 280; Sup. munus in domo studiorum, 340; et cfr. passim fere libros II et III; eorum licentia his in casibus præsertim requiritur, 164, 173, 175, 195, 207, 214-215, 218, 225, 227-228, 237, 239, 245, 250-251, 277; in scriptis autem, 222, 246.
 Suppressio - Commissariatus, Vice-prov. dependentis et independentis competit Definitorio, 100;
 —domus religiosæ fieri nequit sine etc., 148;
 —vel mutatio finium Provinciæ, quid, 99.

T

- Tabella - legatorum et Missarum in sacrario sit, 176.
 Tabularium - Procuræ, 81; (cfr. *Archivum*).
 Tempus - Cap. gen., 19; accelerari vel differri potest, ib.; Defin., 88, 91; Cap. prov., 116.
 Testamentum - (cfr. *Renuntiatio*).
 Testimonia - (cfr. *Documenta*).
 Testimoniales - pro admissione ad novit., 315; (cfr. *Litteræ*).
 Theologia - studia, 342.
 Tituli - Dignitatum, 7 2°; 59; Superiorum, 263.
 Tribunal - Constitutio, 382; sententia, 392; executio, 393.
 Triclinium - seu refectorium quoad culpas dicendas, 255.

V

- Validitas - *electionis, novitiatus, professionis* etc., (cfr. *singula*).
 Verberatio - corporis, 228.
 Vesperæ - quid cum decantantur, 164.
 Vestes - (cfr. *Habitus*).

- Viaticum** - seu *Eucharistia*, cnn. 454 § 5, 467 § 1;
 —*pro itinere*, 244.
- Vicarius** - qui locum Superioris tenet, 15, 114; 96-97; 122; 130; 134;
 —*Cooperator*, cfr. *Adiutor*;
 —*generalis*, quis, 7, 60-64; quomodo eligendus in Cap. gen., 41-42; extra, 88; duret ad sexennium, 10; quomodo sufficiatur, 11, 61, 63; quo casu fungatur munere Præp. gen., 23, 60, 62, 63; semper est reeligibilis, 10; cessante Præp. gen., Cap. gen. indicat, 62; vel præsideat, 23; quid si deficiat durante sexennio, 61; munus, 60; est primus Cons. Præp. gen., 7, 60; sigillum, 64;
 —*provincialis*, quis sit, 134; Cap. gen. interesse debet, 14 5º; Cap. prov. quando moderetur, 122; quando sufficiat Præp. prov. 130.
 —*æconomus*, (cfr. *Æcon. spirit.*).
- Vicopræpositus**, **Vicerector**, **Vicesuperior**, - quis et a quo eligendus, 93 3º, vel 138 4º; 283; auctoritas, 284; quoad expensas, 279; cfr. 365.
- Vice-provincia** - dependens, quæ sit, 100 2º; independens, 100 3º; quomodo regantur, 101.
- Vice-provincialis** - Cap. gen. est membrum, 14; quomodo substituatur, 15; præest Vice-provincia, 101.
- Vigilantia** - locorum Ordinarii, 148.
- Visitatio** - sacra seu canonica domorum, 141-146; cui munus incumbat, 141; normæ in ipsa observandæ 142.
- Visitor** - pro toto Ordine quomodo nominandus, 70 § 1; quid si visitet nomine alicuius Superioris, 143, cnn. 513 § 1; quomodo se gerat in casu culpæ non levis, 145; in decretis faciendis, 144, 149 et cfr. cnn. 513 § 2;

- quid in visitandis sedibus stud., 344.
- Vita regularis** - seu disciplina, 43 1º, 52, 141, 155; 376; (cfr. *Disciplina*).
- Vota** - (cfr. *Professio*, *Suffragia*).
- Vox** - *activa* pro electione Officialium gen., 14, 15, 40; quid de religioso extra suam Prov., 112; Superiorum et Sociorum in Cap. prov., 108 3º, 4º; eorum substitutio, 114; pro electione Superiorum, Vicesuperiorum, 138 4º, 263, 283; parochorum, Magistri novit., 137, 299, 321; Seniorum, 266; Præp. prov., 117; Cons. prov., 117, 137; in cap. loc., 261, 276, 283, 290.
 —*passiva*, pro electione Præp. gen., 51; Officialium gen., 27; aliorum in genere, 26-27; et cfr. suo loco, singula.
 —*privatio vocis*, (cfr. *Privatio*).

Z

- Zona** - cingulum loco zonæ pro adspirantibus, 313.

INDEX

Declaratio et monita	pag.	5
Decretum adprobationis	»	15
Bulla Urbani VIII	»	13

LIBER PRIMUS

De Ordinis regimine generali et provinciali

Caput I	De Ordinis fine, institutis et personarum varietate	pag.	21
» II	De Ordinis regimine	»	24
» III	De Capitulo generali convocando	»	27
» IV	De Capitulo generali celebrando	»	30
» V	De ratione eligendi et de suffragiis ferendis	»	32
» VI	De electionibus in Capitulo generali faciendis atque de eiusdem competentia	»	37
» VII	De munere et auctoritate Præpositi generalis	»	42
» VIII	De munere et auctoritate Vicarii generalis	»	45
» IX	De Consilio generali	»	47
» X	De Procuratoris generalis munere	»	53

Caput XI	De Cancellario generali	pag.	56
» XII	De Definitorio generali celebrando eiusque munere	»	57
» XIII	De præcedentia	»	60
» XIV	De Provinciarum regimine	»	62
» XV	De Capitulo provinciali convocando et de iis qui ad il ud convenire debeant	»	65
» XVI	De Capitulo provinciali celebrando eiusque munere	»	69
» XVII	De munere et auctoritate Præpositi provincialis	»	72
» XVIII	De Consilio provinciali	»	76
» XIX	De sacra visitatione	»	79
» XX	De novis domibus erigendis seu recipiendis	»	81

LIBER SECUNDUS

De vita et disciplina regulari

Caput I	De Constitutionibus univarse	pag.	83
» II	De horis canonicis	»	87
» III	De Missarum celebratione et mortuorum exequiis	»	89
» IV	De oratione mentali	»	94
» V	De confessione et sacra communione	»	95

Caput VI	De obedientia et reverentia erga Superiores et Seniores	pag.	98
» VII	De castitate	»	103
» VIII	De paupertate	»	105
» IX	De mortificatione corporali	»	109
» X	De silentio et modestia	»	110
» XI	De otio vitando	»	112
» XII	De clausura	»	112
» XIII	De egredientibus domo atque de honesta animi remissione	»	113
» XIV	De viatoribus et hospitibus	»	115
» XV	De epistolis scribendis	»	118
» XVI	De capitulo collegiali	»	119

LIBER TERTIUS

De personarum et domorum gubernatione

Caput I	De Superiorum localium munere et competentia	pag.	123
» II	De Vicesuperiore et cancellario	»	130
» III	De Œconomis et de administratione	»	132
» IV	De confessariis et de solutione casuum	»	135
» V	De parochis, vicariis et cooperatores	»	136
» VI	De concionatoribus	»	138
» VII	De habitu Nostrorum	»	140

Caput VIII	De admittendis ad nostrum habitum . . .	pag. 142
» IX	De novitiorum institutione . . .	» 146
» X	De admittendis ad professionem simplicem et sollemnem . . .	» 151
» XI	De studiorum domibus, de ratione studendi ac de prævia librorum censura . . .	» 153
» XII	De aggregatis . . .	» 157
» XIII	De fabricis erigendis . . .	» 159
» XIV	De cura et regimine orphanorum . . .	» 160
» XV	De Seminariorum et convictorum regimine . . .	» 163
» XVI	De puellis orphanis regendis in spiritualibus . . .	» 165

LIBER QUARTUS

De culpis et pœnis ac de dimissione religiosorum

Caput I	De culpis et pœnis . . .	pag. 167
» II	De dimissione religiosorum qui vota simplicia nuncuparunt . . .	» 172
» III	De dimissione religiosorum qui vota sollemnia nuncuparunt . . .	» 175
Index	analytico-alphabeticus . . .	» 183

